

MITEN LUKEA FINNAIRIN TILINPÄÄTÖSTÄ?

Finnair on pyrkinyt helpottamaan tilinpäätöksen lukemista ja parantamaan tilinpäätöksestä saatavaa kokonaiskuvaa yhdistelemällä liitetiedot liiketoimintalähtöisiksi asiakokonaisuuksiksi sekä kertomalla laadintaperiaatteista, kriittisistä tilinpäätösarvioista ja epävarmuustekijöistä niitä koskevan liitetiedon yhteydessä.

**i** Liitetiedot on yhdistelty uudella tavalla asiakokonaisuuksien mukaisiksi osioiksi, jotta tilinpäätös antaisi paremman kokonaiskuvan Finnair-konsernista ja sen liiketoiminnasta. Jokaisen osion sisällön alussa on kuvattu ja selitetty osion sisältöä. Selitykset tunnistaa **i**-merkistä.

**L** Laadintaperiaatteet on pyritty kuvaamaan sen liitetiedon yhteydessä, jota periaate lähinnä koskee. Laadintaperiaatteet on merkitty **L**:illä

**!** Samoin yksittäiset kriittiset tilinpäätösarviot ja epävarmuustekijät on esitetty niitä koskevan liitetiedon yhteydessä, ja erotettu merkillä **!**.

SISÄLTÖ

Hallituksen toimintakertomus **1**  
Taloudellinen kehitys 2009–2013 **19**  
Konsernin tuloslaskelma **20**  
Konsernin laaja tuloslaskelma **20**  
Konsernitase **20**  
Konsernin rahavirtalaskelma **22**  
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista **23**  
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot **24**

**1 KONSOLIDOINTI 24**  
1.1 Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet **24**  
1.2 Kriittiset tilinpäätösarviot ja epävarmuustekijät **25**  
1.3 Tytäryhtiöt **26**  
1.4 Hankitut ja myydyt liiketoiminnot **26**  
1.5 Myytäväksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät **26**  
1.6 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä **27**

**2 SEGMENTIT JA TUOTOT 28**  
2.1 Segmentti-informaatio **28**  
2.2 Liiketoiminnan tuotot **29**  
2.2.1 Liikevaihto valuutoissa **29**  
2.2.2 Liiketoiminnan muut tuotot **29**  
2.2.3 Myyntisaamiset ja muut saamiset **29**  
2.2.4 Myynnin siirtovelat **30**

**3 LIIKETOIMINNAN KULUT 30**  
3.1 Valmistus omaan käyttöön **30**  
3.2 Toiminnalliset kulut valuutoissa **30**  
3.3 Muut vuokrat **30**  
3.4 Muut kulut **30**

3.5 Kuluihin liittyvät siirto- ja muut velat **31**  
3.6 Vaihto-omaisuus **31**  
3.7 Varaukset **31**  
3.8 Toiminnallisesta liike tuloksesta oikaistut erät **32**  
3.9 Palkitseminen **32**  
3.9.1 Henkilöstökulut ja osakeperusteiset maksut **32**  
3.9.2 Eläkkeet **35**

**4 LENTOKALUSTO JA MUUT AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET SEKÄ VUOKRASOPIMUKSET 37**  
4.1 Aineettomat hyödykkeet **37**  
4.2 Aineelliset hyödykkeet **38**  
4.3 Poistot ja arvonalentumiset **39**  
4.4 Vuokrasopimukset **39**

**5 PÄÄOMARAKENNE JA RAHOITUSKULUT 41**  
5.1 Rahoitustuotot ja -kulut **41**  
5.2 Rahoitusvarat **41**  
5.2.1 Pitkäaikaiset laina- ja muut saamiset **42**  
5.2.2 Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat **42**  
5.2.3 Rahavarat **42**  
5.3 Rahoitusvelat  
5.4 Vastuusitoumukset **42**  
5.5 Rahoitusriskien hallinta **44**  
5.6 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu **45**  
5.7 Rahoitusvarojen ja -velkojen netotus **46**  
5.8 Johdannaiset **47**  
5.9 Omaa pääomaa koskevat tiedot **49**

**6 MUUT LIITETIEDOT 51**  
6.1 Tuloverot **51**  
6.2 Lähipiiritapahtumat **53**  
6.3 Riidat ja oikeudenkäynnit **53**  
6.4 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat **53**  
6.5 Laskentaperiaatteen muutos **53**

**7 EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS 54**

Tunnuslukujen laskentakaavat **62**  
Hallituksen esitys osingonjaosta **63**  
Tilintarkastuskertomus **64**  
Luettelo tositelajeista **65**

# HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

## Markkinaympäristö

Globaalissa lentoliikenteessä on meneillään rakennemuutos, jolle on tyypillistä markkinoiden vapautuminen, lisääntyvä kilpailu, ylikapasiteetti, konsolidoituminen, liittoumat sekä erikoistuminen. Eurooppalaiset verkostolentoyhtiöt, Finnair mukaan lukien, jatkoivat rakennemuutost- ja kustannussäästöohjelmiensa toteutusta vuonna 2013 parantaakseen kilpailukykyään kireässä kilpailutilanteessa. Kapasiteetin kasvu markkinoilla oli maltillista. Erilaiset kumppanuusjärjestelyt lisääntyivät etenkin kansainvälisessä kaukoliikenteessä.

Huolimatta siitä, että monet Euroopan maat olivat edelleen taantumassa vuonna 2013, matkustajaliikenteen kysyntä Euroopassa kasvoi. Tämä yhdessä lentoyhtiöiden maltillisten kapasiteettilisäysten kanssa johti parantuneisiin matkustajakäyttöasteisiin. Suomen talouden heikko tilanne näkyi kotimarkkinakysynnässä etenkin vuoden toisella puoliskolla. Kysyntä kasvoi Aasian ja Euroopan välisessä matkustajaliikenteessä, mutta samanaikaisesti kilpailu tällä liikennealueella lisääntyi, koska kilpailijat avasivat uusia reittejä etenkin Kaakkois-Aasiaan. Finnairin Euroopan kohteiden ja Helsingin välinen markkina kasvoi matkustajamäärillä mitattuna 4,2 prosenttia vuonna 2013, ja Finnairin Aasian ja Euroopan kohteiden välinen markkina kasvoi 1,8 prosenttia.\* Finnair onnistui kasvattamaan markkinaosuuttaan molemmilla liikennealueilla.\* Yksikkötuottoihin kohdistui paineita matkustajaliikenteessä.

Lomaliikenteen kysyntä kehittyi hyvin vuoden 2013 ensimmäisellä puoliskolla alan toimijoiden sopeutettua lomamatkatarjontaa vastaamaan kysyntää. Markkina kuitenkin kääntyi kesällä, kun kuluttajien epävarmuus omasta taloudestaan alkoi hidastaa myyntiä ja laskea markkinahintatasoa. Egyptin levottomuuksien vuoksi kaikki alan toimijat peruuttivat talvikauden matkat Egyptiin, mikä näkyi etenkin vuoden viimeisen neljänneksen volyyymeissa ja tuotoissa.

Rahtiliikenne kärsi edelleen vuonna 2013 ylikapasiteetista ja heikosta kysynnästä, minkä vuoksi rahtiliikenteen yksikkötuotot olivat Euroopan, Pohjoismaiden ja Aasian välisessä liikenteessä kovan paineen alla. Lisäksi korkea polttoaineen hinta rasitti rahtiliikenteen tulosta. Loppuvuonna näkyi kuitenkin orastavia merkkejä kysynnän hienoisesta elpymisestä etenkin Aasiassa.

Lentoyhtiöiden suurimman yksittäisen kustannustekijän lentopetrolin hinta on vakiintunut korkealle tasolle, ja polttoainekustannusten kasvu taittui vuonna 2013. Finnairin liiketoimin-

nassa Yhdysvaltain dollari on merkittävä kuluvaluutta ja Japanin jeni merkittävä tulovaluutta. Vuonna 2013 dollari-euro kurssi pysyi varsin vakaana, mutta jeni heikkeni voimakkaasti suhteessa euroon Japanin keskuspankin elvytystoimien seurauksena.

## Strategian toteutus ja kumppanuushankkeet

Finnairin visiona on olla pohjolan ykkönen sekä halutuin vaihtoehto Aasian ja Euroopan välisessä liikenteessä. Tavoitteena on lisäksi kaksinkertaistaa Aasian liikenteen tuotot vuoteen 2020 mennessä vuoden 2010 tuottoihin verrattuna.

Vuonna 2013 Finnair jatkoi kasvustrategiansa toteuttamista ja avasi kesäkuussa uudet kesäkauden reitit Kiinan Xianiin ja Vietnamin Hanoiin. Finnairin Aasian-kohteiden määrä nousi näin 13:een. Xianin ja Hanojin myynti sujui odotetusti, ja yhtiö jatkaa liikennöintiä molempiin kaupunkeihin myös kesäkaudella 2014.

Heinäkuun alussa Finnair tiivisti yhteistyötään **oneworld**-allianssiin kuuluvien lentoyhtiöiden kanssa ja liittyi American Airlinesin, British Airwaysin ja Iberian Pohjois-Atlantin liikennettä koskevaan yhteishankkeeseen. Yhteistyö on alkanut hyvin ja Pohjois-Atlantin yhteishankkeen ensimmäiset kuukaudet ovat vastanneet odotuksia. Lisäksi kilpailuviranomaiset hyväksyivät lokakuussa yhtiön liittymisen Japan Airlinesin ja British Airwaysin yhteishankkeeseen, joka koskee Japanin ja Euroopan välisiä lentoja. Japani on yksi Finnairin tärkeimmistä markkina-alueista, ja yhteishankkeen odotetaan astuvan voimaan vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla.

Yhteishankkeissa mukana olevat lentoyhtiöt tekevät kaupallista yhteistyötä jakamalla lentojen tuottoja sekä koordinoimalla kapasiteettia, lentoaikatauluja ja lippujen hintoja. Lentoyhtiöiden tavoitteena on parantaa toimintansa tehokkuutta, kehittää verkostonsa laajuutta ja palvella entistäkin paremmin matkustajia mannertenvälisillä yhteyksillä.

## Rakennemuutos- ja kustannussäästöohjelman eteneminen

Finnair jatkoi vuonna 2013 rakennemuutos- ja kustannussäästöohjelmiensa toteutusta. Vuoden ensipuoliskolla pääpaino oli ensimmäisen, elokuussa 2011 aloitetun ohjelman säästöisä. Tämän ohjelman 140 miljoonan euron säästötavoite saavutettiin kesäkuun 2013 loppuun mennessä eli puoli vuotta etuajassa. Säästöjä on haettu systemaattisesti useista eri kategorioista, joita ovat mm. laivasto-, huolto-, catering-, myynti- ja jakelu- sekä henkilöstökustannukset.

\* Finnairin arvio. Arvio perustuu matkatoimistojen myyntimääristä kerättyyn MIDT dataan sekä Finnairin arvioon lentoyhtiöiden lippumyynnistä omien kanavien kuten internetin kautta.

Toinen, 60 miljoonan euron säästöohjelma julkaistiin lokakuussa 2012. Finnair kertoi elokuussa 2013, että osana tätä säästöohjelmaa se tavoittelee noin 35 miljoonan euron säästöjä lentävän henkilökunnan ja noin 8 miljoonan euron säästöjä tekniikan ja asiakaspalveluhenkilökunnan kuluissa. Finnair neuvotteli syksyllä henkilöstön ja heitä edustavien ammattijärjestöjen kanssa niistä keinoista ja aikatauluista, joilla säästöihin päästäisiin. Työehtosopimusneuvottelujen aikana Finnairin matkustamohenkilökuntaa, tekniikan työntekijöitä sekä maapalveluhenkilökuntaa edustavat työntekijäliitot antoivat lakkovaroitukset. Lakkoihin varautuakseen ja asiakkaista huolehtiakseen Finnair joutui rajoittamaan liikennettään merkittävästi marraskuun puolivälissä. Vaikka lakot vältettiin aivan neuvottelujen loppumetreillä, lakkouhkasta ja työntekijäliittojen myöhemmin antamista tukkilakkovaroituksista aiheutui epävarmuutta ja harmia matkustajille sekä lisäksi huomattava liikevaihdon menetys ja ylimääräisiä kustannuksia mm. asiakkaiden uudelleenreititysten vuoksi.

Lakot peruuntuivat 15.11.2013, kun Finnairin työnantajaliitto Palvelualojen työnantajat (PALTA) ja Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys (SLSY) sekä Ilmailualan Unioni (IAU) sopivat kansallisen raamisopimuksen, niin kutsutun työllisyys- ja kasvusopimuksen, mukaisesta työehtosopimuksesta ja Finnairin kustannussäästöihin liittyvistä paikallisen sopimisen aikatauluista ja prosesseista. Sopimuksen mukaan Finnair ja SLSY neuvottelevat yrityksen kannalta välttämättömien säästöjen saavuttamisesta 28.4.2014 mennessä, ja mikäli neuvotteluissa päästään säästötavoitteeseen, annetaan matkustamohenkilökunnalle kahden vuoden irtisanomissuoja. IAU:n kanssa vastaavat neuvottelut Finnairin tekniikan työntekijöiden paikallisesta sopimuksesta ovat jo varsin pitkällä, ja näitä neuvotteluja jatketaan. Lisäksi IAU:n kanssa jatketaan maapalvelutyöntekijöitä koskevia paikallisia sopimusneuvotteluja. Suomen Liikennelentäjäliiton (SLL) kanssa sovittiin joulukuussa kansallisen raamisopimuksen mukaisesta työehtosopimuksesta ja siitä, että Finnair ja SLL neuvottelevat yrityksen kannalta välttämättömien säästöjen saavuttamisesta 13.6.2014 mennessä.

Finnairin neuvottelutavoitteena on ensisijaisesti työaika- ja palkkarakenteita uudistamalla saavuttaa sellainen kustannus- ja ansiotaso, joka vastaa alan markkinapalkkoja ja kustannuksia. Säästöohjelman tavoitteiden saavuttaminen on välttämätöntä Finnairin kilpailukyvyn parantamiseksi, sillä korkea polttoaineen hinta, kilpailijoiden säästötoimet ja kiristynyt kilpailu sekä tulevien vuosien laivastoinvestoinnit edellyttävät yhtiön kannattavuuden selvää parantamista. Finnairin hallituksen asettama pitkän aikavälin tuottotavoite yhtiölle on kuuden prosentin toiminnallinen liikevoitto.

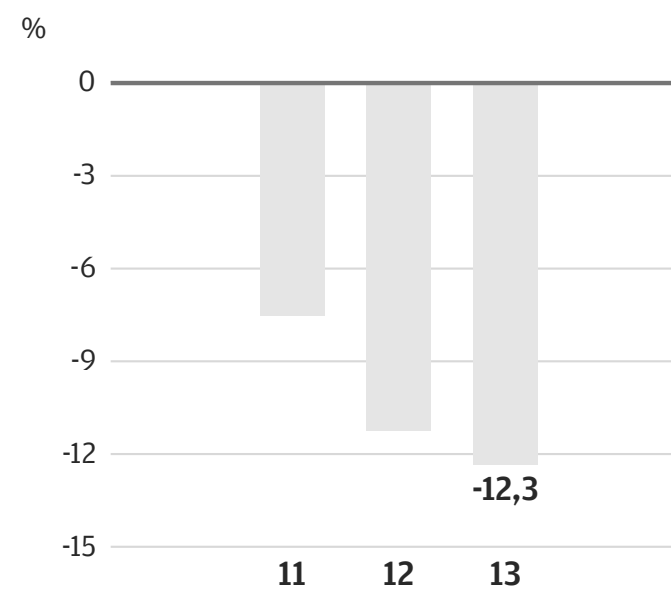
Finnair jatkaa säästöjen hakemista myös kaikissa ensimmäisen säästöohjelman kategorioissa. Se on seurannut kustannussäästöohjelmiansa etenemistä vuoden 2013 kolmannelta neljännekseltä lähtien yhtenä kokonaisuutena. Tavoitteena on saavuttaa 200 miljoonan euron

vuosittaiset pysyvät säästöt vuoden 2014 loppuun mennessä. Vertailutasona on vuoden 2010 yksikkökustannustaso. Vuoden 2013 loppuun mennessä Finnair oli saavuttanut yhteensä 155 miljoonan euron säästöt, mikä näkyi lentoliikenteen yksikkökustannusten laskuna vuonna 2013. Samanaikaisesti Finnair on pystynyt muuttamaan tuntuvaan osan kiinteistä kustannuksista tuotantovolyyymien mukaan joustaviksi muuttuviksi kustannuksiksi.

## Taloudellinen kehitys vuonna 2013

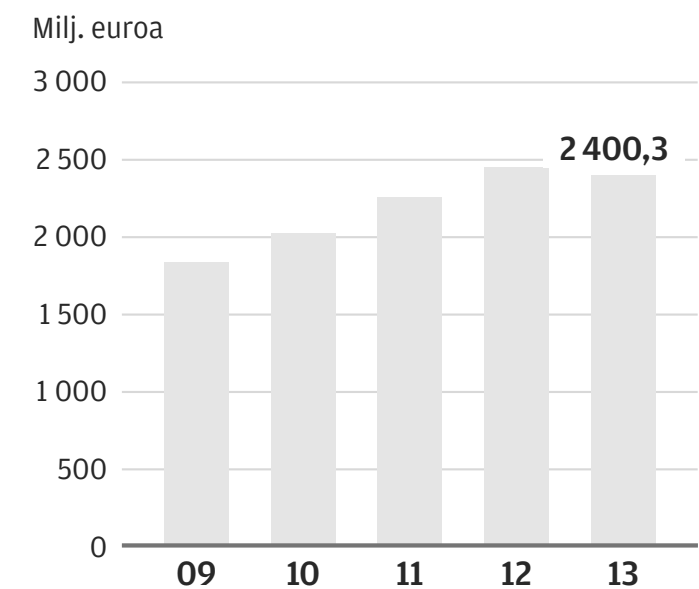
Finnairin vuoden 2013 liikevaihto laski kaksi prosenttia vuodesta 2012 ja oli 2 400,3 miljoonaa euroa (2 449,4). Kapasiteetti kasvoi 2,6 prosenttia vertailukaudesta. Liikevaihdon kasvua hidasti pääasiassa jenin heikkenemisestä johtunut euromääräisten tuottojen lasku, mutta vuoden toisella puoliskolla myös rahti- ja lomaliikenteen odotettua heikompi kehitys sekä lakon uhasta aiheutunut liikevaihdon menetys. Toiminnalliset kulut ilman polttoainetta olivat 1 736,6 miljoonaa euroa (1 758,4). Polttoainekulut suojaukset ja päästökaupasta aiheutuvat kulut mukaan lukien nousivat hieman vertailukaudesta ja olivat 689,9 miljoonaa euroa (670,3). Henkilöstökulut laskivat toteutetun rakennemuutoksen vuoksi 10,6 prosenttia 383,9 miljoonaan

### Yksikkökustannusten kehitys vuodesta 2010



\* Ilman polttoainetta, 2010 osalta tuhkapiilven ja lakon vaikutukset eliminoitu.

### Liikevaihto



euroon (429,2), mutta vastaavasti osa kustannuksista on siirtynyt ulkoistettujen catering- ja huoltopalvelujen kustannuksiksi.

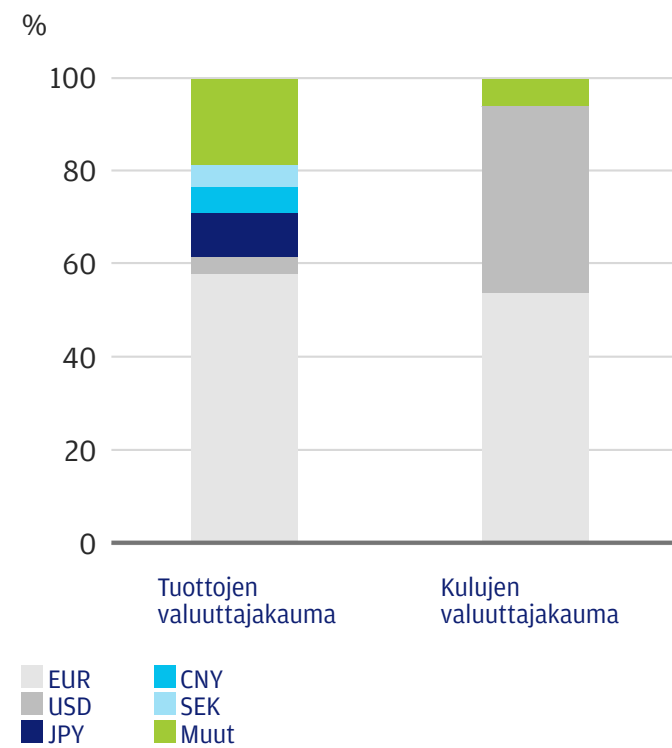
Euromääräiset toiminnalliset kulut olivat vertailuvuoden tasolla, 2 426,5 miljoonaa euroa (2 428,7) kapasiteetin kasvusta huolimatta. Yhtiön toiminnallinen liike-tulos heikkeni selvästi edellisvuodesta ja oli -4,8 miljoonaa euroa (43,2).

Finnairin tuloslaskelmaan sisältyy katsauskauden aikana tapahtunut, mutta myöhemmin erääntyvien, johdannaisten käyvän arvon ja valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutos. Kyseessä on IFRS:n mukainen realisoimaton arvostustulos, jolla ei ole rahavirtavaikutusta ja jota ei lasketa mukaan toiminnalliseen liike-tulokseen. Johdannaisten käyvän arvon ja lentokaluston huoltovarausten valuuttamääräisen arvon muutos oli 21,7 miljoonaa euroa (-4,0). Kertaluonteiset erät olivat -26,8 miljoonaa euroa (-27,6), ja valtaosa niistä liittyi kesäkuussa päättyneiden tekniikan yhteistoimintaneuvottelujen tulokseen. Myös vuoden 2012 kertaluonteiset kulut liittyivät pääasiassa tekniikan rakennemuutokseen.

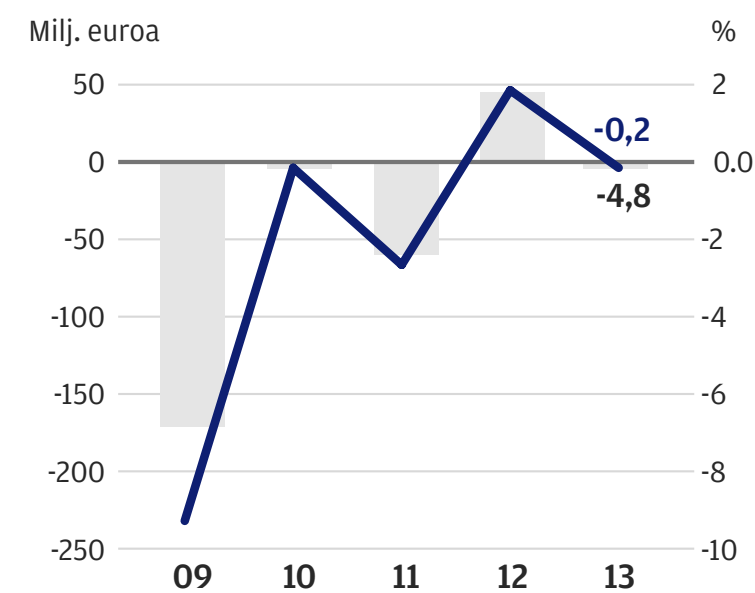
Yhtiön liike-tulos oli -8,8 miljoonaa euroa (33,8). Finnair myi huhtikuussa omistamansa Norwegian Air Shuttle ASA:n osakkeet, ja kaupasta saatu 34 miljoonan euron myyntivoitto kirjattiin yhtiön rahoitustuottoihin. Vuoden 2013 tulos ennen veroja oli 10,1 miljoonaa euroa (14,8). Tulos verojen jälkeen oli 11,0 miljoonaa euroa (10,5).

Lentoliikenteen yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä (RASK) laski pääasiassa jenin heikkenemisen vuoksi 3,8 prosenttia vuodesta 2012 ja oli 6,24 eurosenttiä (6,49). Kiinteillä valuuttakursseilla laskettu matkustajaliikenteen yksikkötuotto laski 0,7 prosenttia vuodesta 2012. Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä (CASK) laski 0,1 prosenttia ja oli 6,57 eurosenttiä (6,58). Yksikkökustannus ilman polttoainetta (CASK excl. fuel) laski prosentin 4,46 eurosenttiin (4,50) hyvin edenneen kustannussäästöohjelman ansiosta.

### Tuottojen ja kulujen valuuttajakauma vuonna 2013



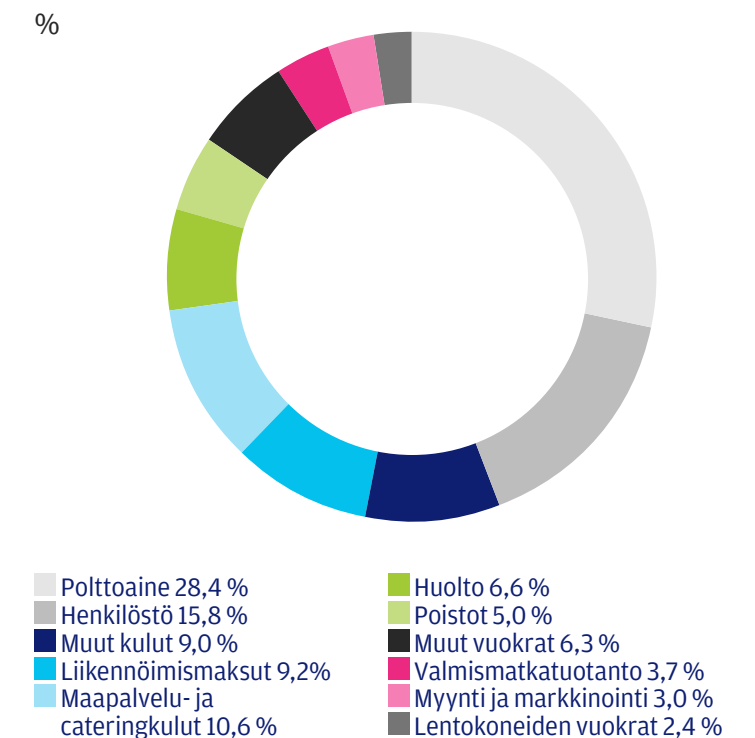
### Toiminnallinen liike-tulos, EBIT\*



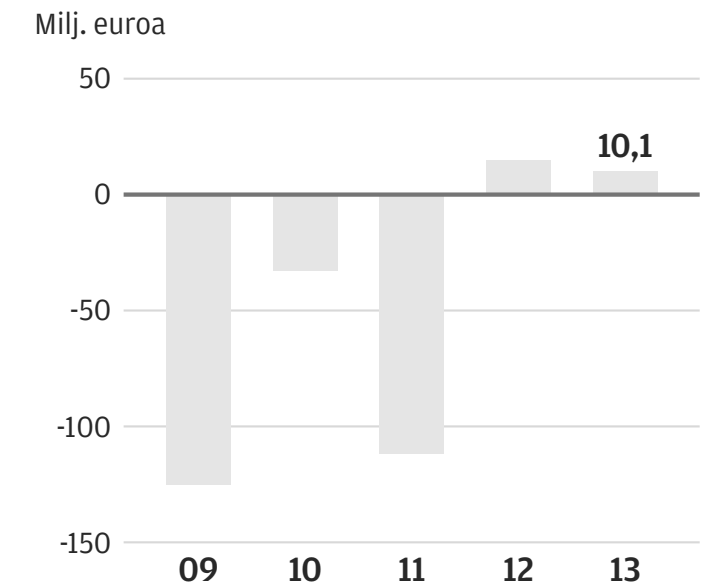
— % liikevaihdosta

\* Konsernin toiminnallinen liike-tulos eli liike-tulos ilman kertaluonteisia erä, käyttöomaisuuden myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon ja valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutosta.

### Toiminnallisten kulujen 2 426,5 milj. euroa jakautuminen



### Tulos ennen veroja



## Tase 31.12.2013

Konsernin taseen loppusumma oli vuoden 2013 lopussa 2 200,6 miljoonaa euroa (2 231,3 miljoonaa euroa 31.12.2012). Oma pääoma oli yhteensä 691,8 miljoonaa euroa (775,3) eli 5,41 euroa osakkeelta (6,06). Oma pääoma laski vuonna 2013 pääasiassa vuonna 2009 liikkeeseen lasketun hybridilainan jäljellä olevan osuuden takaisinmaksun vuoksi.

Omaan pääomaan sisältyy käyvän arvon rahasto, jonka arvoon vaikuttavat suojauslaskennan piirissä olevat öljy- ja valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset sekä IAS 19:n mukaiset etuuspohjaisiin eläkkeisiin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot. Vuoden 2013 lopussa erän suuruus oli laskennallisten verojen jälkeen -14,7 miljoonaa euroa (0,3), ja se koostuu pääosin vakuutusmatemaattisista tappioista.

## Kassavirta ja rahoitusasema vuonna 2013

Finnairilla on vahva rahoitusasema, joka tukee liiketoiminnan kehitystä ja tulevia investointeja. Vuonna 2013 yhtiön liiketoiminnan nettorahavirta oli 107,0 miljoonaa euroa (154,7) ja investointien nettorahavirta oli 16,1 miljoonaa euroa (-54,2).

Omavaraisuusaste oli 32,0 prosenttia (35,4) ja nettovelkaantumisaste (gearing) 19,5 prosenttia (18,0). Oikaistu nettovelkaantumisaste (adjusted gearing) oli 77,6 prosenttia (77,8). Katsauskauden päättyessä korollinen velka oli 593,0 miljoonaa euroa (569,0) ja korollinen nettovelka 134,2 miljoonaa euroa (138,4).

Yhtiön maksuvalmius säilyi vuonna 2013 erinomaisena. Konsernin lyhytaikaiset rahoitusvarat taseessa olivat vuoden lopussa 458,8 miljoonaa euroa (430,5). Taseen rahavarojen lisäksi yhtiöllä on työeläkeyhtiöltään noin 430 miljoonan euron rahastoitujen eläkevarojen takaisinlainausmahdollisuus, jonka nostaminen edellyttää pankkitakausta. Finnairin reservirahoitukseksi tarkoitettu, kokonaan käyttämätön 200 miljoonan euron syndikoitu luottolimiitti erääntyi kesäkuun lopussa. Finnair neuvotteli uuden 180 miljoonan euron syndikoidun luottolimiitin, joka erääntyy heinäkuussa 2016. Limiitti on käyttämätön.

Finnair lunasti lokakuussa takaisin jäljellä olevan 52,4 miljoonan euron osuuden vuonna 2009 liikkeeseen lasketusta hybridilainasta. Lainan alkuperäinen koko oli 120 miljoonaa euroa, ja se lunastettiin osin takaisin marraskuussa 2012. Marraskuussa 2012 liikkeeseen lasketun uuden hybridilainan koko on 120 miljoonaa euroa. Elokuussa Finnair laski liikkeelle 150 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan, jonka laina-aika on 5 vuotta. Lainalle maksetaan viiden prosentin vuotuinen kuponkikorko, ja se otettiin julkisen kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 2.9.2013.

Käyttöomaisuusinvestointeihin liittyvät ennakkomaksut olivat 66,0 miljoonaa euroa (32,7).

Finnairin yhteensä 200 miljoonan euron lyhytaikaisesta yritystodistusohjelmasta oli vuoden 2013 lopussa käytössä 44,5 miljoonaa euroa. Rahoituksen nettorahavirta oli -47,4 miljoonaa euroa (-98,9). Rahoituskulut olivat -19,7 miljoonaa euroa (-25,5) ja rahoitustuotot 42,6 miljoonaa euroa (7,9). Rahoitustuottoihin sisältyy 34 miljoonan euron myyntivoitto Norwegian Air Shuttle ASA:n osakkeiden myynnistä.

## Lentokoneiden myynti- ja takaisinvuokraussopimukset

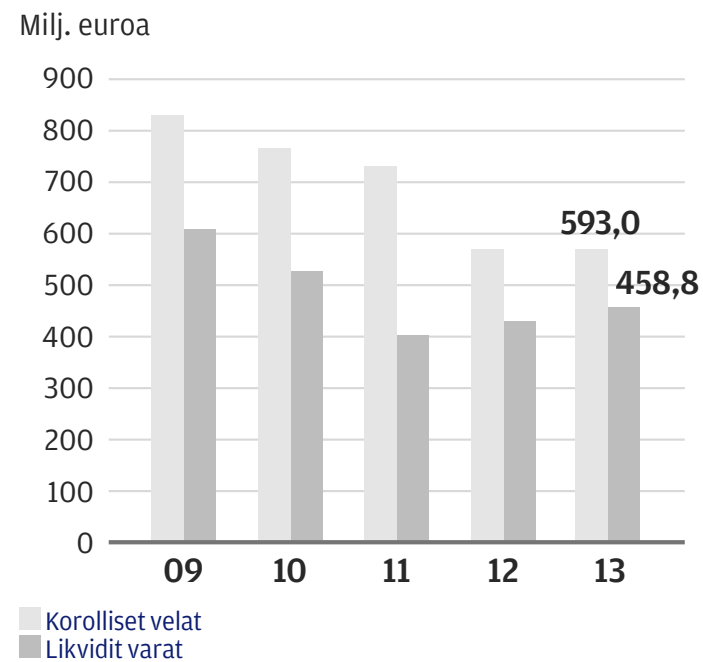
Finnairin politiikka on omistaa noin puolet itse operoimastaan laivastosta. Laivaston rahoitukseen käytetään eri lähteitä ja instrumentteja mahdollisimman alhaisten rahoituskustannusten ja parhaan mahdollisen operatiivisen joustavuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi.

Finnair solmi vuoden 2013 toisella puoliskolla myynti- ja takaisinvuokraussopimukset viidestä uudesta A321 Sharklet lentokoneesta, kahdesta syyskuussa ja kolmesta joulukuussa. Lisäksi Finnair allekirjoitti joulukuussa aiesopimukset neljän Finnairin omistaman Airbus 330 lentokoneen ja kahden uuden Airbus 350 -lentokoneen myynnistä ja takaisinvuokrauksesta.

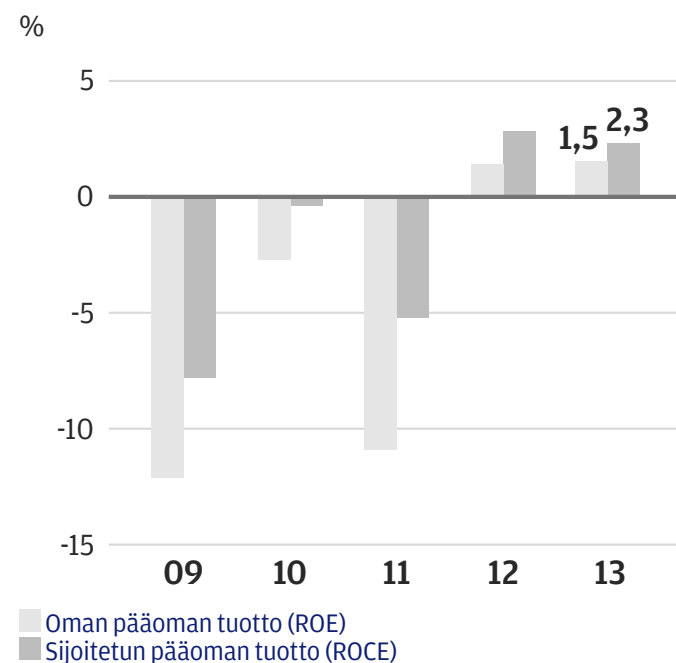
Aiesopimusten on määrä toteutua uusien koneiden osalta koneiden toimitushetkellä vuosina 2014–2015, ja A330-koneiden osalta vuoden 2014 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Rahoitusjärjestelyt ovat osa laivaston uudistusohjelmaa, jossa nykyisestä Airbus 340 ja 330 laivastosta siirrytään uuden sukupolven Airbus 350 lentokoneisiin. Uudistusohjelmaan liittyvillä järjestelyillä ei kokonaisuutena arvioida olevan merkittävää tulosvaikutusta vuosina 2014 ja 2015.



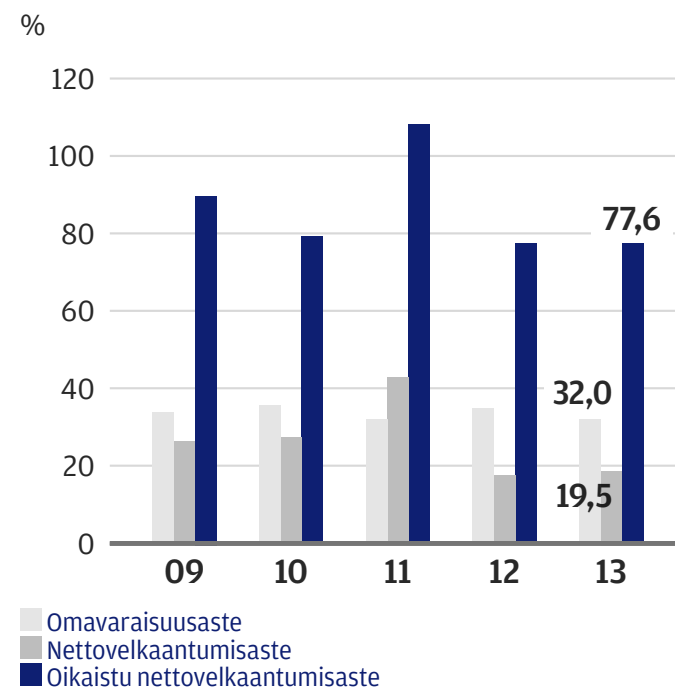
### Korolliset velat ja likvidit varat



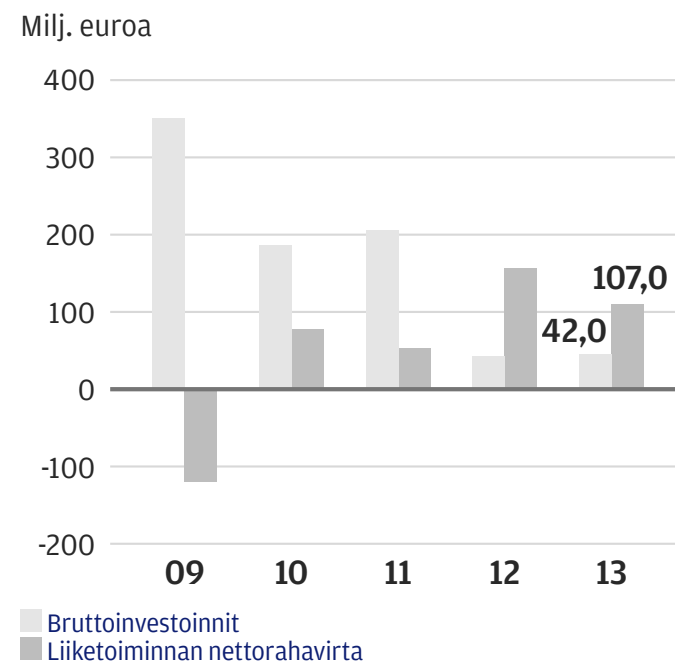
### Oman pääoman tuotto (ROE) ja sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)



### Omavaraisuusaste, nettovelkaantumisaste ja oikaistu nettovelkaantumisaste



### Bruttoinvestoinnit ja liiketoiminnan nettorahavirta



### Investoinnit

Vuonna 2013 kokonaisinvestoinnit ilman ennakkomaksuja olivat 42,0 miljoonaa euroa (41,2), ja ne kohdistuivat pääosin yhteen varamoottoriin ja laivastoon. Vuoden 2014 investointien, ennakkomaksut mukaan lukien, arvioidaan olevan noin 133 miljoonaa euroa, ja ne kohdistuvat pääosin laivastoon.

Luottomarkkinoiden tämänhetkinen hyvä tilanne ja Finnairin hyvä velkakapasiteetti mahdollistavat tulevien käyttöomaisuusinvestointien rahoituksen kilpailukykyisin ehdoin. Yhtiöllä on 36 kiinnittämätöntä lentokonetta, jotka vastaavat noin 47 prosenttia koko laivaston 1,1 miljardin euron tasearvosta. Tasearvoon sisältyy kolme rahoitusleasing-konetta.

Laivasto

Finnairin laivastoa hallinnoi yhtiön kokonaan omistama tytäryhtiö Finnair Aircraft Finance Oy. Vuoden 2013 lopussa Finnair operoi itse 45 lentokonetta, joista 15 on laajarunkokoneita ja 30 kapearunkokoneita. Finnairin laivaston koossa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2013. Sen sijaan laivaston kokoonpano muuttui hieman, kun Finnair vastaanotti vuoden toisella puoliskolla kolme uutta A321 Sharklet -lentokonetta ja luopui kahdesta Boeing 757 lentokoneesta niiden vuokrakausien päätyttyä. Lisäksi Finnair luopui vuoden toisella neljänneksellä yhdestä Embraer 170 lentokoneesta, kun se vuokrattiin konsernin ulkopuoliselle lentoyhtiölle. Kahden viimeisen Boeing 757 -lentokoneen vuokrakaudet päättyvät vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla, jolloin Finnair vastaanottaa viimeiset kaksi Airbus A321 Sharklet -lentokonetta. Tämän jälkeen yhtiö operoi kokonaisuudessaan Airbus-laivastolla. Finnairin operoimien koneiden lisäksi sen taseessa on 25 muuta yhtiön omistamaa lentokonetta. Näitä koneita operoivat muut lentoyhtiöt, joista merkittävin on Flybe Finland. Vuo-

den 2013 lopussa Finnairin operoiman laivaston keski-ikä oli 9.9 vuotta ja muiden yhtiöiden operoiman Finnair-laivaston keski-ikä 5,2 vuotta. Finnairilla on myös kahdeksan vuokrattua lentokonetta, jotka se on edelleenvuokrannut muiden lentoyhtiöiden operoitavaksi.

A350-LENTOKONEET

Finnairilla on tilaus yhdestätoista Airbus A350 XWB -lentokoneesta, ja lisäksi optio kahdeksaan lentokoneeseen. Koneista osa korvaa kaukoliikenteessä nyt käytössä olevia koneita. Finnair arvioi saavansa ensimmäiset neljä A350 XWB -laajarunkokonetta laivastoonsa vuoden 2015 jälkimmäisellä puoliskolla, ja loppujen seitsemän koneen arvioidaan saapuvan laivastoon vuoden 2017 loppuun mennessä. Finnair tutkii vaihtoehtoisia ratkaisuja minimoidakseen vaikutukset, joita toimitusten mahdollisella viivästymisellä olisi. Finnairilla on mahdollisuus sopeuttaa joustavasti laivastonsa kokoa kysyntätilanteen ja näkymien mukaisesti eripituisten vuokrasopimusten avulla.

| Finnairin operoima laivasto 31.12.2013 |             |     |      | Vuokratut        |                    | Keski-ikä | Muutos 31.12.2012 verrattuna | Tilaukset | Lisä-optiot |
|----------------------------------------|-------------|-----|------|------------------|--------------------|-----------|------------------------------|-----------|-------------|
|                                        | Istuimia    | Kpl | Omat | (käyttö-leasing) | (rahoitus-leasing) |           |                              |           |             |
| Kapearunkolaivasto                     |             |     |      |                  |                    |           |                              |           |             |
| Airbus A319                            | 138/123     | 9   | 7    | 2                |                    | 12.4      |                              |           |             |
| Airbus A320                            | 165         | 10  | 6    | 4                |                    | 11.4      |                              |           |             |
| Airbus A321                            | 209/196     | 9   | 4    | 5                |                    | 8.7       | +3                           | 2         |             |
| Boeing B757                            | 227         | 2   | 0    | 2                |                    | 15.7      | -2                           |           |             |
| Embraer 170                            | 76          | 0   |      |                  |                    |           | -1                           |           |             |
| Laajarunkolaivasto                     |             |     |      |                  |                    |           |                              |           |             |
| Airbus A330                            | 297/271/263 | 8   | 4    | 1                | 3                  | 4.2       |                              |           |             |
| Airbus A340                            | 270/269     | 7   | 5    | 2                |                    | 10.9      |                              |           |             |
| Airbus A350                            | na.         |     |      |                  |                    |           |                              | 11        | 8           |
| Yhteensä                               |             | 45  | 26   | 16               | 3                  | 9.9       | 0                            | 13        | 8           |

| Fleet owned by Finnair and operated by other airlines on 31.12.2013* |          |     |      | Vuokratut        |                    | Keski-ikä | Muutos 31.12.2012 verrattuna | Tilaukset | Lisä-optiot |
|----------------------------------------------------------------------|----------|-----|------|------------------|--------------------|-----------|------------------------------|-----------|-------------|
|                                                                      | Istuimia | Kpl | Omat | (käyttö-leasing) | (rahoitus-leasing) |           |                              |           |             |
| ATR 72                                                               | 68-72    | 12  | 12   |                  |                    | 4.4       |                              |           |             |
| Embraer 170                                                          | 76       | 5   | 5    |                  |                    | 7.5       | +1                           |           |             |
| Embraer 190                                                          | 100      | 8   | 8    |                  |                    | 5.0       |                              |           |             |
| Yhteensä                                                             |          | 25  | 25   |                  |                    | 5.2       | +1                           | 0         | 0           |

\* Kaikki ATR- ja E190-koneet sekä kaksi E170-konetta on vuokrattu Flybe Nordicille ja kolme E170-konetta muille konsernin ulkopuolisille tahoille.

Liiketoiminta-alueiden kehitys vuonna 2013

Finnairin tilinpäätöksen segmenttiraportointi perustuu liiketoiminta-alueisiin. Raportoitavat liiketoiminta-alueet ovat Lentoliikenne, Lentotoimintapalvelut ja Matkapalvelut.

Lentoliikenne

Liiketoiminta-alue vastaa reitti- ja tilauslentoliikenteen sekä rahdin myynnistä, asiakaspalvelusta ja palvelukonsepteista, operatiivisesta lentotoiminnasta sekä lentokaluston hankintaan ja rahoittamiseen liittyvistä toiminnoista. Lentoliikenne-segmenttiin kuuluvat yksiköt ovat Kaupalliset toiminnot, Operatiiviset toiminnot ja Resurssienhallinta sekä tytäryhtiöt Finnair Cargo Oy, Finnair Cargo Terminal Operations Oy, Finnair Flight Academy Oy sekä Finnair Aircraft Finance Oy.

| Avainluvut                    | 2013    | 2012    | Muutos, % |
|-------------------------------|---------|---------|-----------|
| <b>Liikevaihto ja tulos</b>   |         |         |           |
| Liikevaihto, milj. euroa      | 2 174,0 | 2 187,0 | -0,6      |
| Liiketulos, EBIT, milj. euroa | 24,8    | 30,2    | -17,8     |
| Liiketulos liikevaihdosta, %  | 1,1     | 1,4     | -0,3 %-p  |
| <b>Henkilöstö</b>             |         |         |           |
| Henkilöstö, keskimäärin       | 3 619   | 3 660   | -1,1      |

| Liikennetiedot                        | 2013   | 2012   | 2011   | 2010   | 2009   |
|---------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Matkustajat, tuhatta                  | 9 269  | 8 774  | 8 013  | 7 139  | 7 433  |
| Tarjotut henkilökilometrit, miljoonaa | 31 162 | 30 366 | 29 345 | 25 127 | 26 260 |
| Myydyt henkilökilometrit, miljoonaa   | 24 776 | 23 563 | 21 498 | 19 222 | 19 934 |
| Matkustajaliikenteen käyttöaste, %    | 79,5   | 77,6   | 73,3   | 76,5   | 75,9   |

|                                      |         |         |         |         |         |
|--------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Rahditonnit, 1 000 kg                | 146 654 | 148 132 | 145 883 | 123 154 | 89 234  |
| Tarjotut tonnikilometrit*, miljoonaa | 4 709,2 | 4 646,7 | 4 570,6 | 3 807,8 | 3 920,1 |
| Myydyt tonnikilometrit, miljoonaa    | 3 107,4 | 3 029,0 | 2 823,5 | 2 471,2 | 2 297,7 |
| Rahtiliikenteen käyttöaste*, %       | 66,0    | 65,2    | 61,8    | 64,9    | 58,6    |

\*Rahdin tarjotut rahtitonnikilometrit vuodelta 2013 on oikaistu laskennassa käyttöönotettujen tarkempien mittareiden vuoksi.

- Muutos- %: muutos edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden (p = prosenttiyksikköä)

- Tarjotut henkilökilometrit: Tarjottujen paikkojen lukumäärä kerrottuna lennettyjen kilometrien määrällä

- Myydyt henkilökilometrit: Matkustajien lukumäärä kerrottuna lennettyjen kilometrien määrällä

- Matkustajakäyttöaste: Myytyjen henkilökilometrien osuus tarjotuista henkilökilometreistä

- Tarjotut tonnikilometrit: Matkustajien, rahdin ja postin kuljetukseen tarjottujen tonnien määrä kerrottuna lennettyjen kilometrien määrällä

- Myydyt tonnikilometrit: Kuljetettujen matkustajien, rahdin ja postin muodostama kuorma tonneissa kerrottuna lennettyjen kilometrien määrällä

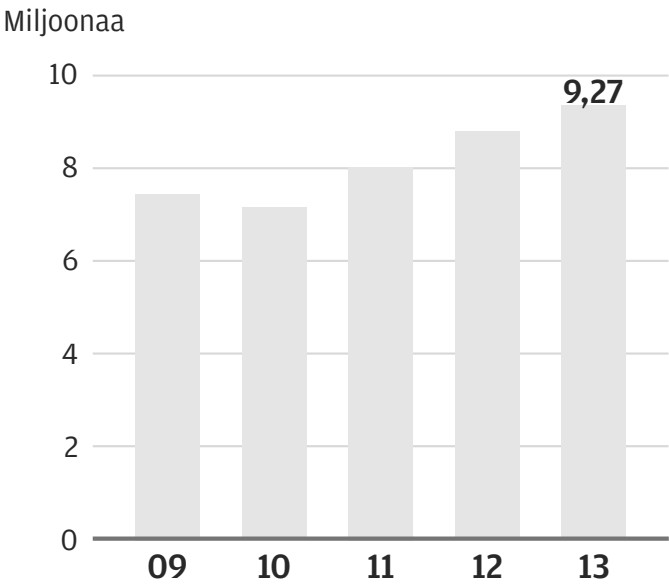
- Kokonaiskäyttöaste: Myytyjen tonnikilometrien osuus tarjotuista tonnikilometreistä

Lentoliikenteen liikevaihto pysyi vertailuvuoden tasolla vuonna 2013 ja oli 2 174,0 miljoonaa euroa (2 187,0 vuonna 2012). Liikevaihdon kasvua hidasti pääasiassa jenin heikkenemisestä johtunut euromääräisten tuottojen lasku, mutta vuoden toisella puoliskolla myös rahti- ja lo-maliikenteen odotettua heikompi kehitys sekä lakon uhkasta aiheutunut liikevaihdon mene-tys. Toiminnallinen liiketulos oli 24,8 miljoonaa euroa (30,2).

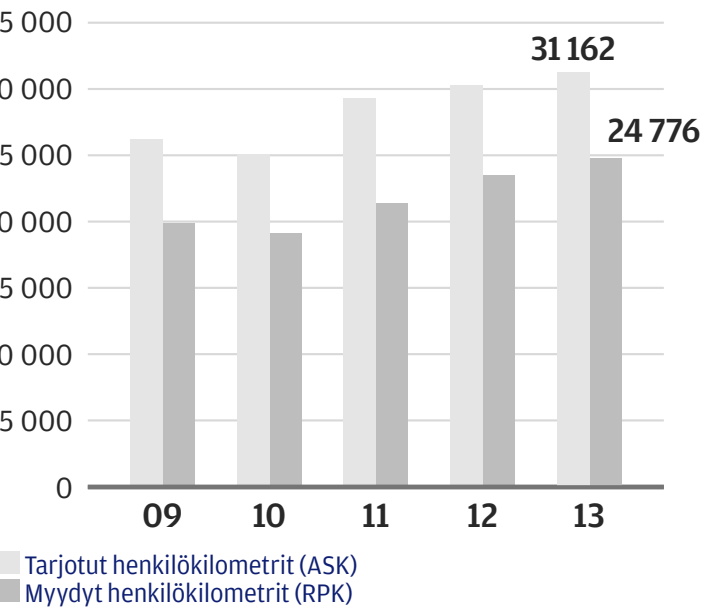
Heikosta taloustilanteesta huolimatta yleinen matkustuskysyntä kasvoi vuonna 2013. Finnairin liikenne myydyillä henkilökilometreillä mitattuna kasvoi 5,1 prosenttia, kun kokonaiskapasi-teetti nousi 2,6 prosenttia. Koko liikenteen matkustajakäyttöaste nousi 1,9 prosenttiyksikköä 79,5 prosenttiin.

Aasian-liikenne myydyillä henkilökilometreillä mitattuna kasvoi 5,1 prosenttia vuonna 2013, kun kapasiteetti kasvoi 1,4 prosenttia. Samalla Aasian-liikenteen käyttöaste nousi 2,8 prosent-tiysikköä 80,3 prosenttiin. Euroopan-liikenne kasvoi myydyillä henkilökilometreillä mitattu-na 11,7 prosenttia ja kotimaan liikenne 0,1 prosenttia vertailukaudesta. Käyttöasteet nousivat vastaavasti 1,9 prosenttiyksikköä ja 1,3 prosenttiyksikköä 75,9 prosenttiin ja 64,8 prosenttiin.

Matkustajamäärä



Tarjotut henkilökilometrit (ASK) ja myydyt henkilökilometrit (RPK)

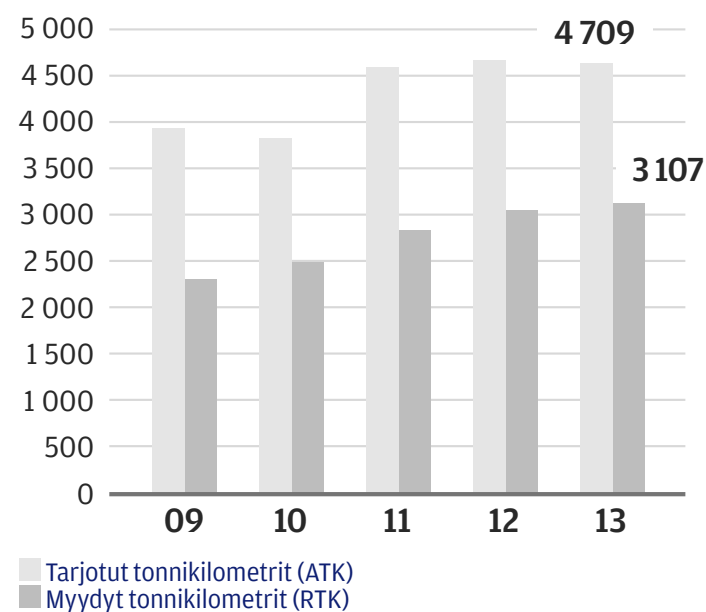




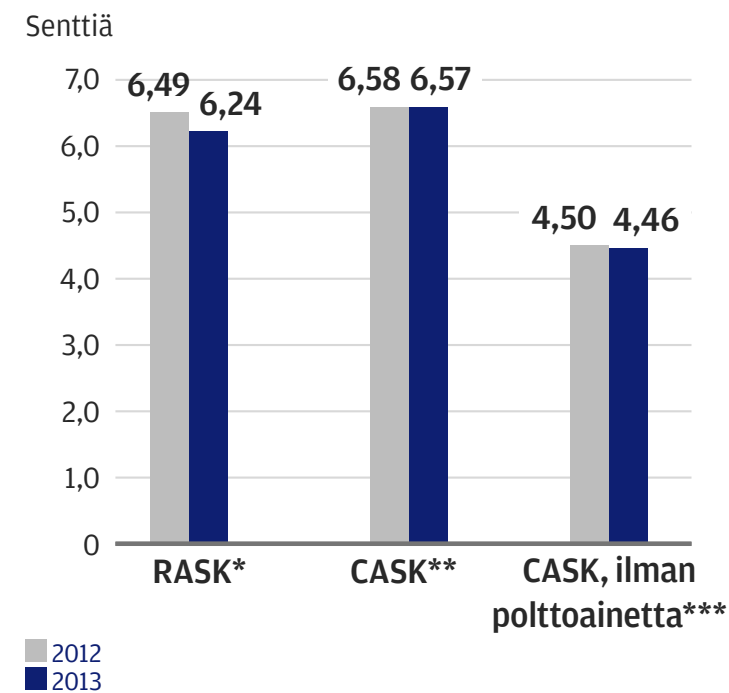
Finnairin suurimpia myyntiyksiköitä vuonna 2013 olivat Suomi, Japani, Kiina ja Ruotsi. Suomen talouden heikko tilanne näkyi kotimarkkinakysynnässä etenkin vuoden toisella puoliskolla. Finnairin markkinaosuus yhtiön operoimilla reittipareilla Aasian ja Euroopan välisessä reittiliikenteessä nousi ja oli 5,7 prosenttia (5,5 %).\* Suomen ja Euroopan välisessä reittiliikenteessä Finnairin markkinaosuus nousi 48,6 prosenttiin (45,8 ) pois lukien Flyben operoiman ostoliikenteen osuus.\*

Finnairin tilauslennoilla matkusti vuonna 2013 noin 768 000 matkustajaa, mikä oli 5,6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2012. Lomaliikenteen kapasiteetti laski 6,5 prosenttia vuonna 2013, ja matkustajakäyttöaste laski 0,3 prosenttiyksikköä 88,3 prosenttiin. Lomaliikenteen kehitys oli hyvä vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Markkina kuitenkin kääntyi kesällä, kun kuluttajien epävarmuus omasta taloudestaan alkoi hidastaa myyntiä ja laskea markkinahintatasoa. Elokuussa tehty päätös peruuttaa koko talvikauden Egyptin-matkojen tuotanto maan levottomuuksien vuoksi näkyi etenkin vuoden viimeisen neljänneksen volyyymeissa ja tuotoissa.

### Tarjotut tonnikilometrit (ATK) ja myydyt tonnikilometrit (RTK), reittiliikenteen rahti ja erilliset rahtilennot



### Lentoliikenteen yksikkötuotot ja -kustannukset (senttiä/tarjottu tuolikilometri)



\* Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä

\*\* Yksikkökustannukset tarjotulta henkilökilometriltä

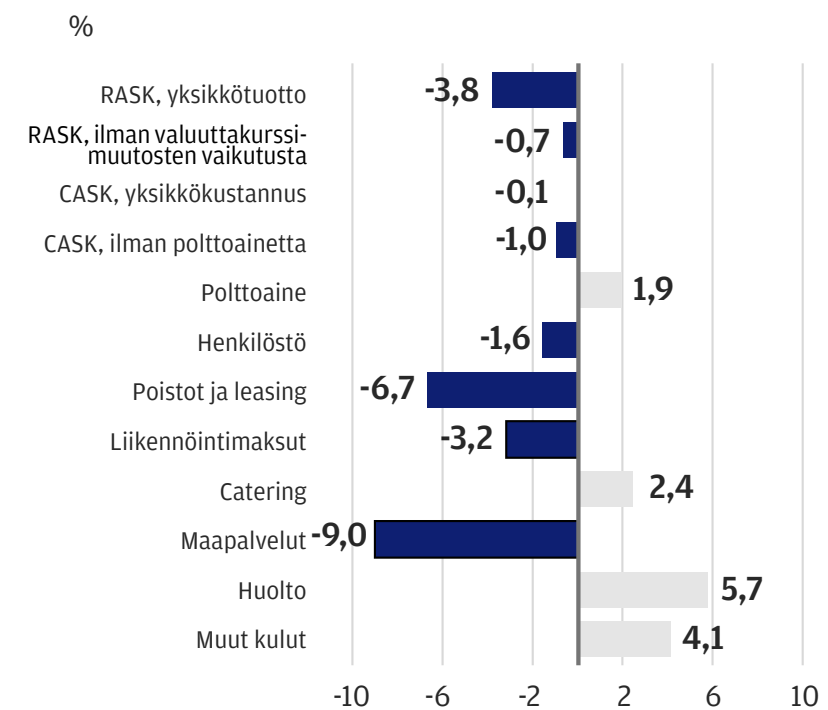
\*\*\* Yksikkökustannukset ilman polttoainetta tarjotulta henkilökilometriltä

Lentoliikenteen yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä (RASK) laski pääasiassa jenin heikkenemisen vuoksi 3,8 prosenttia vuodesta 2012 ja oli 6,24 eurosenttiä (6,49). Kiinteillä valuuttakursseilla laskettu matkustajaliikenteen yksikkötuotto laski 0,7 prosenttia vuodesta 2012.

Reittilennoilla mukana kuljetettava rahti (ns. belly-rahti) muodostaa merkittävän osan kaukoliikenteen tuotoista. Vuonna 2013 belly-rahdin osuus kaukoliikenteen tuotoista oli noin 17 prosenttia. Finnairin rahtiliikenteen kokonaiskäyttöaste parani 0,8 prosenttiyksikköä 66,0 prosenttiin, kun tarjotut tonnikilometrit nousivat 1,3 prosenttia ja myydyt tonnikilometrit 2,6 prosenttia. Rahtiliikenteen yksikkötuotot olivat kovan paineen alla, mikä johtui markkinoiden ylikapasiteetista ja heikosta kysyntätilanteesta.

Rahtiliikenteessä merkittävin muutos vuonna 2013 oli toisen rahtikeskuksen eli hubin avaaminen Brysseliin huhtikuussa. Uusi operointimalli vahvistaa rahtikysynnän kasvua Finnairin Aasian matkustajakoneverkostossa, kun Finnair Cargo pystyy sen ansiosta tarjoamaan nopeammat rahtiyhteydet Keski-Euroopan ja Aasian välillä. Finnair Cargo operoi vuokraamallaan

### Lentoliikenteen yksikkötuottojen ja -kustannusten kehitys vuonna 2013 Muutos edellisvuodesta



\* Finnairin arvio. Arvio perustuu matkatoimistojen myyntimääristä kerättyyn MIDT-dataan sekä Finnairin arvioon lentoyhtiöiden lippumyynnistä omien kanavien kuten internetin kautta.

rahtikapasiteetilla erillisiä rahtilentoja koko vuoden ajan Hongkongiin ja New Yorkiin. Chica- gon rahtikonereitti lopetettiin toukokuussa Brysselin-rahtikeskuksen onnistuneen avauksen vuoksi. Mumbain rahtilennot lopetettiin syyskuussa Intian heikentyneen volyyymi- ja keski- tuottoennusteen sekä Intian rupian valuuttakurssin voimakkaan heikentymisen vuoksi. Vuo- den kolmannella neljänneksellä Finnair Cargo osti Japan Airlinesin heinäkuun alussa avaaman päivittäisen Tokio-Helsinki-reitin rahtikapasiteetin tarjoten täten kaksi päivittäistä lentoa To- kioon. Loka–marraskuun vaihteessa avattiin lisäksi uusi rahtilentoreitti Vietnamin pääkau- punkiin Hanoiin. Erillisten rahtilentojen osuus kuljetetuista rahtitonneista oli noin 37 pro- senttia vuonna 2013.

Finnairin lentojen saapumistäsmällisyys oli vuonna 2013 erittäin hyvä. Reittilennoista 89,6 prosenttia (84,9) ja koko liikenteestä 89,0 prosenttia (84,5) saapui aikataulussa.

## Lentoliikenteen palvelut ja tuotteet

### Reittiverkosto ja allianssit

Finnair tarjoaa yhteydet Aasian ja Euroopan välisessä liikenteessä yli 200 reittiparilla ja lentää lisäksi Helsingistä viikoittain yli 800 lentoa kotimaan kohteisiin ja muualle Eurooppaan. Ke- säkaudella yhtiö lensi Aasiaan enimmillään 81 kertaa viikossa.

Malaysia Airlines liittyi **oneworld**-allianssin jäseneksi tammikuussa 2013 ja Qatar Airways lokakuussa 2013. Lisäksi LATAM Airlines -konserniin kuuluva TAM Airlines kertoi maaliskuu- kuussa ja US Airways joulukuussa, että ne liittyvät **oneworld**-allianssin jäseneksi maaliskuussa 2014. Myös SriLankan Airlinesin odotetaan liittyvän allianssin jäseneksi vuoden 2014 aikana. Finnairin asiakkaille uusien lentoyhtiöiden liittyminen **oneworld**iin mahdollistaa paremmat yhteydet näiden lentoyhtiöiden kotimarkkinakohteisiin.

Finnair liittyi heinäkuun alussa American Airlinesin, British Airwaysin ja Iberian Pohjois- Atlantin liikennettä koskevaan yhteishankkeeseen. Lisäksi kilpailuviranomaiset hyväksyivät lokakuussa yhtiön liittymisen Japan Airlinesin ja British Airwaysin yhteishankkeeseen, joka koskee Japanin ja Euroopan välisiä lentoja.

### Muut uudistukset ja palvelut

Finnair lanseerasi maaliskuussa sosiaalisen lähtöselvityspalvelun asiakkailleen. Matkustajat voivat halutessaan linkittää internet-lähtöselvitystä tehdessään Facebook-profiiliinsa matkus- tustietojaan ja nähdä muiden palvelun käyttöönotaneiden julkiset Facebook-tiedot. Palvelun käyttö on vapaaehtoista ja siitä voi luopua milloin tahansa.

Maalis–toukokuussa Finnair kokeili tablettien ja langattoman internet-yhteyden käyttöä yhdessä Airbus A330 laajarunkokoneessaan, ja kaikissa uusissa A321 Sharklet -koneissa mat- kustajien käytössä on Samsung 3 -tabletteja maksua vastaan. Vuoden 2013 aikana uudistettiin myös lentokoneiden viihdejärjestelmää, minkä ansiosta kaukolentojen viihdetarjonta lähes kaksinkertaistui economy- ja business-luokissa.

Suomalaisen design-yhtiön Marimekon Finnairin koneisiin suunnittelemat tekstiilit ja as- tiat otettiin käyttöön toukokuussa, ja samalla Finnair laajensi lentojen ja Finnair PlusShopin myyntivalikoimaa uusilla Marimekko-tuotteilla.

Finnairin Helsingistä lähtevien kaukolentojen business-luokan ruokatarjoilu uudistui syys- kuussa, kun lennoilla aloitettiin kahden suomalaisen keittiömestarin, Pekka Terävän ja Tomi Björckin, suunnittelemien aterioiden tarjoilu. Lisäksi yhtiö uudisti jo alkuvuonna economy- luokan ruokatarjoilua.

Finnair kertoi lokakuun alussa avaavansa uuden Premium Loungen Helsinki-Vantaalla keväällä 2014.

### Tunnustukset

Kansainvälisen ilmakuljetusliitto IATA palkitsi Finnairin kesäkuussa Fast Travel Gold Award -palkinnolla IATA:n nopean matkustamisen Fast Travel -ohjelman toteuttamisesta Helsin- ki-Vantaan lentokentällä. Ohjelman tarkoituksena on vähentää jonottamista lentokentillä ja antaa matkustajille enemmän itsepalvelumahdollisuuksia matkan aikana.

Ilmailualan tutkimuslaitos Skytrax palkitsi Finnairin kesäkuussa World Airline Awards™ -tilaisuudessa Pohjois-Euroopan parhaana lentoyhtiönä. Finnair on saanut palkinnon nyt jo neljänä peräkkäisenä vuonna, ja se on Pohjoismaiden ainoa lentoyhtiö, jolla on neljän tähden Skytrax-luokitus. **oneworld**-allianssi, johon Finnair kuuluu, oli Skytraxin tutkimuksen mukaan paras allianssi. World Airline Awards™ on toimialan laajin ja arvostetuin kaupallisten lentoyh- tiöiden luokittelu, ja palkintojen perusteena on 18 miljoonan matkustajan puolueeton arvio lentoyhtiöistä. Matkustajat edustavat 160 maata.

Finnair nimettiin lokakuun alussa parhaaksi eurooppalaiseksi lentoyhtiöksi vuosittaisessa Aasian ja Tyynenmeren TTG Travel Awards -tilaisuudessa. TTG:n matkailulehtien lukijat ar- vostivat etenkin Finnairin lentojen täsmällisyyttä, palvelun laatua ja nopeita vaihtoyhteyksiä.

Lentotoimintapalvelut

Vuonna 2012 toteutuneiden tekniikan ja cateringin rakennejärjestelyjen jälkeen Lentotoimin-  
tapalvelut-segmentti koostuu lentokonehuollosta sekä Finncatering Oy:n ja Finnair Travel  
Retail Oy:n toiminnoista. LSG Sky Chefsin alaisuuteen 1.8.2012 siirtyneen Finnair Catering  
Oy:n liiketoiminta on mukana segmentin vertailuvuoden luvuissa 31.7.2012 asti. Liiketoimin-  
ta-alueeseen kuuluvat myös valtaosa Finnairin kiinteistöomaisuudesta sekä operatiiviseen  
toimintaan liittyvien kiinteistöjen hallinnointi ja ylläpito sekä toimitilapalvelut. Liiketoimin-  
ta-alueen liikevaihdosta yli puolet tulee Finnairin ulkopuolelta.

| Avainluvut                    | 2013  | 2012  | Muutos, %   |
|-------------------------------|-------|-------|-------------|
| Liikevaihto ja tulos          |       |       |             |
| Liikevaihto, milj. euroa      | 196,3 | 319,5 | -38,6       |
| Liiketulos, EBIT, milj. euroa | -35,2 | -1,3  | <-200       |
| Liiketulos liikevaihdosta, %  | -17,9 | -0,4  | -17,5 %-yks |
| Henkilöstö                    |       |       |             |
| Henkilöstö, keskimäärin       | 1 215 | 1 984 | -38,8       |

Lentotoimintapalvelujen vuoden 2013 liikevaihto laski vertailuvuodesta, koska moottori- ja  
laitehuoltotoiminta ulkoistettiin Finnairin yhteistyökumppanille heinäkuussa 2012 ja Finnair  
Catering Oy:n toiminta siirtyi LSG:n operoitavaksi elokuussa 2012. Lisäksi vuoden 2013 en-  
simmäisellä puoliskolla sopeutettiin tekniikan toimintaa vastaamaan nykyisen laivaston kokoa.  
Segmentin liikevaihto vuonna 2013 oli 196,3 miljoonaa euroa (319,5). Liiketulos oli -35,2  
miljoonaa euroa (-1,3) pääasiassa tekniikan rakennemuutokseen liittyvien kertaluonteisten  
kulujen vuoksi.

Matkapalvelut (matkanjärjestäjät ja matkatoimistot)

Liiketoiminta-alueen muodostavat Aurinkomatkat ja sen Virossa toimiva tytäryritys, joulu-  
kuussa yhdistyneet liikematkatoimistot Area, Suomen Matkatoimisto (SMT) ja SMT:n Bal-  
tian maissa toimiva tytäryhtiö Estravel sekä Amadeus Finland, joka tuottaa matkailualan oh-  
jelmistoja ja ratkaisuja. Aurinkomatkat palvelee vapaa-ajan matkustajia tarjoten valmismat-  
kojen lisäksi asiakkaalle muun muassa räätälöityjä matkoja, lento- ja hotellipaketteja, pelkkiä  
lentoja, laivamatkoja, golf-, purjehdus- ja laskettelulomia sekä ryhmämatkoja.

| Avainluvut                    | 2013  | 2012  | Muutos, % |
|-------------------------------|-------|-------|-----------|
| Liikevaihto ja tulos          |       |       |           |
| Liikevaihto, milj. euroa      | 251,7 | 284,4 | -11,5     |
| Liiketulos, EBIT, milj. euroa | 1,6   | 4,9   | -67,7     |
| Liiketulos liikevaihdosta, %  | 0,6   | 1,7   | -1,1 %-p  |
| Henkilöstö                    |       |       |           |
| Henkilöstö, keskimäärin       | 751   | 855   | -12,2     |

Matkapalveluiden vuoden 2013 liikevaihto oli 251,7 miljoonaa euroa (284,4) ja liiketulos 1,6  
miljoonaa euroa (4,9).

Suomen valmismatkamarkkinoilla vallitsi kysynnän ja tarjonnan tasapaino vuoden 2013  
ensimmäisellä puoliskolla, ja matkojen ennakko-varausaste, täyttöaste ja hintataso nousivat  
kevätkaudella. Kesäkuussa kuitenkin kuluttajien epävarmuus omasta taloudestaan sekä Suo-  
men kaunis sää hidastivat myyntiä ja laskivat markkinoiden hintatasoa. Egyptin matkustus-  
rajoitusten vuoksi Aurinkomatkat peruutti elokuun lopussa koko talvikauden tuotantonsa  
Egyptiin, mikä näkyi valmismatkojen liikevaihdossa etenkin vuoden viimeisellä neljänneksel-  
lä. Heikko kysyntä alensi valmismatkojen yksikkötuottoa etenkin vuoden toisella puoliskolla,  
kun taas suurimman kuluerän eli lennon yksikkökustannus nousi.

Vuoden toisella puoliskolla alkoi lomaliikenteen Boeing 757-lentokoneiden korvaaminen uusilla Airbus 321 Sharklet -koneilla.

Liikematkustus väheni edelleen Suomessa vuonna 2013, mikä heijastui liikematkatoimistojen myyntiin ja kannattavuuteen. Liikematkatoimistojen asiakasyritykset ovat taantuman takia vähentäneet ja rajoittaneet henkilökuntansa matkustusta. Finnairin omistamat liikematkatoimistot Suomen Matkatoimisto ja Matkatoimisto Area yhdistyivät joulukuussa suurimmaksi suomalaiseksi liikematkatoimistoksi SMT:ksi. Yhdistymisellä pyritään saavuttamaan volyymietuja sekä merkittäviä kustannussäästöjä purkamalla yhtiöiden päällekkäisiä toimintoja. Liikematkatoimistoissa Suomesta varatut lentomatkat vähenivät kuusi prosenttia edellisvuotisesta. Kansainväliset online-matkatoimistot eivät enää kasvattaneet markkinaosuuttaan Suomessa, vaan niiden myynnin lasku Suomessa vastasi koko markkinan laskua.

## Konsernirakenne

Finnair-konserniin kuuluvat yhtiöt on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa 1.3 Tytär-yhtiöt ja 1.6 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

Finnairin tytäryhtiö Finnair Facilities Management Oy (FAMA) sulautui emoyhtiönsä Finnair Oyj:öön 31.3.2013. Kaikki FAMA:n työntekijät siirtyvät emoyhtiön palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä. FAMAn toiminnoista muodostuu jatkossa konsernin Kiinteistöpalvelut-tiimi, joka toimii Finnairin hankintatoimintojen yhteydessä osana talous- ja rahoitusosastoa.

## Hallinto

### VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN 2013 PÄÄTÖKSET

Finnair Oyj:n 27.3.2013 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilikauden 2012 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Kokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti maksaa osinkoa 0,10 euroa osakkeelta. Osingot maksettiin 10.4.2013.

### Hallitus

Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Klaus W. Heinemannin. Hallituksen jäseninä jatkoivat Maija-Liisa Friman, Jussi Itävuori, Merja Karhapää, Harri Kerminen ja Gunvor Kronman, ja uutena jäsenenä hallitukseen valittiin suurlähettiläs Antti Kuosmanen. Hallituksen toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous päätti, että hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan eli hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on 61 200 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan vuosipalkkio on 32 400 euroa ja jäsenten vuosipalkkiot ovat

30 000 euroa. Lisäksi hallituksen ja valiokuntien kokouksiin osallistumisesta maksetaan kokouspalkkiona 600 euroa Suomessa asuville hallituksen jäsenille ja 1 200 euroa ulkomailla asuville jäsenille kultakin hallituksen tai sen valiokunnan kokoukselta.

Yhtiökokoukseen 2013 asti yhtiön hallituksen puheenjohtajana toimi Harri Sailas.

### Tilintarkastaja

Finnairin tilintarkastajana jatkoi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja päävastuullisena tilintarkastajana jatkaa KHT Mikko Nieminen. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio kohtuullisen laskun mukaan.

### Hallituksen valtuudet

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden ostamisesta ja/tai pantiksi ottamisesta. Valtuutus koskee enintään 5 000 000 osaketta, ja se on voimassa 27.9.2014 asti. Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 5 000 000 oman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2014 asti.

### Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Yhtiökokous päätti perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella ja esitellä yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäsenten palkitsemisesta, ehdotus hallituksen jäsenten lukumääräksi ja ehdotus hallituksen jäseniksi. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita. Nimitystoimikunta perustettiin toimimaan toistaiseksi, kunnes yhtiökokous toisin päättää. Toimikunnan jäsenet nimetään vuosittain ja jäsenten toimikausi päättyy, kun toimikuntaan on nimitetty uudet jäsenet. Toimikunnan tulee toimittaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle vuosittain varsinaista yhtiökokousta edeltävän tammikuun 31. päivään mennessä.

Nimitysoikeus on kolmella suurimmalla yhtiön osakasluetteloon syyskuun ensimmäisenä arkipäivänä rekisteröidyllä osakkeenomistajalla, jotka kukin saavat nimetä yhden jäsenen toimikuntaan. 1.9.2012 omistusten perusteella toimikuntaan nimettiin osastopäällikkö Eero Heliövaara (puheenjohtaja), valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto; salkunhoitaja Robin Backman, KEVA ja johtaja Per Wennberg, Skagen-rahastot. Lisäksi toimikunnan jäsenenä toimii Finnairin hallituksen puheenjohtaja

## MUUTOKSET YHTIÖN JOHDOSSA

DI Pekka Vauramo aloitti Finnairin toimitusjohtaja 1.6.2013. Hän seurasi toimitusjohtajana Mika Vehviläistä, joka jätti yhtiön 28.2.2013.

Finnairin asiakaspalvelutoimintojen johtaja Anssi Komulainen jätti Finnairin johtoryhmän ja johtokunnan jäsenyyden 31.8.2013. Asiakaspalvelutoiminnot siirrettiin osin Finnairin Kaupalliseen yksikköön Allister Patersonin vastuulle ja osin Operations-yksikköön Ville Ihon vastuulle eikä Komulaiselle nimitetty seuraajaa.

Joulukuun lopussa kerrottiin, että Finnairin Matkapalveluiden johtaja ja Finnairin johtoryhmän jäsen KTT Kaisa Vikkula jättää Finnairin 31.1.2014. Matkapalveluihin kuuluvat yhtiöt raportoivat nyt Finnairin Kaupallisen yksikön johtajalle Allister Patersonille, minkä vuoksi Vikkulalle ei nimetty seuraajaa.

## SISÄPIIRIHALLINTO

Finnair noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n 1.7.2013 voimaan tullutta sisäpiiriohjetta. Yhtiön hallitus on vahvistanut Finnairin sisäpiiriohjeen, joka sisältää ohjeet pysyville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille sekä yhtiön sisäpiirihallinnon organisaation ja menettelytavat. Yhtiön sisäpiiriohje on jaettu kaikille sisäpiiriläisille.

## SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Selvitys Finnair Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä löytyy sivuilta 131–141 ja on lisäksi saatavilla yhtiön internetsivuilla.

## Henkilöstö

Finnairin henkilöstömäärä laski merkittävästi vuonna 2013 yhtiön rakennemuutoksen vuoksi. Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 5 859 (6 784) henkilöä vuonna 2013 eli 13,6 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Lentoliikenne-segmentissä työskenteli vuoden aikana keskimäärin 3 619 (3 660) henkilöä, Lentotoimintapalveluissa 1 215 (1 984) henkilöä ja Matkapalveluissa 751 (855) henkilöä. Muissa toiminnoissa työskenteli 274 (285) henkilöä. Henkilöstön määrä 31.12.2013 oli 5 803 (6 368).

Henkilöstöstä Suomen ulkopuolella työskenteli 710 henkilöä, ja heistä 389 työskenteli Finnairin matkustaja- ja rahtiliikenteen myynti- ja asiakaspalvelutehtävissä. 321 henkilöä oli Baltian-maissa toimivien matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palveluksessa sekä oppaina Aurinkomatkojen lomakohteissa.

Konsernin kokoajaisten työntekijöiden osuus oli 95,5 prosenttia, ja toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työskenteli 96,4 prosenttia. Henkilöstön keski-ikä oli 44 vuotta. Henki-

löstöstä 30 prosenttia on yli 50-vuotiaita ja neljä prosenttia alle 30-vuotiaita. Henkilöstön keskimääräinen palvelusvuosien määrä oli 17. Yli 20 vuotta Finnairin palveluksessa olleita oli 40 prosenttia henkilöstöstä ja yli 30 vuotta palvelleita 10 prosenttia. Finnair-konsernin henkilöstössä on naisia 55 prosenttia ja miehiä 45 prosenttia.

## UUONNA 2013 KÄYDYT YHTEISTOIMINTANEUVOTTELUT

Finnair kävi vuonna 2013 henkilöstövähennyksiä sisältävät yhteistoimintaneuvottelut kentän asiakaspalvelutoiminnoissa, taloushallinnossa, tekniikan toiminnoissa, Finnair Cargossa, Aurinkomatkoissa sekä liikematkatoimistoissa. Valtaosa neuvotteluista liittyi Finnairin rakenneuutos- ja kustannussäästöohjelman toteutukseen liittyneisiin hankkeisiin tai matkatoimistokentän uudelleenorganisointumiseen.

Arvioitu henkilöstön enimmäisvähennystarve oli yhteensä noin 450 työpaikkaa. Käytyjen neuvottelujen seurauksena päädyttiin vähentämään hieman yli 350 työpaikkaa vuoden 2013 loppuun mennessä, joista osa toteutuu vuoden 2014 aikana. Irtisanomisia pystyttiin yli 50 henkilön kohdalla välttämään osa-aikaistamisratkaisulla ja uudelleen sijoittamisilla.

Tekniikan yhteistoimintamenettelyn lopputuloksena ja johtuen lentokonetekniikan huonoista työllistymisnäköymistä Suomessa, Finnair tarjosi irtisanottaville työntekijöilleen ylimääräisen tukipaketin. Siihen sisältyi rahallisten suoritteiden lisäksi uudelleen työllistymiseen tähtäävää ”työstä työhön” -tukea Finnairin Uraportti-palvelun avulla.

Finnairin työnantajaliitto Palvelualojen työnantajat (PALTA) sopi vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä Suomen Lentoemäntä- ja Stuerthdistyksen, PRO:n paikallisten toimihenkilöjärjestöjen, Ilmailualan Unionin ja Suomen Liikennelentäjäliiton kanssa niin kutsutun työllisyys- ja kasvusopimuksen (TYKA). Siinä sovittiin TYKA:n mukaisista palkankorotuksista ja Finnairin kustannussäästöihin liittyvistä paikallisen sopimisen aikatauluista ja prosesseista.

## HENKILÖSTÖN PALKITSEMINEN

Pääosin tulos- ja laatumittareihin perustuvia kannustinpalkkioita vuodelta 2013 arvioidaan maksettavan henkilöstölle noin 5,1 miljoonaa euroa henkilösivukulut mukaan lukien. Konsernitulokseen perustuvan henkilöstön voittopalkkion kriteerit eivät täyttyneet vuonna 2013.

Henkilöstön palkitsemisperiaatteita ja henkilöstön osakesäästöohjelma FlySharea on kuvattu tarkemmin yhtiön Palkka- ja palkkioselvityksessä sivuilla 147-155.



Osakkeet ja osakkeenomistajat

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Finnairin kaupparekisteriin 31.12.2013 merkitty osakemäärä oli 128 136 115 osaketta ja re-  
kisteröity osakepääoma 75 442 904,30 euroa. Yhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX  
Helsingin pörssissä. Yhtiökokouksessa kullakin osakkeella on yksi ääni.

VALTION OMISTUS

Vuoden 2013 lopussa Suomen valtio omisti 55,8 prosenttia Finnairin osakkeista ja osakkeiden  
tuottamista äänistä. Eduskunnan 20.6.1994 tekemän päätöksen mukaan valtion tulee omistaa  
Finnair Oyj:n osakkeista yli puolet, ja omistuksen laskeminen tämän osuuden alle edellyttää  
eduskunnan päätöstä.

JOHDON OSAKKEENOMISTUS

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja eivät omistaneet lainkaan Finnairin osakkeita  
31.12.2013. Yhtiön johtoryhmän jäsenet omistivat yhteensä 299 716 osaketta, mikä edustaa  
0,23 prosenttia osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä.

OMAT OSAKKEET

Vuoden 2013 aikana omia osakkeita hankittiin yhteensä 600 000 kappaletta. Finnairin hallitus  
päätti osakehankinnoista 18.12.2012 varsinaisen yhtiökokouksen 28.3.2012 Finnairin hallituk-  
selle antaman omien osakkeiden hankintavaltuutuksen nojalla. Lisäksi vuoden 2013 aikana  
omia osakkeita luovutettiin 708 679 kappaletta konsernin osakepohjaisen, vuosia 2010–2012  
koskeneen kannustinjärjestelmän piirissä olleille avainhenkilöille kannustinpalkkioina sekä  
22 340 kappaletta Finnairin henkilöstön osakesäästöohjelman FlySharen kannustinpalkkioi-  
na. Finnairin hallussa oli 31.12.2013 yhteensä 279 168 yhtiön osaketta (410 187), joiden osuus  
yhtiön koko osakepääomasta oli 0,2 prosenttia.

| Finnair Oyj:n omien osakkeiden hankinta,<br>luovutus sekä osakepalautukset | Osakemäärä | Hinta euroa   | Keskihinta euroa |
|----------------------------------------------------------------------------|------------|---------------|------------------|
| 2004                                                                       | 422 800    | 2 275 666,49  | 5,38             |
| 2005                                                                       | -37 800    | -209 838,54   | 5,55             |
| 2005                                                                       | 150 000    | 1 516 680,00  | 10,11            |
| 2006                                                                       | -383 097   | -2 056 847,88 | 5,37             |
| 2007                                                                       | 0          | 0,00          | 0                |
| 2008                                                                       | 235 526    | 1 538 956,35  | 6,53             |
| 2009                                                                       | 0          | 0,00          | 0                |
| 2010                                                                       | 22,758     | 114 719,52    | 5,04             |
| 2011                                                                       | 0          | 0,00          | 0,00             |
| 2012                                                                       | 0          | 0,00          | 0,00             |
| 2013                                                                       | 600 000    | 1 684 650,10  | 2,81             |
| 2013                                                                       | -731 019   | -4 055 744,86 | 5,55             |
| 31.12.2013                                                                 | 279 168    | 808 241,18    | 2,90             |

| Finnair Oyj:n suurimmat osakkeenomistajat<br>31.12.2013 | Osakkeet kpl | %    | Muutokset 2013 |
|---------------------------------------------------------|--------------|------|----------------|
| 1 Suomen valtio/ Valtioneuvoston kanslia                | 71 515 426   | 55,8 | 0              |
| 2 Skagen Global -sijoitusrahastot                       | 6 308 221    | 4,9  | 419 792        |
| 3 KEVA (Kuntien eläkevakuutus)                          | 5 285 642    | 4,1  | -496 173       |
| 4 Ilmarinen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö              | 2 675 564    | 2,1  | 650 000        |
| 5 Nordea -sijoitusrahastot                              | 2 640 810    | 2,1  | 2 066 952      |
| 6 Valtion Eläkerahasto                                  | 2 100 000    | 1,6  | 0              |
| 7 Veritas Eläkevakuutusosakeyhtiö                       | 1 530 000    | 1,2  | 0              |
| 8 Tiiviste-Group Oy                                     | 1 500 000    | 1,2  | 0              |
| 9 Eläke-Fennia Keskinäinen Vakuutusyhtiö                | 1 300 000    | 1,0  | 0              |
| 10 Evli -sijoitusrahastot                               | 1 050 900    | 0,8  | 256 771        |
| 11 Etra Invest Oy                                       | 1 000 000    | 0,8  | 0              |
| 12 Taaleritehdas Arvo Markka Osake sijoitusrahasto      | 1 000 000    | 0,8  | 497 170        |
| 13 OP -sijoitusrahastot                                 | 849 769      | 0,7  | -675 231       |
| 14 Finnair Oyj:n henkilöstörahasto                      | 701 935      | 0,5  | 139 224        |
| 15 Varma Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö              | 600 000      | 0,5  | 0              |

|                       |                    |              |           |
|-----------------------|--------------------|--------------|-----------|
| Hallintarekisteröidyt | 10 015 872         | 7,8          | 1 672 538 |
| Muut                  | 18 061 976         | 14,1         |           |
| <b>Yhteensä</b>       | <b>128 136 115</b> | <b>100,0</b> |           |



OSAKASSOPIMUKSET

Finnairin tiedossa ei ole yhtiön omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä osakassopimuksia.

MÄÄRÄYSVALLAN VAIHTUMISEEN LIITTYVÄT EHDOT MERKITTÄVISSÄ SOPIMUKSISSA

Joihinkin Finnairin rahoitussopimuksiin sisältyy ehto, jonka mukaan rahoittajalla on vaatia lainan ennaikaista takaisinmaksua tai peruuttaa lainanlupaus, mikäli joku muu kuin Suomen valtio hankkii osakkeiden enemmistön tai määräysvallan Finnairista.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Henkilöstön osakesäästöohjelma FlyShare

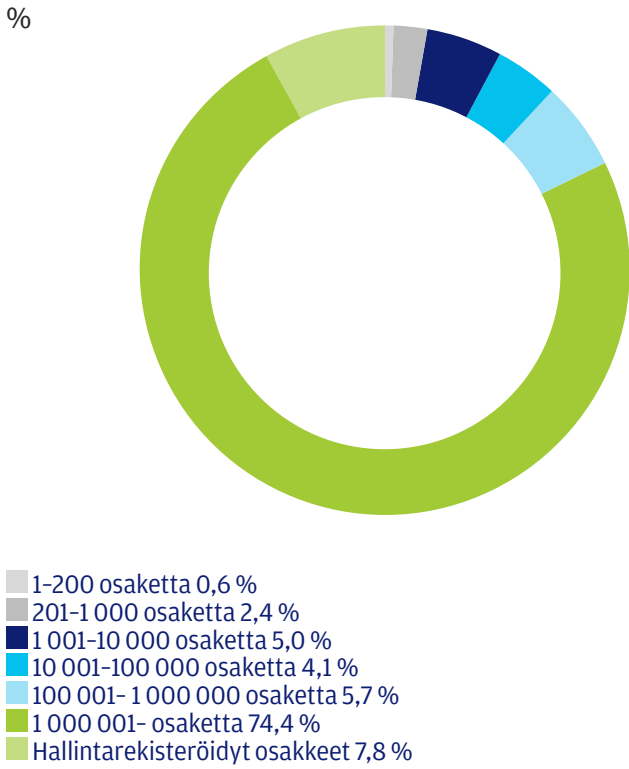
Finnairin hallitus päätti maaliskuun 2013 lopussa perustaa FlyShare -osakesäästöohjelman Finnairin henkilöstölle. Ohjelman tarkoituksena on kannustaa työntekijöitä yhtiön osakkeenomistajiksi, ja siten vahvistaa Finnairin työntekijöiden sitoutumista yhtiön omistaja-arvon kehitykseen ja palkita heitä pitkällä aikavälillä. Ohjelman ensimmäiseen vaiheeseen osallistui yli 1 000 finnairilaista eli noin viidennes finnairilaisista, ja vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä luovutettiin yhteensä 22 340 kappaletta yhtiön hallussa olleita Finnairin osakkeita FlyShare-ohjelmaan osallistuville kannustinpalkkioina. Osakesäästöohjelmaa on kuvattu tarkemmin Palkka- ja palkkioselvityksessä sivuilla 147–155 ja yhtiön internetsivuilla.

| Osakeomistuksen jakautuminen<br>31.12.2013 | Osakemäärä,<br>kpl | %            | Omistajia, kpl | %            |
|--------------------------------------------|--------------------|--------------|----------------|--------------|
| 1 - 200                                    | 712 142            | 0,6          | 7 501          | 47,6         |
| 201 - 1 000                                | 3 012 611          | 2,4          | 5 670          | 35,9         |
| 1 001 - 10 000                             | 6 464 691          | 5,0          | 2 355          | 14,9         |
| 10 001 - 100 000                           | 5 261 192          | 4,1          | 207            | 1,3          |
| 100 001 - 1 000 000                        | 7 276 779          | 5,7          | 18             | 0,1          |
| 1 000 001 -                                | 95 373 903         | 74,4         | 11             | 0,1          |
| Hallintarekisteröidyt                      | 10 015 872         | 7,8          | 10             | 0,1          |
| Yhteistilillä                              | 18 925             | 0            | -              | -            |
| <b>Yhteensä</b>                            | <b>128 136 115</b> | <b>100,0</b> | <b>15 772</b>  | <b>100,0</b> |

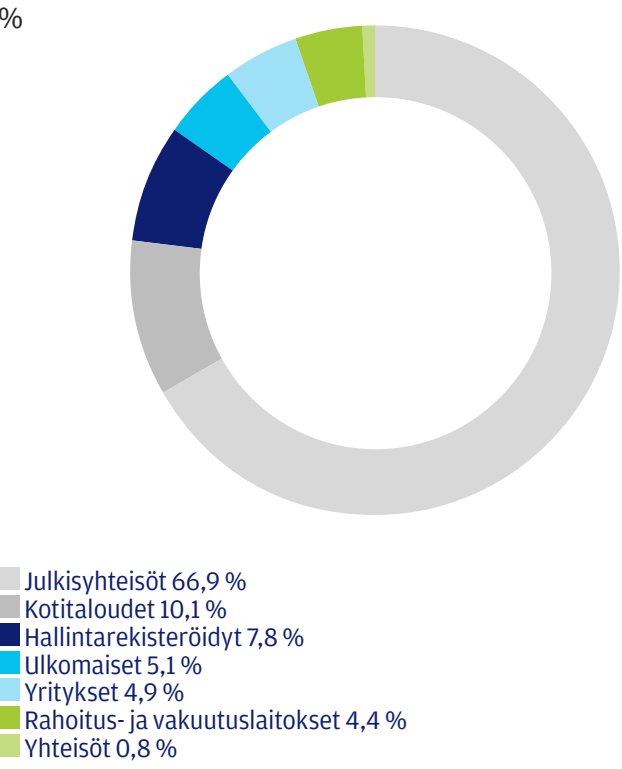
  

| Osakkeenomistajaryhmät<br>31.12.2013 | Osakkeita,<br>kpl  | %            | Omistajia, kpl | %            |
|--------------------------------------|--------------------|--------------|----------------|--------------|
| Julkisyhteisöt                       | 85 766 753         | 66,9         | 14             | 0,1          |
| Kotitaloudet                         | 12 916 483         | 10,1         | 15 125         | 95,9         |
| Hallintarekisteröidyt                | 10 015 872         | 7,8          | 10             | 0,1          |
| Ulkomaiset                           | 6 530 186          | 5,1          | 50             | 0,3          |
| Yritykset                            | 6 272 034          | 4,9          | 510            | 3,2          |
| Rahoitus- ja vakuutuslaitokset       | 5 594 345          | 4,4          | 22             | 0,1          |
| Yhteisöt                             | 1 021 517          | 0,8          | 41             | 0,3          |
| Arvo-osuuksiksi vaihtamatta          | 18 925             | 0,0          | -              | -            |
| <b>Yhteensä</b>                      | <b>128 136 115</b> | <b>100,0</b> | <b>15 772</b>  | <b>100,0</b> |

Omistuksen jakaantuminen omistusmäärittäin



Omistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin



Johdon suoriteperusteinen kannustinjärjestelmä

Finnairin hallitus hyväksyi helmikuussa 2013 uuden suoritusperusteisen, osakepohjaisen kannustinjärjestelmän Finnair-konsernin avainhenkilöille. Ohjelma korvasi aiemman, vuoden 2012 lopussa päättyneen ohjelman, ja sen tarkoitus on kannustaa johtoa työskentelemään pitkän aikavälin omistaja-arvon kasvattamiseksi ja sitouttaa johtoa yhtiöön. Kannustinjärjestelmä on talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanoton mukainen.

Kannustinjärjestelmä koostuu vuosittain alkavista rullaavista ohjelmista, joissa osallistujilla on mahdollisuus ansaita Finnairin osakkeita pitkän aikavälin kannustinpalkkiona, jos hallituksen ohjelmalle asettamat suoritustavoitteet täyttyvät. Jokaisen uuden ohjelman käynnistyminen edellyttää erillistä hyväksyntää Finnairin hallitukselta. Hallitus hyväksyi helmikuussa 2013 myös vuosia 2013–2015 koskevan osakeohjelman ja sen kriteerit.

Kannustinjärjestelmää ja vuosia 2013–2015 koskevaa osakeohjelmaa on kuvattu tarkemmin Palkka- ja palkkioselvityksessä sivuilla 147–155 ja yhtiön internetsivuilla.

Osakkeen kurssikehitys ja vaihto

Finnairin markkina-arvo oli joulukuun 2013 lopussa 354,9 miljoonaa euroa (305,0) ja päätöskurssi 2,77 euroa (2,38). Finnairin osakkeen ylin kurssi NASDAQ OMX Helsingin pörssissä oli tammi–joulukuussa 3,25 euroa (2,64), alin kurssi 2,40 euroa (1,67) ja keskipurssi 2,85 euroa (2,24). Osakkeita vaihdettiin 26,0 miljoonaa (19,7) kappaletta, mikä vastaa 20,3 prosenttia (15,4) kaikista osakkeista. Osakkeita vaihdettiin yhteensä 74,2 miljoonalla eurolla (44,1).

| Osakemäärät ja pörssikehitys                                                |             | 2013        | 2012        | 2011        |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin                                     | kpl         | 128 136 115 | 128 136 115 | 128 136 115 |
| Osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin (ns. laimennusvaikutuksella)        | kpl         | 128 136 115 | 128 136 115 | 128 136 115 |
| Osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa                              | kpl         | 128 136 115 | 128 136 115 | 128 136 115 |
| Osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa (ns. laimennusvaikutuksella) | kpl         | 128 136 115 | 128 136 115 | 128 136 115 |
| Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa                                     | kpl         | 128 136 115 | 128 136 115 | 128 136 115 |
| Ylin kaupantekokurssi                                                       | euroa       | 3,25        | 2,64        | 5,37        |
| Alin kaupantekokurssi                                                       | euroa       | 2,4         | 1,67        | 2,3         |
| Osakekannan markkina-arvo 31.12.                                            | milj. euroa | 355         | 305         | 295         |
| Osakkeiden vaihto                                                           | kpl         | 26 024 070  | 19 668 495  | 21 422 076  |
| Vaihto keskimääräisestä osakemäärästä                                       | %           | 20,31       | 15,35       | 16,72       |

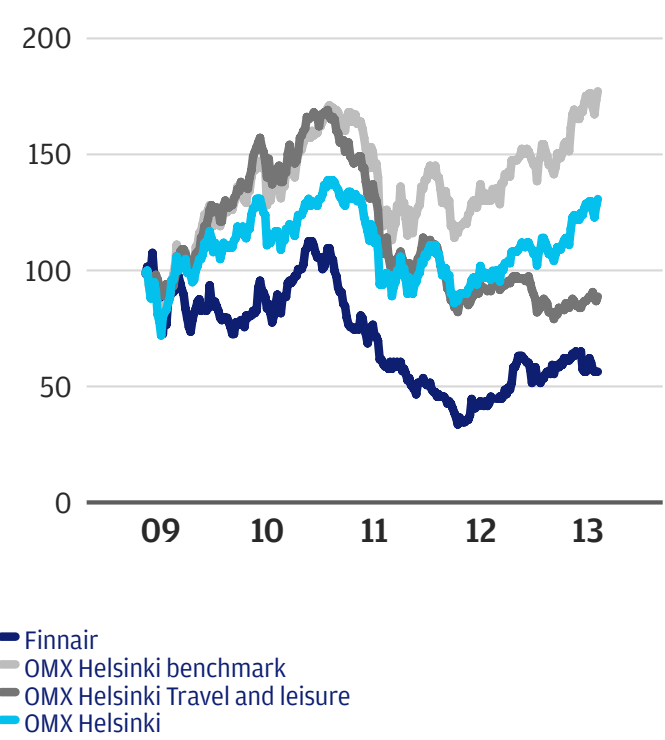
Finnairin osake 2009–2013



Vertailu European Airlines



Vertailu NASDAQ OMX Helsinki



## Osinkopolitiikka ja hallituksen voitonjakoehdotus

Finnairin tavoitteena on maksaa suhdannesyklin aikana keskimäärin vähintään kolmasosa osakekohtaisesta tuloksesta osinkoina. Osingonmaksussa pyritään lisäksi ottamaan huomioon yhtiön kulloinenkin tuloskehitys ja näkymät sekä rahoitustilanne ja pääomatarpeet. Vuonna 2013 kauden tulos osakkeelta (ennen hybridilainan korkoja) oli 0,08 (0,08) euroa ja osakekohtainen tulos oli 0,02 (0,01) euroa.

Finnair Oyj:n voitonjakokelpoiset varat olivat 284 038 140,67 euroa 31.12.2013. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2013 ei makseta osinkoa.

## Yhteiskuntavastuu

Finnair julkaisi maaliskuussa vuosittaisen vastuullisuusraporttinsa, joka on laadittu globaalin raportointiohjeistuksen Global Reporting Initiativen (GRI) mukaisesti. Raportti kuvaa ja mittaa Finnair-konsernin taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia vuonna 2012 ja sisältää artikkeleita muun muassa yhtiön toimista hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi, päästökaupan ja lennonjohdon kehityksestä, ilmailun roolista kaupankäynnin ja taloudellisen kehityksen edistäjänä sekä rakennemuutosten vaikutuksesta henkilöstöön.

Finnair sertifioitiin kesäkuussa kansainvälisen ilmakuljetusliitto IATA:n Environmental Assessment (IEnVA) ohjelmaan ympäristöasioiden edelläkävijänä. Ohjelma on suunniteltu lentoyhtiöiden ympäristöasioiden hallinnan riippumatonta arviointia ja parantamista varten, ja se auttaa lentoyhtiötä parantamaan polttoainetehokkuutta, vähentämään jätteen määrää sekä rajoittamaan kasvihuonekaasupäästöjä. Finnair kuuluu lentoyhtiöiden testiryhmään, joka on mukana ohjelmassa ja kehittää sitä. Riippumattomat, valtuutetut ympäristöarviointijärjestöt arvioivat lentoyhtiöt yhtiökohtaisesti.

Finnair sijoittui lokakuussa kärkeen Carbon Disclosure Project (CDP) -hankkeessa, joka mittaa yritysten markkinoille tuottaman, ilmastomuutokseen liittyvän ympäristöraportoinnin laatua liiketoiminnan riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisen näkökulmasta. Lisäksi Finnair pääsi jo toisena vuonna peräkkäin CDP:n Nordic 260 Climate Disclosure Leadership Index -listalle (CDLI). Listalle pääsevät pohjoismaisissa pörsseissä noteeratut yhtiöt, jotka ovat osoittaneet erityistä edistysellisyttä ilmastomuutosta koskevien tietojen raportoinnissa. Carbon Disclosure Project on maailman ainoa globaali ympäristötiedon raportointijärjestelmä, ja se edustaa 722 kansainvälistä sijoittajaa, joiden hallinnoimien rahastojen yhteenlaskettu arvo ylittää 87 biljoonaa dollaria.

Vuonna 2013 aloitettiin lisäksi henkilöstön koulutus yhtiön vuoden 2012 lopulla päivitetystä toimintaperiaatteista (Code of Conduct). Aiheeseen liittyvä eLearning-kurssi julkaistiin loppuvuonna, ja koulutusta jatketaan edelleen vuonna 2014.

## Merkittävät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Matkustaja- ja rahtiliikenteen varauskannan lyhyiden takia Finnairin liiketoiminnan ennustaminen pitkällä aikavälillä on vaikeaa. Lentoliikenne on globaalisti suhdanneherkkä toimiala, joka reagoi nopeasti myös ulkoisiin häiriöihin, kausivaihteluihin ja taloudellisten suhdanteiden muutoksiin. Finnairilla on käytössään kokonaisvaltainen riskienhallinnanprosessi sen varmistamiseksi, että riskit tunnistettaisiin ja niitä vähennettäisiin mahdollisuuksien mukaan. Tässä kuvatuilla riskeillä ja epävarmuustekijöillä katsotaan mahdollisesti olevan merkittävää vaikutusta Finnairin liiketoimintaan, taloudelliseen tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin seuraavan 12 kuukauden aikana.

Finnairin kumppanuushankkeiden kautta tavoiteltujen strategisten hyötyjen ja säästöjen saavuttamiseen liittyy riskejä mm. yhteistyökumppaneiden omassa liiketoiminnassa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Finnairin ja sen henkilöstöä edustavien ammattijärjestöjen välisiin säästöneuvotteluihin liittyy riskejä, jotka voivat realisoituessaan vaikuttaa yhtiön säästötavoitteiden toteutumiseen, toiminnan keskeytyksettömyyden jatkumiseen ja yhtiön maineeseen. Myös yhtiön säästöohjelman muiden säästökategorioiden toteutumiseen liittyy riskejä.

Lentoliikennetoimialaan kohdistuu useita EU- ja kansainvälisen tason sääntelyhankkeita, joiden vaikutuksia lentoyhtiöiden operatiiviseen toimintaan ja/tai kustannuksiin on etukäteen vaikea arvioida. Esimerkkejä näistä sääntelyhankkeista ovat hiilidioksidipäästökauppaan liittyvä kansainvälinen sääntely sekä muu ympäristöperustainen sääntely, EU:n yksityisyyden suoja koskeva sääntely sekä EU-tuomioistuimen lokakuussa 2012 antama päätös lentomatkustajien oikeuksista. Euroopan komission lokakuussa 2013 antama ehdotus Euroopan sisäisiä lentoja koskevan päästökaupan (ns. stop the clock malli eli intra-EU ETS) laajentamisesta on herättänyt vastarintaa tietyissä EU:n ulkopuolisissa maissa, millä saattaa olla haitallisia vaikutuksia Finnairin Aasian-liikenteen kasvumahdollisuuksiin etenkin keskipitkällä aikavälillä. Uusi ehdotus saattaa lisäksi aiheuttaa lisäkustannuksia.

Finnairin riskienhallintaa ja toimintaan liittyviä riskejä kuvataan tarkemmin sivuilla 142–146 ja yhtiön internetsivuilla.

## Liiketoiminnan kausiluonteisuus ja herkkyydet

Lentoliiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi yhtiön liikevaihto ja liikevoitto ovat yleensä selvästi pienimmät vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja suurimmat vuoden kolmannella neljänneksellä. Aasian-liikenteen kasvava suhteellinen osuus lisää kausivaihtelua Aasian vapaa-ajan ja liikematkustuksen kohdekohtaisten sesonkien mukaisesti.

Yhden prosenttiyksikön muutos matkustajakäyttöasteessa tai matkustajaliikenteen keski-tuotossa vaikuttaa konsernin liiketulokseen noin 15 miljoonaa euroa. Matkustajareittiliiken-teen yksikkökustannusten yhden prosenttiyksikön muutos vaikuttaa liiketulokseen noin 17 miljoonaa euroa.

Finnairin tulokseen vaikuttaa operatiivisen toiminnan lisäksi keskeisesti polttoaineen hin-nan kehitys, sillä polttoainekustannukset ovat yhtiön suurin kuluerä. Polttoaineen maailman-markkinahinnan 10 prosentin muutos vaikuttaa Finnairin liiketulokseen vuositasolla (rullaa-vasti seuraavat 12 kk) noin 29 miljoonaa euroa suojaukset huomioon ottaen. Ilman suojausta 10 prosentin muutos vaikuttaisi liiketulokseen vuositasolla noin 63 miljoonaa euroa.

Finnairin valuuttariski syntyy lähinnä polttoaine- ja lentokoneostoista, lentokoneiden lea-singmaksuista sekä valuuttamääräisistä myyntituotoista. Konsernin liikevaihdosta hieman va-jaa 60 prosenttia kertyy euroina. Tärkeimmät muut ulkomaiset myyntivaluutat vuonna 2013 olivat Japanin jeni (10 %, prosenttiosuus liikevaihdosta), Kiinan yuan (6 %), Ruotsin kruunu (5 %) ja Yhdysvaltain dollari (4 %). Vieraiden valuuttojen osuus konsernin operatiivisista kus-tannuksista on noin puolet. Tärkein ostovaluutta on Yhdysvaltain dollari, jonka osuus on reilu 40 prosenttia kaikista operatiivisista kuluista. Merkittäviä dollarikulueria ovat lentokoneiden leasingmaksut ja polttoainekulut sekä liikennöimismaksut. Suurimmat investoinnit eli lento-koneiden ja niiden varaosien hankinta tapahtuvat pääosin Yhdysvaltain dollareissa.

Euro-dollari-kurssin 10 prosentin muutos vaikuttaa suojaukset huomioon ottaen vuositasolla (rullaa-vasti seuraavat 12 kk) noin 21 miljoonaa euroa Finnairin liiketulokseen. Ilman suojausta 10 prosentin muutos vaikuttaisi liiketulokseen vuositasolla noin 68 miljoonaa euroa. Herk-kyyslaskelmassa oletetaan Kiinan yuanin ja Hong Kongin dollarin korreloivan edelleen vah-vasti Yhdysvaltojen dollarin kurssikehityksen kanssa. Euro-jeni-kurssin 10 prosentin muutos vaikuttaa suojaukset huomioon ottaen vuositasolla (seuraavat 12 kk) noin 6 miljoonaa euroa

Finnairin liiketulokseen. Ilman suojausta 10 prosentin muutos vaikuttaisi liiketulokseen vuo-sitasolla noin 18 miljoonaa euroa.

Yhtiö suojautuu valuutta-, korko- ja lentopetrolipositoiden riskeiltä käyttämällä eri joh-dannaisinstrumentteja, kuten termiinejä, koronvaihtosopimuksia ja optioita hallituksen vah-vistaman riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Polttoainehankintoja suojataan 24 kuukautta eteenpäin rullaavasti, ja suojausaste laskee suojausjakson loppua kohden. Suojausasteen ylä- ja alarajat ovat seuraaville kuudelle kuukaudelle 90 ja 60 prosenttia. Vuoden 2013 lopussa poltto-ainehankintojen suojausaste vuoden 2014 ensimmäiselle puoliskolle oli 74 prosenttia ja koko vuodelle 66 prosenttia. Seuraavan 12 kuukauden suojausaste dollarikorille oli 67 prosenttia ja suojausaste jenille 71 prosenttia.

## Muut tapahtumat vuonna 2013

Finnairin uudet toimitilat Tietotie 9:ssä Vantaalla otettiin käyttöön heinäkuussa. Kaikki kon-sernin pääkaupunkiseudun toiminnot lentävää henkilökuntaa ja tekniikan henkilöstöä lukuun ottamatta siirtyivät uuteen HOTT-rakennukseen (House of Travel and Transportation) vuo-den 2013 loppuun mennessä.

## Tilikauden jälkeiset tapahtumat

### OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNNAN EHDOTUKSET YHTIÖKOKOUKSELLE

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta antoi 31.1.2014 ehdotuksensa Finnairin vuoden 2014 varsinaisessa yhtiökokouksessa valittavan hallituksen kokoonpanoksi, puheenjohtajaksi ja palkki-oiksi. Nimitystoimikunta ehdottaa, että Maija-Liisa Friman, Klaus W. Heinemann, Jussi Itävuori, Harri Kerminen ja Gunvor Kronman valittaisiin uudelleen hallitukseen ja että uusina jäseninä hallitukseen valittaisiin Jaana Tuominen ja Nigel Turner. Nimitystoimikunta ehdottaa Klaus W. Heinemannin uudelleenvalintaa hallituksen puheenjohtajaksi. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen vuosipalkkiot ja Suomessa asuvien jäsenten kokouspalkkiot pidetään ennallaan. Ulkomailla asuvien hallituksen jäsenten kokouspalkkioiden ehdotetaan nousevan 1 200 eurosta 2 400 euroon per kokous.

**VUOSIA 2014–2016 KOSKEVA SUORITUSPERUSTEINEN OSAKEOHJELMA**

Finnairin hallitus hyväksyi 10.2.2014 uuden, vuosia 2014–2016 koskevan suoritusperustaisen osakeohjelman Finnair-konsernin avainhenkilöille. Ohjelma on osa Finnairin hallituksen vuonna 2013 hyväksymää pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää, joka koostuu vuosittain alkavista rullaavista ohjelmista.

Ohjelmaa on kuvattu tarkemmin Finnairin internetsivuilla [www.finnairgroup.com](http://www.finnairgroup.com).

**LENTOKONEIDEN MYYNTI- JA TAKAISINVUOKRAUSSOPIMUKSET**

Finnairin 13.12.2013 allekirjoittama aiesopimus lentokoneiden myynnistä ja takaisinvuokrauksesta toteutui kahden Finnairin omistaman Airbus 330 lentokoneen osalta 26.2.2014. Aiesopimukseen sisältyneiden kahden Airbus 350 -lentokoneen myynnin ja takaisinvuokruksen arvioidaan toteutuvan vuoden 2015 toisella puoliskolla, kun Finnair vastaanottaa kaksi ensimmäistä A350-lentokonetta.

**Vuoden 2014 näkymät**

Euroopan ja Aasian epävarmoina jatkuvat talousnäkymät heikentävät kuluttajakysyntää joillakin päämarkkina-alueillamme. Lentoliikenteen odotetaan kasvavan maltillisesti vuonna 2014. Finnair ei kuitenkaan pääse hyötymään tästä kasvusta, ellei se etene kustannussäästöohjelmanaan ja saavuta tavoittelevansa kustannusrakennetta.

Finnair arvioi, että sen liikevaihto vuonna 2014 on lähellä edellisvuoden tasoa. Polttoainekustannusten odotetaan pysyvän korkeana. Koska meneillään olevien säästöneuvottelujen lopputulos vaikuttaa Finnairin vuoden 2014 taloudelliseen kehitykseen merkittävästi, Finnair harkitsee uudelleen koko vuotta koskevan tulosennusteen antamista säästöneuvotteluiden päätyttyä.

FINNAIR OYJ

Hallitus



TALOUELLINEN KEHITYS 2009–2013

| TULOSLASKELMA                      |             | 2013  | 2012  | 2011  | 2010  | 2009  |
|------------------------------------|-------------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Liikevaihto                        | milj. euroa | 2 400 | 2 449 | 2 258 | 2 023 | 1 838 |
| muutos                             | %           | -2,0  | 8,5   | 11,6  | 10,1  | -18,5 |
| Toiminnallinen liike-tulos         | milj. euroa | -5    | 43    | -61   | -5    | -171  |
| suhteessa liikevaihtoon            | %           | -0,2  | 1,8   | -2,7  | -0,2  | -9,3  |
| Liiketulos                         | milj. euroa | -9    | 34    | -88   | -13   | -115  |
| suhteessa liikevaihtoon            | %           | -0,4  | 1,4   | -3,9  | -0,7  | -6,3  |
| Nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-) | milj. euroa | 23    | -18   | -22   | -20   | -10   |
| suhteessa liikevaihtoon            | %           | 1,0   | -0,7  | -1,0  | -1,0  | -0,5  |
| Nettokorkokulut                    | milj. euroa | -10   | -13   | -14   | -16   | -6    |
| suhteessa liikevaihtoon            | %           | -0,4  | -0,5  | -0,6  | -0,8  | -0,3  |
| Tulos ennen veroja                 | milj. euroa | 10    | 15    | -111  | -33   | -125  |
| suhteessa liikevaihtoon            | %           | 0,4   | 0,6   | -4,9  | -1,6  | -6,8  |

| TASE                                               |             | 2013  | 2012  | 2011  | 2010  | 2009  |
|----------------------------------------------------|-------------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Pitkäaikaiset varat                                | milj. euroa | 1 424 | 1 501 | 1 621 | 1 514 | 1 596 |
| Lyhytaikaiset varat                                | milj. euroa | 759   | 699   | 736   | 827   | 842   |
| Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät        | milj. euroa | 18    | 32    | 0     | 71    | 19    |
| Varat yhteensä                                     | milj. euroa | 2 201 | 2 231 | 2 357 | 2 412 | 2 457 |
| Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus | milj. euroa | 692   | 775   | 747   | 853   | 825   |
| Velat yhteensä                                     | milj. euroa | 1 509 | 1 456 | 1 610 | 1 558 | 1 632 |
| Oma pääoma ja velat yhteensä                       | milj. euroa | 2 201 | 2 231 | 2 357 | 2 412 | 2 457 |
| Bruttoinvestoinnit ilman ennakkoja                 | milj. euroa | 42    | 41    | 204   | 183   | 347   |
| suhteessa liikevaihtoon                            | %           | 1,7   | 1,7   | 9,0   | 9,1   | 18,9  |
| Sijoitettu pääoma keskimäärin                      | milj. euroa | 1 314 | 1 413 | 1 550 | 1 636 | 1 353 |
| Osingot tilikaudelta *                             | milj. euroa | 0     | 13    | 0     | 0     | 0     |
| Korolliset velat                                   | milj. euroa | 593   | 569   | 729   | 765   | 829   |
| Likvidit varat                                     | milj. euroa | 459   | 430   | 403   | 527   | 607   |
| Korollinen nettovelka                              | milj. euroa | 134   | 138   | 326   | 238   | 221   |
| suhteessa liikevaihtoon                            | %           | 5,6   | 5,6   | 14,4  | 11,7  | 12,0  |

| TUNNUSLUVUT                                                   |       | 2013   | 2012   | 2011  | 2010   | 2009  |
|---------------------------------------------------------------|-------|--------|--------|-------|--------|-------|
| Tulos/osake                                                   | euroa | 0,02   | 0,01   | -0,75 | -0,24  | -0,76 |
| Optio-oikeuksien laimennus-vaikutuksella oikaistu tulos/osake | euroa | 0,02   | 0,01   | -0,75 | -0,24  | -0,76 |
| Tulos/osake (tilikauden lopussa oleva osakemäärä)             | euroa | 0,02   | 0,01   | -0,75 | -0,24  | -0,76 |
| Oma pääoma/osake                                              | euroa | 5,41   | 6,06   | 5,89  | 6,67   | 6,45  |
| Osinko/osake *                                                | euroa | 0,00   | 0,10   | 0,00  | 0,00   | 0,00  |
| Osinko tuloksesta *                                           | %     | 0,0    | 121,2  | 0,0   | 0,0    | 0,0   |
| Efektiivinen osinkotuotto                                     | %     | 0,0    | 4,2    | 0,0   | 0,0    | 0,0   |
| Liiketoiminnan rahavirta/osake                                | euroa | 0,84   | 1,21   | 0,40  | 0,59   | -0,94 |
| Hinta/voitto-suhde, P/E                                       |       | 155,88 | 174,96 | -3,07 | -21,09 | -4,93 |
| Omavaraisuusaste                                              | %     | 32,0   | 35,4   | 32,6  | 36,2   | 34,2  |
| Nettovelkaantumisaste                                         | %     | 19,5   | 18,0   | 43,3  | 27,8   | 26,8  |
| Oikaistu nettovelkaantumisaste                                | %     | 77,6   | 77,8   | 108,4 | 79,6   | 90,0  |
| Oman pääoman tuotto                                           | %     | 1,5    | 1,4    | -10,9 | -2,7   | -12,1 |
| Sijoitetun pääoman tuotto                                     | %     | 2,3    | 2,8    | -5,2  | -0,4   | -7,8  |

| RAHAVIRTA                     |             | 2013 | 2012 | 2011 | 2010 | 2009 |
|-------------------------------|-------------|------|------|------|------|------|
| Liiketoiminnan nettorahavirta | milj. euroa | 107  | 155  | 51   | 76   | -115 |
| suhteessa liikevaihtoon       | %           | 4,5  | 6,3  | 2,2  | 3,7  | -6,3 |

| HENKILÖSTÖ              |  | 2013  | 2012  | 2011  | 2010  | 2009  |
|-------------------------|--|-------|-------|-------|-------|-------|
| Henkilöstö, keskimäärin |  | 5 859 | 6 784 | 7 467 | 7 578 | 8 797 |

\* Tilikauden 2013 osinko on hallituksen esitys yhtiökokoukselle.



KONSERNIN TULOSLASKELMA

| Milj. euroa                                                                                    | Liite             | 2013           | 2012           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------|----------------|
| <b>Liikevaihto</b>                                                                             | <b>2.1, 2.2.1</b> | <b>2 400,3</b> | <b>2 449,4</b> |
| Valmistus omaan käyttöön                                                                       | 3.1               | 2,5            | 1,7            |
| Liiketoiminnan muut tuotot                                                                     | 2.2.2             | 18,8           | 20,8           |
| Käyttöomaisuuden myyntivoitot *                                                                | 3.8               | 1,1            | 22,2           |
| <b>Liiketoiminnan tuotot yhteensä</b>                                                          |                   | <b>2 422,8</b> | <b>2 494,1</b> |
| Henkilöstökulut                                                                                | 3.9               | 383,9          | 429,2          |
| Polttoainekulut                                                                                |                   | 689,9          | 670,3          |
| Lentokaluston leasemaksut                                                                      |                   | 57,5           | 66,2           |
| Muut vuokrat                                                                                   | 3.3               | 152,0          | 123,2          |
| Lentokaluston aineostot ja huolto                                                              |                   | 161,2          | 133,1          |
| Liikennöimismaksut                                                                             |                   | 222,3          | 226,0          |
| Maaselvitys- ja cateringkulut                                                                  |                   | 257,3          | 247,2          |
| Valmismatkatuotannon kulut                                                                     |                   | 89,4           | 96,8           |
| Myynti- ja markkinointikulut                                                                   |                   | 72,9           | 75,7           |
| Poistot ja arvonalentumiset                                                                    | 4.3               | 122,1          | 130,8          |
| Muut kulut                                                                                     | 3.4               | 218,1          | 230,2          |
| <b>Toiminnalliset kulut yhteensä</b>                                                           | <b>3.2</b>        | <b>2 426,5</b> | <b>2 428,7</b> |
| <b>Toiminnallinen liiketulos</b>                                                               |                   | <b>-4,8</b>    | <b>43,2</b>    |
| Johdannaisten käyvän arvon ja valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutokset | 3.8               | 21,7           | -4,0           |
| Kertaluonteiset erät                                                                           | 3.8               | -26,8          | -27,6          |
| <b>Liiketoiminnan kulut yhteensä</b>                                                           |                   | <b>2 431,6</b> | <b>2 460,3</b> |
| <b>Liiketulos</b>                                                                              |                   | <b>-8,8</b>    | <b>33,8</b>    |
| Rahoitustuotot                                                                                 | 5.1               | 42,6           | 7,9            |
| Rahoituskulut                                                                                  | 5.1               | -19,7          | -25,5          |
| Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista                                                  | 1.6               | -4,0           | -1,4           |
| <b>Voitto ennen veroja</b>                                                                     |                   | <b>10,1</b>    | <b>14,8</b>    |
| Tuloverot                                                                                      | 6.1               | 1,0            | -4,3           |
| <b>Tilikauden voitto</b>                                                                       |                   | <b>11,0</b>    | <b>10,5</b>    |
|                                                                                                |                   |                |                |
| <b>Jakautuminen</b>                                                                            |                   |                |                |
| Emoyhtiön omistajille                                                                          |                   | 10,8           | 10,2           |
| Määräysvallattomille omistajille                                                               |                   | 0,3            | 0,3            |
|                                                                                                |                   |                |                |
| <b>Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos</b>               |                   |                |                |
| Osakekohtainen tulos, euroa/osake (laimennettu ja laimentamaton)                               |                   | 0,02           | 0,01           |

\* Eivät sisälly toiminnalliseen tulokseen.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

| Milj. euroa                                                        | Liite | 2013         | 2012         |
|--------------------------------------------------------------------|-------|--------------|--------------|
| <b>Tilikauden voitto</b>                                           |       | <b>11,0</b>  | <b>10,5</b>  |
| <b>Muut laajan tuloksen erät</b>                                   |       |              |              |
| <b>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</b> |       |              |              |
| Muuntoerot                                                         | 5.9   | 0,0          | 0,0          |
| Myytavissä olevien rahavarojen käyvän arvon muutos                 | 5.9   | -13,8        | 20,8         |
| Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos                          | 5.9   | -5,3         | -48,3        |
| Verovaikutus                                                       |       | 4,4          | 6,7          |
| <b>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</b>                 |       |              |              |
| Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio | 3.9.2 | 0,4          | -47,8        |
| Verovaikutus                                                       |       | -0,6         | 11,7         |
| <b>Muut laajan tuloksen erät yhteensä</b>                          |       | <b>-15,0</b> | <b>-56,9</b> |
| <b>Tilikauden laaja tulos</b>                                      |       | <b>-3,9</b>  | <b>-46,4</b> |
|                                                                    |       |              |              |
| <b>Jakautuminen:</b>                                               |       |              |              |
| Emoyhtiön omistajille                                              |       | -4,2         | -46,6        |
| Määräysvallattomille omistajille                                   |       | 0,3          | 0,2          |

KONSERNITASE

| Milj. euroa                                 |       |            |                        |                      |
|---------------------------------------------|-------|------------|------------------------|----------------------|
|                                             | Liite | 31.12.2013 | 31.12.2012<br>Oikaistu | 1.1.2012<br>Oikaistu |
| VARAT                                       |       |            |                        |                      |
| Pitkäaikaiset varat                         |       |            |                        |                      |
| Aineettomat hyödykkeet                      | 4.1   | 19,3       | 25,5                   | 32,3                 |
| Aineelliset hyödykkeet                      | 4.2   | 1 309,8    | 1 362,6                | 1 468,2              |
| Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä      | 1.6   | 8,2        | 12,3                   | 13,7                 |
| Laina- ja muut saamiset                     | 5.2.1 | 20,5       | 22,7                   | 24,6                 |
| Eläkesaamiset                               | 3.9.2 | 0,0        | 0,0                    | 43,5                 |
| Laskennalliset verosaamiset                 | 6.1   | 65,8       | 77,6                   | 75,2                 |
| Pitkäaikaiset varat yhteensä                |       | 1 423,6    | 1 500,7                | 1 657,5              |
|                                             |       |            |                        |                      |
| Lyhytaikaiset varat                         |       |            |                        |                      |
| Vaihto-omaisuus                             | 3.6   | 19,9       | 17,1                   | 48,9                 |
| Myynti- ja muut saamiset                    | 2.2.3 | 237,1      | 217,5                  | 183,2                |
| Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset   | 5.8   | 43,6       | 33,6                   | 100,1                |
| Muut rahoitusvarat                          | 5.2   | 335,9      | 363,5                  | 353,8                |
| Rahavarat                                   | 5.2.3 | 122,9      | 67,0                   | 49,5                 |
| Lyhytaikaiset varat yhteensä                |       | 759,4      | 698,7                  | 735,5                |
|                                             |       |            |                        |                      |
| Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät | 1.5   | 17,7       | 31,9                   | 0,0                  |
|                                             |       |            |                        |                      |
| VARAT YHTEENSÄ                              |       | 2 200,6    | 2 231,3                | 2 393,0              |

| Milj. euroa                                                    |       |            |                        |                      |
|----------------------------------------------------------------|-------|------------|------------------------|----------------------|
|                                                                | Liite | 31.12.2013 | 31.12.2012<br>Oikaistu | 1.1.2012<br>Oikaistu |
| OMA PÄÄOMA JA VELAT                                            |       |            |                        |                      |
| Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma                       |       |            |                        |                      |
| Osakepääoma                                                    | 5.9   | 75,4       | 75,4                   | 75,4                 |
| Muu oma pääoma                                                 | 5.9   | 615,7      | 699,0                  | 703,6                |
|                                                                |       | 691,1      | 774,4                  | 779,0                |
| Määräysvallattomien omistajien osuus                           |       | 0,7        | 0,9                    | 0,7                  |
| Oma pääoma yhteensä                                            |       | 691,8      | 775,3                  | 779,7                |
|                                                                |       |            |                        |                      |
| Pitkäaikaiset velat                                            |       |            |                        |                      |
| Laskennalliset verovelat                                       | 6.1   | 72,6       | 91,6                   | 107,3                |
| Lainat                                                         | 5.3   | 410,9      | 413,5                  | 516,0                |
| Eläkevelvoitteet                                               | 3.9.2 | 10,6       | 3,6                    | 0,0                  |
| Varaukset                                                      | 3.7   | 69,3       | 82,3                   | 86,9                 |
| Pitkäaikaiset velat yhteensä                                   |       | 563,4      | 591,0                  | 710,2                |
|                                                                |       |            |                        |                      |
| Lyhytaikaiset velat                                            |       |            |                        |                      |
| Varaukset                                                      | 3.7   | 40,5       | 38,2                   | 46,0                 |
| Lainat                                                         | 5.3   | 207,5      | 174,2                  | 229,9                |
| Ostovelat                                                      |       | 61,6       | 70,3                   | 69,1                 |
| Johdannaissopimuksiin perustuvat velat                         | 5.8   | 29,1       | 18,5                   | 17,0                 |
| Myynnin siirtovelat                                            | 2.2.4 | 340,8      | 288,0                  | 267,1                |
| Työsuhde-etuuksiin liittyvät siirto- ja muut velat             | 3.9   | 94,7       | 104,3                  | 102,8                |
| Muihin kuluihin liittyvät siirto- ja muut velat                | 3.5   | 169,0      | 169,3                  | 171,2                |
| Lyhytaikaiset velat yhteensä                                   |       | 943,2      | 862,8                  | 903,1                |
|                                                                |       |            |                        |                      |
| Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat | 1.5   | 2,3        | 2,2                    | 0,0                  |
|                                                                |       |            |                        |                      |
| Velat yhteensä                                                 |       | 1 508,9    | 1 456,0                | 1 613,3              |
|                                                                |       |            |                        |                      |
| OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ                                   |       | 2 200,6    | 2 231,3                | 2 393,0              |

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

| Milj.euroa                                                                        | 2013   | 2012   |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| Liiketoiminnan rahavirta                                                          |        |        |
| Tilikauden voitto                                                                 | 11,0   | 10,5   |
| Liiketapahtumat, joihin ei sisälly maksua <sup>1)</sup>                           | 97,3   | 119,5  |
| Muut oikaisut tilikauden tuloksesta                                               |        |        |
| Rahoitustuotot                                                                    | -42,6  | -7,9   |
| Rahoituskulut                                                                     | 19,7   | 23,3   |
| Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista                                     | 4,0    | 1,4    |
| Tuloverot                                                                         | -1,0   | 4,3    |
| Käyttöpääoman muutos                                                              | 35,8   | 22,2   |
| Maksetut korot                                                                    | -12,1  | -16,7  |
| Maksetut rahoituskulut                                                            | -3,8   | -6,0   |
| Saadut korot                                                                      | 1,4    | 4,2    |
| Maksetut verot                                                                    | -2,7   | -0,1   |
| Liiketoiminnan rahavirta                                                          | 107,0  | 154,7  |
|                                                                                   |        |        |
| Investointien rahavirta                                                           |        |        |
| Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin                                         | 0,0    | -0,7   |
| Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin                                           | -2,3   | -4,8   |
| Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin                                           | -61,0  | -53,3  |
| Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien korkosijoitusten nettomuutos <sup>2)</sup> | 14,6   | -5,2   |
| Myytävissä olevien osakkeiden nettomuutos                                         | 53,7   | 0,1    |
| Aineellisten hyödykkeiden myynti                                                  | 8,9    | 10,6   |
| Saadut osingot                                                                    | 1,2    | 0,1    |
| Pitkäaikaisten saamisten muutos                                                   | 1,0    | -1,0   |
| Investointien rahavirta                                                           | 16,1   | -54,2  |
|                                                                                   |        |        |
| Rahoituksen rahavirta                                                             |        |        |
| Lainojen nostot                                                                   | 150,0  | 71,0   |
| Lainojen takaisinmaksut ja muutokset                                              | -115,0 | -207,9 |
| Oman pääoman ehtoisen lainan takaisinmaksu                                        | -52,4  | -67,7  |
| Oman pääoman ehtoisen lainan nosto                                                | 0,0    | 120,0  |
| Oman pääoman ehtoinen lainan korot ja kulut                                       | -15,4  | -14,3  |
| Omien osakkeiden hankinta                                                         | -1,7   | 0,0    |
| Maksetut osingot                                                                  | -13,0  | 0,0    |
| Rahoituksen rahavirta                                                             | -47,4  | -98,9  |
|                                                                                   |        |        |
| Rahavirtojen muutos                                                               | 75,7   | 1,6    |
|                                                                                   |        |        |
| Rahavarojen muutos                                                                |        |        |
| Rahavarat tilikauden alussa                                                       | 256,1  | 254,5  |
| Rahavirtojen muutos                                                               | 75,7   | 1,6    |
| Rahavarat tilikauden lopussa <sup>3)</sup>                                        | 331,8  | 256,1  |

Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot

<sup>1)</sup> Liiketoimet, joihin ei sisälly maksutapahtumaa:

| Milj. euroa                                                                                    | 2013  | 2012  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| Poistot                                                                                        | 122,1 | 130,8 |
| Työsuhde-etuudet                                                                               | 7,3   | 12,3  |
| Johdannaisten käyvän arvon ja valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutokset | -21,7 | 4,0   |
| Muut oikaisut                                                                                  | -10,5 | -27,6 |
| Yhteensä                                                                                       | 97,3  | 119,5 |

<sup>2)</sup> Yli kolmen kuukauden päästä erääntyvien kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien korkosijoitusten nettomuutos.

<sup>3)</sup> Rahavarat

Rahavarat sisältävät rahat ja muut rahavarat, jotka on esitetty taseessa erillisillä tileillä. Rahoituslaskelman rahavarojen täsmäytys taseen lukuihin on esitetty alla:

| Milj. euroa                            | 2013   | 2012   |
|----------------------------------------|--------|--------|
| Muut rahoitusvarat                     | 335,9  | 363,5  |
| Rahavarat                              | 122,9  | 67,0   |
| Lyhytaikaiset rahavarat taseessa       | 458,8  | 430,5  |
| Yli kolmen kuukauden päästä erääntyvät | -126,5 | -141,1 |
| Myytävissä olevat osakkeet             | -0,4   | -33,3  |
| Yhteensä                               | 331,8  | 256,1  |

Rahavirtalaskelman rahavarat pitävät sisällään käteisvarat ja pankkitalletukset sekä muut erittäin likvidit rahoitusvarat, joiden juoksuai-ka on enintään kolme kuukautta. Tällaisia eriä ovat esim. sijoitus- ja yritystodistukset. Tase-erät on eritelty liitetiedoissa 5.2.2 Lyhytaikaiset muut rahoitusvarat ja 5.2.3 Rahavarat.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

| Milj. euroa                                                        | Osakepääoma | Muut<br>sidotun oman<br>pääoman<br>rahastot | Käyvän<br>arvon rahasto<br>ja muut laajan<br>tuloksen erät | Sijoitetun<br>vapaan<br>oman pääoman<br>rahasto | Edellisten<br>tilikausien<br>voitto | Oman pääoman<br>ehtoinen<br>laina | Emoyhtiön<br>omistajille<br>kuuluva oma<br>pääoma | Määräys-<br>vallattomien<br>omistajien<br>osuus | Oma<br>pääoma<br>yhteensä |
|--------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------|
| Oma pääoma 1.1.2013                                                | 75,4        | 168,1                                       | 0,0                                                        | 247,1                                           | 112,6                               | 171,1                             | 774,3                                             | 0,9                                             | 775,2                     |
| Tilikauden tulos                                                   |             |                                             |                                                            |                                                 | 10,8                                |                                   | 10,8                                              | 0,3                                             | 11,0                      |
| Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos             |             |                                             | -10,4                                                      |                                                 |                                     |                                   | -10,4                                             |                                                 | -10,4                     |
| Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos                          |             |                                             | -4,2                                                       |                                                 |                                     |                                   | -4,2                                              |                                                 | -4,2                      |
| Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio |             |                                             | -0,2                                                       |                                                 |                                     |                                   | -0,2                                              |                                                 | -0,2                      |
| Muuntoerot                                                         |             |                                             | 0,0                                                        |                                                 |                                     |                                   | 0,0                                               |                                                 | 0,0                       |
| Kauden laaja tulos yhteensä                                        | 0,0         | 0,0                                         | -15,0                                                      | 0,0                                             | 10,8                                | 0,0                               | -4,2                                              | 0,3                                             | -3,9                      |
| Osingot                                                            |             |                                             |                                                            |                                                 | -12,7                               |                                   | -12,7                                             | -0,5                                            | -13,2                     |
| Omien osakkeiden osto                                              |             |                                             |                                                            | -1,7                                            |                                     |                                   | -1,7                                              |                                                 | -1,7                      |
| Osakeperusteiset maksut                                            |             |                                             |                                                            | 1,9                                             | -0,3                                |                                   | 1,5                                               |                                                 | 1,5                       |
| Oman pääoman ehtoisen lainan takaisinmaksu                         |             |                                             |                                                            |                                                 |                                     | -52,1                             | -52,1                                             |                                                 | -52,1                     |
| Oman pääoman ehtoisen lainan korot ja kulut                        |             |                                             |                                                            |                                                 | -14,1                               |                                   | -14,1                                             |                                                 | -14,1                     |
| Oma pääoma 31.12.2013                                              | 75,4        | 168,1                                       | -15,0                                                      | 247,3                                           | 96,3                                | 118,9                             | 691,1                                             | 0,7                                             | 691,8                     |

| Milj. euroa                                                        | Osakepääoma | Muut<br>sidotun oman<br>pääoman<br>rahastot | Käyvän<br>arvon rahasto<br>ja muut laajan<br>tuloksen erät | Sijoitetun<br>vapaan<br>oman pääoman<br>rahasto | Edellisten<br>tilikausien<br>voitto | Oman pääoman<br>ehtoinen<br>laina | Emoyhtiön<br>omistajille<br>kuuluva oma<br>pääoma | Määräys-<br>vallattomien<br>omistajien<br>osuus | Oma<br>pääoma<br>yhteensä |
|--------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------|
| Oma pääoma 31.12.2011                                              | 75,4        | 168,1                                       | 29,8                                                       | 247,2                                           | 111,9                               | 119,4                             | 751,8                                             | 0,7                                             | 752,5                     |
| Laadintaperiaatteen muutos (IAS 19)                                |             |                                             | 27,2                                                       |                                                 |                                     |                                   | 27,2                                              |                                                 | 27,2                      |
| Oma pääoma 1.1.2012                                                | 75,4        | 168,1                                       | 57,0                                                       | 247,2                                           | 111,9                               | 119,4                             | 779,0                                             | 0,7                                             | 779,7                     |
| Tilikauden tulos                                                   |             |                                             |                                                            |                                                 | 10,3                                |                                   | 10,3                                              | 0,2                                             | 10,5                      |
| Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos             |             |                                             | 15,7                                                       |                                                 |                                     |                                   | 15,7                                              |                                                 | 15,7                      |
| Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos                          |             |                                             | -36,5                                                      |                                                 |                                     |                                   | -36,5                                             |                                                 | -36,5                     |
| Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio |             |                                             | -36,1                                                      |                                                 |                                     |                                   | -36,1                                             |                                                 | -36,1                     |
| Muuntoerot                                                         |             |                                             | 0,0                                                        |                                                 |                                     |                                   | 0,0                                               |                                                 | 0,0                       |
| Kauden laaja tulos yhteensä                                        | 0,0         | 0,0                                         | -56,9                                                      | 0,0                                             | 10,3                                | 0,0                               | -46,6                                             | 0,2                                             | -46,4                     |
| Omien osakkeiden osto                                              |             |                                             |                                                            |                                                 | 0,3                                 |                                   | 0,3                                               |                                                 | 0,3                       |
| Oman pääoman ehtoisen lainan takaisinmaksu, korot ja kulut         |             |                                             |                                                            |                                                 | -10,1                               | -68,3                             | -78,4                                             |                                                 | -78,4                     |
| Oman pääoman ehtoisen lainan nosto                                 |             |                                             |                                                            |                                                 |                                     | 120,0                             | 120,0                                             |                                                 | 120,0                     |
| Oma pääoma 31.12.2012                                              | 75,4        | 168,1                                       | 0,1                                                        | 247,2                                           | 112,5                               | 171,1                             | 774,4                                             | 0,9                                             | 775,3                     |

Tilikauden 2013 lopun oman pääoman ehtoinen laina sisältää 120 miljoonan euron hybridilainan, joka kulujen jälkeen on arvoltaan 118,9 miljoonaa euroa. Hybridilainan pienentyminen 52,1 miljoonalla eurolla 2013 johtuu aikaisemman vuonna 2009 liikkeelle lasketun lainan jäljellä olevan osuuden takaisinmaksusta. Lisätietoa hybridilainan vaikutuksista löytyy liitetiedossa 5.9 Omaa pääomaa koskevat tiedot.

# TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

## 1. KONSOLIDOINTI

**i** Konsolidointi-ryhmän liitetietoihin on koottu yleinen laadintaperusta sekä konsernin yhdistelyperiaatteisiin liittyvät periaatteet sekä niihin liittyvät liitetiedot. Konsoldointiryhmään sisältyy konsernirakenteen ja siihen liittyvän laskentaympäristön kokonaiskuvan hahmottamista helpottavat liitetiedot, kuten tiedot olemassa olevista, hankituista ja myydyistä tytäryhtiöistä, osakkuusyhtiöistä ja yhteisyrityksistä, sekä myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä. **i**

### 1.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

**MITEN FINNAIRIN LAADINTAPERIAATTEITA TULISI LUKEA?**

Laskentaperiaatteiden paremman ymmärryksen saavuttamiseksi Finnair kuvaa laadintaperiaatteet siihen liittyvän liitetiedon yhteydessä. Yleiset konsolidointiperiaatteet on kerrottu osana tätä laadintaperiaatteita koskevaa liitetietoa, kun taas sellaiset laadintaperiaatteet, jotka liittyvät läheisesti johonkin tiettyyn liitetietoon, on esitetty osana tätä kyseistä liitetietoa. Laadintaperiaatteissa keskitytään kuvaamaan konsernin valitsemat laskentaperiaatteet olemassa olevan viitekehyksen perusteella. Varsinaisen standardin tekstiä ei ole toistettu muutoin kuin jos Finnair on nähnyt sen liitetiedon sisällön ymmärryksen kannalta tärkeäksi. Alla olevassa taulukossa on esitetty, minkä liitetiedon yhteydessä mikäkin laadintaperiaate on esitetty, ja mihin IFRS-standardiin periaate ensisijaisesti perustuu.

| Laadintaperiaate                                                                          | Liitetieto                                                 | Nro      | IFRS                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------|------------------------|
| Tytäryhtiöiden yhdistelyperiaatteet                                                       | Tytäryhtiöt                                                | 1.3      | IAS 27                 |
| Määräysvallattomien omistajien osuus ja liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa | Tytäryhtiöt                                                | 1.3      | IAS 27                 |
| Myytäväksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja velat                                | Myytäväksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja velat | 1.5      | IFRS 5                 |
| Osakkuus- ja yhteisyritykset                                                              | Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä                     | 1.6      | IAS 28                 |
| Segmenttiraportointi                                                                      | Segmentti-informaatio                                      | 2.1      | IFRS 8                 |
| Tuloutus, liiketoiminnan muut tuotot ja myyntisaamiset                                    | Liiketoiminnan tuotot                                      | 2.2      | IAS 18, IAS 39, IFRS 7 |
| Vaihto-omaisuus                                                                           | Vaihto-omaisuus                                            | 3.6      | IAS 2                  |
| Varaukset                                                                                 | Varaukset                                                  | 3.7      | IAS 37                 |
| Työsuhde-etuudet ja osakeperusteiset maksut                                               | Palkitseminen                                              | 3.9      | IAS 19, IFRS 2         |
| Eläkkeet                                                                                  | Eläkkeet                                                   | 3.9.2    | IAS 19                 |
| Aineettomat hyödykkeet                                                                    | Aineettomat hyödykkeet                                     | 4.1      | IAS 38                 |
| Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet                                                      | Aineelliset hyödykkeet                                     | 4.2      | IAS 16                 |
| Poistot ja arvonalentumiset sekä arvonalentumistestaus                                    | Aineettomat hyödykkeet, Aineelliset hyödykkeet             | 4.1, 4.2 | IAS 16, IAS 36, IAS 38 |
| Rahoitusleasing- ja muut vuokrasopimukset                                                 | Vuokrasopimukset                                           | 4.4      | IAS 17                 |
| Korko- ja osinkotuotot                                                                    | Rahoitustuotot ja -kulut                                   | 5.1      | IAS 18, IAS 39         |
| Rahoitusvarat ja rahavarat                                                                | Rahoitusvarat                                              | 5.2      | IAS 39, IFRS 7         |
| Rahoitusvelat                                                                             | Rahoitusvelat                                              | 5.3      | IAS 39, IFRS 7         |
| Ehdolliset velat                                                                          | Vastuusitoumukset                                          | 5.4      | IAS 37                 |
| Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta                                                   | Johdannaiset                                               | 5.8      | IAS 39, IFRS 7         |
| Oma pääoma, osinko ja omat osakkeet                                                       | Omaa pääomaa koskevat tiedot                               | 5.9      | IAS 32, IAS 33         |
| Tuloverot ja laskennalliset verot                                                         | Tuloverot                                                  | 6.1      | IAS 12                 |

## LIIKETOIMINNAN KUVAAUS

Finnair-konserni harjoittaa maailmanlaajuisesti lentoliikennettä ja sitä tukevia palveluja. Konsernin liiketoiminnot jakautuvat lentoliikenteeseen, lentotoimintapalveluihin ja matkapalveluihin. Konsernin emoyritys on Finnair Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki ja pääkonttorin rekisteröity osoite on Tietotie 9, Vantaa. Emoyritys on listattuna NASDAQ OMX Helsingin pörssissä. Finnair Oyj:n hallitus on kokouksessaan 10.2.2014 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös varsinaisessa yhtiökokouksessa, joka pidetään tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

## LAATIMISPERUSTA

Finnair Oyj:n konsernitilinpäätös vuodelta 2013 on laadittu Euroopan Unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja IFRIC-tulkintojen mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön mukaiset.

Vuoden 2013 konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja, myytävissä olevia rahoitusvaroja ja johdannaissopimuksia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina pyöristettynä lähimpään sataan tuhanteen euroon. Tästä johtuen yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa ei välttämättä vastaa esitettyä summalukua.

## Tuloslaskelman ja taseen esittäminen

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen –standardi ei määrittele liiketuloksen käsittettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut varaston muutoksella ja omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuna, vähennetään palkat ja muut työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin. Liiketulokseen ei sisällytetä rahoituseriin liittyviä tuottoja ja kuluja, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja tuloveroihin liittyviä eriä.

Tuloslaskelmassa esitetään liiketuloksen ohella toiminnallinen liiketulos, jonka katsotaan antavan vertailukelpoisemman kuvan liiketoiminnan tuloksesta verrattuna aikaisempiin kausiin. Toiminnalliseen liiketulokseen ei lasketa mukaan omaisuuden myyntivoittoja tai -tappioita, huoltovarauksen valuuttakurssimuutoksista johtuvia vaikutuksia, johdannaisten realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ja kertaluonteisia eriä.

Taseen varat ja velat luokitellaan lyhytaikaisiksi, mikäli niiden odotetaan realisoituvan 12 kuukauden kuluessa tai mikäli ne luokitellaan likvideiksi varoiksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi eriksi. Muut varat ja velat luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi tai veloiksi.

## Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laadintaperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laadintaperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa 1.2 Kriittiset tilinpäätösarviot ja epävarmuustekijät.

**i** = Osion sisältö



Konsernin soveltamat ja sovellettavaksi tulevat uudet ja muutetut standardit

Konserni on ottanut käyttöön seuraavat standardit 1.1.2013 alkaen:

- Uudistettu IAS 19, ‘Työsuhde-etuudet’ julkaistiin vuonna 2011, ja se muutti etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden kirjaus- ja laskentakäytäntöjä. Aikaisemmin käytössä ollut “putkimenetelmä” poistui, ja muutoksen johdosta kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi omaan pääomaan laajan tuloksen erien kautta. Uudistettu standardi ei vaikuttanut olennaisesti konsernin tulokseen; sen sijaan se vaikutti omaan pääomaan laajan tuloksen erien kautta.
- Muutos IAS 1 ‘Tilinpäätöksen esittäminen’ –standardissa liittyen laajan tuloksen esittämiseen. Keskeisin muutos koskee muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemistä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti tulevaisuudessa tulosvaikutteisiksi vai ei. Muutos vaikutti laajan tuloksen esittämiseen eikä sillä ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.
- Muutos IFRS 7, ‘Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot’ –standardiin liittyen rahoitusinstrumenttien netottamiseen. Muutos koski uutta liitetietovaatimusta, eikä sillä ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.
- IFRS 13, ‘Käyvän arvon määrittäminen, pyrkii lisäämään IFRS-standardien yhdenmukaisuutta antamalla kaikkia IFRS-standardeja koskevan käyvän arvon määritelmän sekä käyvän arvon määrittämistä ja liitetietoja koskevat vaatimukset. Muutoksella ei ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.
- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, 2009-2011, julkaistu toukokuussa 2012: Parannukset vähentävät standardien välistä epä johdonmukaisuutta ja selventävät standardien sanamuotoa. Muutoksilla ei ollut vaikutusta Finnairin tilinpäätökseen.

Finnair soveltaa seuraavia uusia tai muutettuja standardeja ja tulkintoja 1. tammikuuta 2014 lähtien:

- IFRS 10, ‘Konsernitilinpäätös’ – standardi määrittelee määräysvallan käsitteen, joka on määräävä tekijä ratkaistaessa, yhdistelläänkö jokin yksikkö konsernitilinpäätökseen vai ei.
- IFRS 11, ‘Yhteisjärjestelyt’ –standardin myötä yhteisjärjestelyjen luonnetta arvioidaan ennemmin niihin liittyvien oikeuksien ja veloitteiden kuin juridisen muodon perusteella. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Yhteisen toiminnon osapuolilla on varoja koskevia oikeuksia ja järjestelyyn liittyviä velvoitteita, jotka se käsittelee kirjanpidossaan yhdistelemällä varoista ja velvoitteista osuutensa konsernitilinpäätökseen. Yhteisyrityksissä osapuolilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen, ja ne yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Uuden standardin seurauksena aikaisemmin yhteisyrityksiä käsitellyt standardi IAS 28 uudistettiin yhteensoveltuvaksi uuden IFRS 11 standardin kanssa.
- IFRS 12, ‘Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä’ sisältää kaiken tyyppisiä omistusosuuksia koskevia liitetietovaatimuksia.

Finnair on arvioinut uusien standardien vaikutusta nykyisiin omistuksiinsa. Arvion perusteella uusilla standardeilla IFRS 10, 11, 12 ei ole vaikutusta nykyisiin tytäryhtiöiden, osakkuus- ja yhteisyritysten yhdistelyperiaatteisiin ja menetelmiin. Yhteisyrityksinä käsitellyt yhtiöt tullaan jatkossakin yhdistelemään pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Muilla jo julkaistuilla, tilikaudella 2014 tai myöhemmin voimaan tulevilla muutoksilla, tulkinnoilla tai uusilla standardeilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Finnairin tilinpäätökseen.

YLEISET KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Yhdistely konsernitilinpäätökseen

Konsernitilinpäätökseen yhdistely ja yhdistelyssä käytetty menetelmä sekä omistuksen luokittelu taseessa riippuu siitä, onko konsernilla yhtiössä määräysvalta, huomattava vaikutusvalta vai muu omistussuhde. Kun konsernilla on yhtiössä määräysvalta, yhdistellään tämä tytäryrityksenä liitetiedossa 1.3 Tytäryhtiöt kerrottujen periaatteiden mukaisesti konsernitilinpäätökseen. Kun konsernilla on yhtiössä huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, yhdistellään yhtiö pääomaosuusmenetelmää käyttäen konsernitilinpäätökseen. Tähän liittyvästä laadintaperiaatteesta on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 1.6 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä. Mikäli konsernilla ei ole omistamassaan yhtiössä määräys- tai huomattavaa vaikutusvaltaa, käsitellään omistusta myytävissä olevana rahoitusvarana liitetiedossa 5.2 Rahoitusvarat kerrottujen periaatteiden mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Kunkin tytäryhtiön tilinpäätökseen sisältyvät erät on arvostettu siihen valuuttaan, joka on tytäryhtiön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös on esitetty euroissa, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittamisvaluutta. Ulkomais-ten tytäryhtiöiden, joiden toimintavaluutta poikkeaa emoyhtiön toimintavaluutasta, tuloslaskelmat ja taseet muutetaan esittamisvaluutan määräiseksi seuraavasti:

- Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tilinpäätöspäivän keskipursseja.
- Maksetut ja saadut ennakkomaksut ovat toimintavaluutan maksupäivän kurssin mukaisia.
- Ei-monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivän kurssia.
- Liiketoiminnan kurssierot sisältyvät tuloslaskelman liikevoittoon ja ulkomaanrahan määräisten lainojen kurssierot sisältyvät rahoituseriin.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinnista syntyvät oman pääoman erien kurssierot kirjataan laajaan tulokseen. Kun ulkomainen tytäryhtiö myydään, nämä kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä aiheutuvaa kokonaisvoittoa tai -tappiota. Ulkomaisista hankinnoista syntynyt liikearvo, joka on kohdistettu ulkomaiseen yksikköön, käsitellään ulkomaan yksikön valuuttamääräisenä omaisuutena ja muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

1.2 KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai olettamuksia korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.



Tunnistetut kriittiset tilinpäätösarviot ja epävarmuustekijät on esitetty sen liitetiedon ja erän yhteydessä, johon se lähinnä liittyy. Allaolevassa taulukossa on esitetty, minkä liitetiedon yhteydessä mikäkin epävarmuustekijä on esitetty. 

| Kriittiset tilinpäätösarviot ja epävarmuustekijät | Liitetiedon numero | Liitetiedon nimi                               |
|---------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------------------|
| Arvonalentumistestaus                             | 4.1, 4.2           | Aineettomat hyödykkeet, Aineelliset hyödykkeet |
| Vuokrasopimusten luokittelu                       | 4.4                | Vuokrasopimukset                               |
| Finnair Plus -kanta-asiakasjärjestelmä            | 2.2                | Liiketoiminnan tuotot                          |
| Laskennalliset verot                              | 6.1                | Tuloverot                                      |
| Eläkevelvoitteet                                  | 3.9.2              | Eläkkeet                                       |

 = Kriittiset tilinpäätösarviot

1.3 TYTÄRYHTIÖT

**L Tytäryhtiöiden yhdistelyperiaatteet**

Finnair Oyj:n konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Finnair Oyj ja kaikki sen tytäryhtiöt. Tytäryhtiöiksi katsotaan ne yhtiöt, joiden äänimäärästä konserni omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 prosenttia tai sillä on muuten oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä, jonka mukaisesti hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Se määrä, jolla hankintahinta ylittää hankitun, käypään arvoon arvostetun nettovarallisuuden, kirjataan liikearvoksi.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muutettu vastaamaan konsernissa käytössä olevia laskentaperiaatteita.

**Määräysvallattomien omistajien osuus ja liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa**

Määräysvallattomien omistajien osuus on esitetty taseessa osana omaa pääomaa erillään emoyhtiön omistajille kuuluvasta osuudesta. Jokaisen hankinnan osalta määräysvallattomien omistajien osuus voidaan kirjata joko käypään arvoon tai suhteellisenä osuutena hankitun kohteen nettovarallisuudesta. Hankinnan jälkeen määräysvallattomien omistajien osuus on hankinnassa määritetty osuus lisättynä kyseisille omistajille kuuluvalla osuudella oman pääoman muutoksista. Tapahtumat määräysvallattomien omistajien kanssa käsitellään kuten omistajien kanssa tehdyt. **L**

**Merkittävimmät tytäryritykset**

| Yrityksen nimi                                            | Konsernin omistus % | Yrityksen nimi                                               | Konsernin omistus % |
|-----------------------------------------------------------|---------------------|--------------------------------------------------------------|---------------------|
| Finnair Cargo Oy, Helsinki                                | 100,00              | FTS Financial Services Oy, Helsinki                          | 100,00              |
| Finnair Cargo Terminal Operations Oy, Helsinki            | 100,00              | Finnair Travel Retail Oy, Helsinki                           | 100,00              |
| Amadeus Finland Oy, Helsinki                              | 95,00               | LSG Sky Chefs Finland Oy (Finnair Catering Oy), Vantaa *     | 100,00              |
| Suomen Matkatoimisto Oy (Matkatoimisto Oy Area), Helsinki | 100,00              | Finnair Aircraft Finance Oy, Helsinki                        | 100,00              |
| A/S Estravel Ltd, Viro                                    | 72,02               | Finnair ATR Finance Oy, Helsinki                             | 100,00              |
| Backoffice Services Estonia Oü, Viro                      | 100,00              | Finnair Technical Services Oy, Helsinki                      | 100,00              |
| Oy Aurinkomatkat - Suntours Ltd Ab, Helsinki              | 100,00              | Finnair Engine Services Oy, Helsinki                         | 100,00              |
| Toivelomat Oy, Helsinki                                   | 100,00              | Finnair Flight Academy Oy, Helsinki                          | 100,00              |
| OOO Aurinkomatkat, Venäjä                                 | 100,00              | Finncatering Oy, Vantaa                                      | 100,00              |
| OOO Aurinko (Calypso World of Travel), Venäjä             | 100,00              | Northport Oy, Helsinki                                       | 100,00              |
| Matkayhtymä Oy, Helsinki                                  | 100,00              | Finland Travel Bureau Oy (Suomen Matkatoimisto Oy), Helsinki | 100,00              |
| Aurinko Oü (Horizon Travel Oü), Viro                      | 100,00              | IC Finnair Ltd, Iso-Britannia **                             | 100,00              |

\* Tehdyn yhteistyösopimuksen ehtojen ja sopimukseen sisältyvän, koska tahansa käytettävän osto-option takia, ei konsernilla ole yhtiössä määräysvaltaa  
\*\* IC Finnair Ltd on Guernsayn saarilla toimiva jälleenvakuutustoimintaa harjoittava -captive-yhtiö, jonka tulos verotetaan Suomessa.

1.4 HANKITUT JA MYYDYT LIIKETOIMINNOT

Tilikausien 2013 ja 2012 aikana konsernilla ei ole ollut yrityshankintoja. Tilikauden 2013 aikana Finnair-konserni ei myynyt liiketoimintoja. Vuoden 2012 aikana Finnair solmi yhteistyösopimuksen liittyen Finnair Catering Oy:n myyntiin. Yhteistyösopimuksen johdosta määräysvalta ja vastuu liiketoiminnasta siirtyi LSG Sky Chefsille 1.8.2012 alkaen, minkä jälkeen yhtiötä ei enää ole yhdistelty osaksi konsernitilinpäätöstä.

1.5 MYYTÄVÄKSI LUOKITELLUT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA VELAT

**L Laadintaperiaatteet**

Myytävänä oleviksi varoiksi luokitellaan sellaiset pitkäaikaiset omaisuuserät tai sellaisten varojen ja niihin liittyvien velkojen ryhmät (luovutettavien erien ryhmät), joiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden mynnistä ja myynti on erittäin todennäköinen, jos sen odotetaan toteutuvan seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan mynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. **L**

Myytäväksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät sisältävät sekä 2013 että 2012 tilinpäätöksessä tekniikan rakennejärjestelyjen seurauksena myytäväksi siirrettyä vaihto- ja käyttöomaisuutta. Lisäksi myytävänä oleviin eriin sisältyy myytäväksi ilmoitetun tytäryhtiön Finncatering Oy:n luvut.

| Myytävänä olevien omaisuuserien kirjanpitoarvot<br>Milj. euroa | 2013        | 2012        |
|----------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Aineelliset hyödykkeet                                         | 9,8         | 16,7        |
| Vaihto-omaisuus                                                | 5,4         | 12,3        |
| Myynti- ja muut saamiset                                       | 2,5         | 2,9         |
| <b>Yhteensä</b>                                                | <b>17,7</b> | <b>31,9</b> |

| Myytävänä olevien pitkäaikaisten velkojen kirjanpitoarvot<br>Milj. euroa | 2013       | 2012       |
|--------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| Osto- ja muut velat                                                      | 2,3        | 2,2        |
| <b>Yhteensä</b>                                                          | <b>2,3</b> | <b>2,2</b> |



1.6 OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

**L** Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on yleensä 20-50 prosenttia äänimäärästä tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta joissa sillä ei ole määräysvaltaa. Yritykset, joissa konsernilla on yhteinen määräysvalta, käsitellään luonteensa mukaisesti yhteisyrityksinä. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomao-suusmenetelmällä. Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyrityksestä sisältää sen hankinnassa syntyneen liikearvon. Konsernin osuus hankintahetken jälkeisistä tuloksista on kirjattu tuloslaskelmaan. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrityksen velvoittei-den täyttämiseen.

Konsernin ja sen osakkuus- ja yhteisyritysten välisistä liiketoimista merkitään konsernitilinpäätökseen vain konsernin ulkopuolis-ille omistajille kuuluva osuus. Realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuserän arvon alentumisesta. Jokaisen raportointikauden lopussa tarkistetaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että osakkuusyritykseen tehdyn sijoituksen arvo on alentunut. Jos tällaista näyttöä on, arvonalentumistappio määritetään osakkuusyrityksestä kerrytet-tävissä olevan rahamäärän ja sen kirjanpitoarvon välisenä erotuksena ja se merkitään tuloslaskelman erään osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista.

Osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tilinpäätökset on muutettu vastaamaan konsernissa käytössä olevia laskentaperiaatteita. Jos osakkuus- tai yhteisyrityksestä ei ole ollut käytössä vahvistettua tilinpäätöstä, on yhdistelyssä käytetty alustavia tilinpäätösluku-ja tai viimeisintä saatua tietoa. **L**

Konsernin osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksesta, omaisuuseristä ja veloista on esitetty seuraavissa taulukoissa.

| Milj. euroa             | 2013 | 2012 |
|-------------------------|------|------|
| Tilikauden alussa       | 12,3 | 13,7 |
| Osuus kauden tuloksesta | -4,0 | -1,4 |
| Lisäykset               | 0,0  | 3,3  |
| Vähennykset             | 0,0  | -3,3 |
| Tilikauden lopussa      | 8,2  | 12,3 |

Tilinpäätöstiedot konsernin merkittävimmistä osakkuus- ja yhteisyrityksistä 31.12.2013

| Milj. euroa                                                                                                                                                                                      | Kotipaikka | Varat       | Velat       | Liikevaihto  | Voitto/<br>tappio | Omistus-<br>osuus % |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|-------------|--------------|-------------------|---------------------|
| Amadeus Estonia                                                                                                                                                                                  | Viro       | 0,7         | 0,3         | 1,2          | 0,4               | 33,25               |
| Nordic Global Airlines Oy                                                                                                                                                                        | Suomi      | 8,0         | 5,0         | 27,7         | 0,0               | 40,00               |
| Flybe Nordic Ab *                                                                                                                                                                                | Ruotsi     | 43,6        | 54,6        | 236,1        | -15,8             | 40,00               |
| Kiinteistö Oyj Lentäjäntie 1                                                                                                                                                                     | Suomi      | 26,5        | 20,2        | 1,5          | 0,0               | 28,33               |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                                                                                                                  |            | <b>78,7</b> | <b>80,1</b> | <b>266,5</b> | <b>-15,5</b>      |                     |
| * Esitetyt luvut perustuvat Flybe Nordic Ab:n operatiivisen toiminnan harjoittamisesta vastaavan tytäryhtiön Flybe Finland Oy:n viralliseen tilinpäätökseen 31.3.2013 päättyneeltä tilikaudelta. |            |             |             |              |                   |                     |

Tilinpäätöstiedot konsernin merkittävimmistä osakkuus- ja yhteisyrityksistä 31.12.2012

| Milj. euroa                  | Kotipaikka | Varat       | Velat       | Liikevaihto | Voitto/<br>tappio | Omistus-<br>osuus % |
|------------------------------|------------|-------------|-------------|-------------|-------------------|---------------------|
| Amadeus Estonia              | Viro       | 0,7         | 0,4         | 0,7         | 0,2               | 33,25               |
| Nordic Global Airlines Oy    | Suomi      | 7,2         | 4,2         | 28,6        | 0,6               | 40,00               |
| Flybe Nordic Ab              | Ruotsi     | 11,2        | 7,6         | 26,6        | -5,5              | 40,00               |
| Kiinteistö Oyj Lentäjäntie 1 | Suomi      | 27,4        | 19,5        | 1,4         | 0,0               | 28,33               |
| <b>Yhteensä</b>              |            | <b>45,8</b> | <b>31,3</b> | <b>56,6</b> | <b>-4,9</b>       |                     |

Finnair-konsernin omistamat osakkuus- ja yhteisyritykset ovat noteeraamattomia yhtiöitä. Näistä Amadeus Finlandin omistus Amadeus Estoniassa takaa Virossa toimiville suomalaisille matkatoimistoille yhtenäiset tuotteet ja palvelut ja auttaa osaltaan kasvattamaan virolaisten matkatoimistojen ja suomalaisten matkapalvelutuottajien yhteistyötä. Finnair Cargo Oy:n yhdessä Ilmarisen ja Neff Capital Managementin kanssa omistama Nordic Global Airlines Oy on rahtilentoihin erikoistunut lentoyhtiö. Flybe Nordic on Finnair Oyj:n ja Flybe UK:n omis-tama Pohjoismaissa ja Baltiassa toimiva alueellinen lentoyhtiö. Vuoden 2012 aikana Finnish Aircraft Maintenace Oy:n osakkeet vaihdettiin Flybe Nordicin osakkeisiin. Järjestely toteutettiin siten, etteivät omistusosuudet muuttuneet.

**L** = Laadintaperiaatteet

2 SEGMENTIT JA TUOTOT

**i** Segmentit ja tuotot -liitetietoon on koottu segmentti-informaatiota sekä myyntiin ja liiketoiminnan muihin tuottoihin liittyviä liitetietoja sekä tuloksen että taseen näkökulmasta. **i**

2.1 SEGMENTTI-INFORMAATIO

****L** Segmentti-raportointi**

Toimintosegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty konsernin hallitus. Raportoivat segmentit perustuvat konsernin liiketoiminnalliseen segmenttijakoon. **L**

Raportoivat segmentit perustuvat konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaiseen sisäiseen organisaatorakenteeseen ja johdon taloudelliseen raportointiin. Liiketoiminta- ja raportoivat segmentit ovat lentoliikenne, lentotoimintapalvelut ja matkapalvelut. Lentoliikenne vastaa reitti- ja tilauslentoliikenteen sekä rahdin myynnistä, asiakaspalvelusta ja palvelukonsepteista, operatiivisesta lentotoiminnasta sekä lentokaluston hankintaan ja rahoittamiseen liittyvistä toiminnoista. Lentoliikennesegmenttiin kuuluvat yksiköt ovat Finnair lentoliikenne, Finnair Cargo Oy, Finnair Cargo Terminal Operations Oy, Finnair Flight Academy Oy ja Finnair Aircraft Finance Oy. Lentotoimintapalvelut koostuu vuonna 2012 toteutuneiden rakennejärjestelyjen jälkeen lentokonehuollosta sekä Finncatering Oy:n ja Finnair Travel Retail Oy:n toiminnoista. LSG Sky Chefsin alaisuuteen 1.8.2012 siirtyneen Finnair Catering Oy:n liiketoiminta on mukana segmentin vertailuvuoden luvuissa 31.7.2012 asti. Liiketoiminta-alueeseen kuuluvat myös valtaosa Finnairin kiinteistöomaisuudesta sekä operatiiviseen toimintaan liittyvien kiinteistöjen hallinnointi ja ylläpito sekä toimitilapalvelut. Matkapalvelut koostuu konsernin koti- ja ulkomaisten matkatoimistojen toiminnasta ja valmismatkatoiminnasta sekä matkailualan ohjelmistoliiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat yhtiöt ovat Oy Aurinkomatkat-Suntours Ltd Ab, Matkayhtymä Oy, Toivelomat Oy, Horizon Travel Oü, OOO Aurinko, Amadeus Finland Oy, Suomen Matkatoimisto Oy, Matkatoimisto Oy Area ja A/S Estravel. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Liikevoittoon sisältymättömiä eriä ei kohdisteta segmenteille. Konsernihallinnon henkilöstömäärä on esitetty erikseen, mutta sen kustannukset on kohdistettu segmenteille.

Liiketoimintasegmenttikohtaiset tiedot 2013

| Milj. euroa                                   | Lento-<br>liikenne | Lento-<br>toiminta-<br>palvelut | Maka-<br>palvelut | Eliminoinnit | Konserni-<br>hallinto | Konserni<br>yhteensä |
|-----------------------------------------------|--------------------|---------------------------------|-------------------|--------------|-----------------------|----------------------|
| Ulkoinen liikevaihto                          | 2 052,5            | 96,8                            | 251,0             |              |                       | 2 400,3              |
| Sisäinen liikevaihto                          | 121,4              | 99,4                            | 0,7               | -221,6       |                       | 0,0                  |
| Liikevaihto                                   | 2 174,0            | 196,3                           | 251,7             | -221,6       |                       | 2 400,3              |
| <b>Liikevoitto</b>                            | <b>24,8</b>        | <b>-35,2</b>                    | <b>1,6</b>        |              |                       | <b>-8,8</b>          |
| <b>Toiminnallinen liiketulos</b>              | <b>5,7</b>         | <b>-13,6</b>                    | <b>3,1</b>        |              |                       | <b>-4,8</b>          |
| Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista |                    |                                 |                   |              |                       | -4,0                 |
| Rahoitustuotot                                |                    |                                 |                   |              |                       | 42,6                 |
| Rahoituskulut                                 |                    |                                 |                   |              |                       | -19,7                |
| Tuloverot                                     |                    |                                 |                   |              |                       | 1,0                  |
| Määräysvallattomien omistajien osuus          |                    |                                 |                   |              |                       | -0,3                 |
| <b>Tilikauden voitto</b>                      |                    |                                 |                   |              |                       | <b>10,8</b>          |
|                                               |                    |                                 |                   |              |                       |                      |
| Poistot ja arvonalentumiset                   | 113,2              | 7,4                             | 1,5               |              |                       | 122,1                |
|                                               |                    |                                 |                   |              |                       |                      |
| Henkilöstö keskimäärin                        | 3 619              | 1 215                           | 751               |              | 274                   | 5 859                |
| Henkilöstö vuoden lopussa                     | 3 677              | 1 106                           | 730               |              | 290                   | 5 803                |

Liiketoimintasegmenttikohtaiset tiedot 2012

| Milj. euroa                                   | Lento-<br>liikenne | Lento-<br>toiminta-<br>palvelut | Maka-<br>palvelut | Eliminoinnit | Konserni-<br>hallinto | Konserni<br>yhteensä |
|-----------------------------------------------|--------------------|---------------------------------|-------------------|--------------|-----------------------|----------------------|
| Ulkoinen liikevaihto                          | 2 050,5            | 116,0                           | 282,9             |              |                       | 2 449,4              |
| Sisäinen liikevaihto                          | 136,5              | 203,5                           | 1,5               | -341,5       |                       | 0,0                  |
| Liikevaihto                                   | 2 187,0            | 319,5                           | 284,4             | -341,5       |                       | 2 449,4              |
| <b>Liikevoitto</b>                            | <b>30,2</b>        | <b>-1,3</b>                     | <b>4,9</b>        |              |                       | <b>33,8</b>          |
| <b>Toiminnallinen liikevoitto</b>             | <b>39,6</b>        | <b>-2,0</b>                     | <b>5,6</b>        |              |                       | <b>43,2</b>          |
| Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista |                    |                                 |                   |              |                       | -1,4                 |
| Rahoitustuotot                                |                    |                                 |                   |              |                       | 7,9                  |
| Rahoituskulut                                 |                    |                                 |                   |              |                       | -25,5                |
| Tuloverot                                     |                    |                                 |                   |              |                       | -4,3                 |
| Määräysvallattomien omistajien osuus          |                    |                                 |                   |              |                       | -0,3                 |
| <b>Tilikauden voitto</b>                      |                    |                                 |                   |              |                       | <b>10,2</b>          |
|                                               |                    |                                 |                   |              |                       |                      |
| Poistot ja arvonalentumiset                   | 112,9              | 16,5                            | 1,4               |              |                       | 130,8                |
|                                               |                    |                                 |                   |              |                       |                      |
| Henkilöstö keskimäärin                        | 3 660              | 1 984                           | 855               |              | 285                   | 6 784                |
| Henkilöstö vuoden lopussa                     | 3 784              | 1 518                           | 810               |              | 256                   | 6 368                |

2.2 LIIKETOIMINNAN TUOTOT

**i** Liiketoiminnan tuottojen liitetietoon on koottu liikevaihtoon ja muihin tuottoihin liittyvien tulos- ja tase-erien liitetiedot, jotta tuottojen kokonaiskuva sekä niiden vaikutus Finnairin tulokseen ja taseeseen olisi paremmin hahmotettavissa. Myyntisaamiset sekä lähinnä ennakoon maksetuista lentolipuista ja matkapaketeista kertyneet siirtovelat on esitetty tuottojen yhteydessä, sillä ne ovat olennainen osa myynnin tuloutukseen liittyvää kokonaisuutta. **i**

**L Tuloutus**

Liikevaihto määritetään saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella tuotteita tai palveluita luovutettaessa. Myynnistä vähennetään annetut alennukset ja välilliset verot. Myyntituotot on kirjattu alla kuvatulla tavalla.

Lentoliikenteen myynti tuloutetaan sillä hetkellä, kun lentoliikenneohjelman mukaisesti lento lennetään. Käyttämättä jääneiden lentolippujen tuloutus perustuu lipun vanhenemisaikaan.

Konserni tarjoaa Finnair Plus -kanta-asiakasjärjestelmän, jossa asiakas hankkimillaan pisteillä voi tehdä ostoksia Finnairin palvelutarjonnasta. Asiakkaalta saatava suoritus kohdistetaan myyntisopimuksen eri komponenteille niiden käypiin arvoihin perustuen. Tällaista moniosaista järjestelyä tuloutetaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä määrä, joka vastaa palvelun tai tuotteiden osuutta koko järjestelyn käyvästä arvosta. Kun pisteitä käytetään palvelun tai tuotteiden hankintaan, tuloutetaan tämä osa joko tuotteiden määräysvallan siirtymishetkellä tai vastaavasti palvelun tuottamishetkellä.

Lentotoimintapalvelujen huoltopalveluja myydään uudelleenjärjestelyjen seurauksena enenevässä määrin lähinnä konserniyhtiöille, ja ne tuloutetaan silloin, kun palvelu on kokonaan suoritettu. Lentokoneissa ja -asemilla tapahtuva tuotemyynti (Travel Retail) sekä ateriapalvelujen myynti on lähinnä tavaramyyntiä, joka tuloutetaan, kun tuote on siirtynyt asiakkaalle.

Matkapalveluihin liittyvä myynti tuloutetaan, kun palvelu on luovutettu. Matkapaketit tuloutetaan lähtöpäivän perusteella, ja välitysmyynti tuloutetaan myyntihetkellä. Välitysmyyntissä tuottoihin kirjataan ainoastaan komission osuus.

**Julkiset avustukset**

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saatu avustus ammatilliseen koulutukseen on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Käyttöomaisuushankintoihin liittyvät julkiset avustukset kirjataan alkuperäisen hankintamenon vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

**Myyntisaamiset**

Myyntisaamiset arvostetaan käypään arvoon. Kun konsernilla on objektiivista näyttöä, että erääntyneitä myyntisaamisia ei kailta osin pystytä perimään, kirjataan luottotappiovaraus. Taloudelliset vaikeudet, jotka osoittavat asiakkaan olevan menossa konkurssiin, merkittävät rahoitukselliset uudelleenjärjestelyt tai maksujen olennainen viivästyminen ovat esimerkkejä objektiivisesta näytöstä, jotka saattavat aiheuttaa myyntisaamisten arvonalentumisen. Myyntisaamisten arvonalentuminen kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. **L**

**! Finnair Plus- kanta-asiakasjärjestelmä**

Finnair Plus -velan arvostus ja tuloutusajankohta edellyttävät johdon arviota erityisesti pisteiden käyvän arvon ja pisteiden vanhenemisen määrittelyn osalta. Finnair Plus -kanta-asiakasjärjestelmän pisteet arvostetaan IFRIC 13 mukaisesti markkina-arvoon. Pisteen markkina-arvo on määritelty käytettyjen pisteiden toteutuneen jakauman mukaisesti. Kullekin käyttökohteelle on pyritty arvioimaan markkina-arvoa parhaiten vastaava hinta käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Finnair Plus -velka muodostuu kanta-asiakkaiden jäsentileillä olevasta pistemäärästä vähennettynä pisteiden arvioidulla vanhenemisolettamalla. Näin saatu kokonaispistemäärä kerrotaan yllä kuvatun mukaisesti lasketulla pistekohtaisella arvolla, jolloin saadaan tilinpäätöksessä esitettävä Finnair Plus -velka. **!**

2.2.1 Liikevaihto valuutoissa

| Milj. euroa     | 2013           | 2012           |
|-----------------|----------------|----------------|
| EUR             | 1 389,7        | 1 387,0        |
| JPY             | 230,4          | 305,3          |
| CNY             | 135,3          | 72,2           |
| SEK             | 115,0          | 106,1          |
| USD             | 83,4           | 75,4           |
| Muut valuutat   | 446,6          | 503,5          |
| <b>Yhteensä</b> | <b>2 400,3</b> | <b>2 449,4</b> |

Valuuttoihin liittyvää suojauspolitiikkaa on kuvattu liitetiedossa 5.5 Rahoitusriskien hallinta.

2.2.2 Liiketoiminnan muut tuotot

| Milj. euroa     | 2013        | 2012        |
|-----------------|-------------|-------------|
| Vuokratuotot    | 10,6        | 8,4         |
| Muut tuotot     | 8,2         | 12,4        |
| <b>Yhteensä</b> | <b>18,8</b> | <b>20,8</b> |

2.2.3 Myynti- ja muut saamiset

| Milj. euroa                             | 2013         | 2012         |
|-----------------------------------------|--------------|--------------|
| Myyntisaamiset                          | 123,2        | 120,7        |
| Siirto- ja muut saamiset yhteensä       | 113,9        | 96,8         |
| Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä | 36,1         | 22,5         |
| Muut siirto- ja muut saamiset           | 77,8         | 74,3         |
| <b>Yhteensä</b>                         | <b>237,1</b> | <b>217,5</b> |

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta. Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä ovat pääsääntöisesti saamisia Flybeltä. Siirto- ja muihin saamisiin sisältyy lähinnä lentokoneiden vuokriin liittyviä ennakkomaksuja.

- i** = Osion sisältö
- L** = Laadintaperiaatteet
- !** = Kriittiset tilinpäätösarviot

| Myyntisaamisten ikäjakauma | 2013         | 2012         |
|----------------------------|--------------|--------------|
| Erääntymättömät            | 112,6        | 116,3        |
| Erääntynyt alle 60 pv      | 5,1          | 0,8          |
| Erääntynyt yli 60 pv       | 5,5          | 3,6          |
| <b>Yhteensä</b>            | <b>123,2</b> | <b>120,7</b> |

Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 0,8 miljoonaa euroa (3,6). Myyntisaamisiin ei sisälly merkittäviä luottoriskikeskittymiä asiakaskannan hajautumisen johdosta. Tilinpäätöspäivänä luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on yhtä suuri kuin kunkin edellä mainitun saamislukan kirjanpitoarvo. Konserni ei ole vastaanottanut vakuuksia.

Myyntisaamiset valuutoittain

| Milj. euroa     | 2013         | 2012         |
|-----------------|--------------|--------------|
| EUR             | 60,6         | 61,6         |
| USD             | 15,8         | 16,9         |
| JPY             | 8,3          | 7,8          |
| CNY             | 5,5          | 4,2          |
| SEK             | 5,1          | 4,5          |
| Muut valuutat   | 27,8         | 25,8         |
| <b>Yhteensä</b> | <b>123,2</b> | <b>120,7</b> |

2.2.4 Myynnin siirtovelat

| Milj. euroa                           | 2013         | 2012         |
|---------------------------------------|--------------|--------------|
| Ennakkoon saadut lentolipputulot      | 255,6        | 204,6        |
| Saadut ennakot valmismatkatuotannosta | 32,7         | 35,8         |
| Kanta-asiakasohjelma Finnair Plus     | 32,2         | 32,5         |
| Muut myynnin siirtovelat              | 20,3         | 15,0         |
| <b>Yhteensä</b>                       | <b>340,8</b> | <b>288,0</b> |

Myynnin siirtovelkoihin sisältyy ennakkoon maksettuja lento- (255,6) ja valmismatkoja (32,7), joiden lähtöpäivä on tulevaisuudessa. Finnair Plus -velka (32,2) koostuu kanta-asiakkaiden lentomatkustamisesta ja ostoista kerryttämistä, käyttämättömistä pisteistä, jotka merkitään tilinpäätöksen velaksi käypään arvoon toteumaolettaman perusteella.

Muut myynnin siirtovelat koostuvat useista eristä, jotka eivät yksittäisinä ole merkittäviä.

3 LIIKETOIMINNAN KULUT

**i** Liiketoiminnan kuluja käsittelevään liitetietoon on koottu liiketoiminnan kuluihin liittyvien tulos- ja tase-erien liitetiedot, jotta sekä liiketoiminnan luonne että kulujen kokonaiskuva olisi paremmin hahmotettavissa. Huoltokuluihin olennaisesti liittyvä vaihto-omaisuus sekä leasingkaluston huoltovaraukset on esitetty liiketoiminnan kulujen yhteydessä. Samoin olennaisesti kuluihin liittyvät siirtovelat, kuten polttoainehankintoihin ja liikennöimismaksuihin liittyvät velat on esitetty tämän liitetiedon yhteydessä. Palkitseminen on käsitelty omana kokonaisuutenaan kulujen yhteydessä. Sen yhteydessä on käsitelty palkitsemisen erilaiset muodot, kuten osakeperusteiset mak-  
sut sekä eläkkeet, sekä näiden tasevaikutukset, samoin kuin johdon palkitseminen. **i**

3.1 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN

| Milj. euroa       | 2013       | 2012       |
|-------------------|------------|------------|
| Laitevalmistukset | 2,0        | 1,4        |
| Raskashuollot     | 0,6        | 0,3        |
| <b>Yhteensä</b>   | <b>2,5</b> | <b>1,7</b> |

3.2 TOIMINNALLISET KULUT VALUUTOISSA

| Milj. euroa     | 2013           | 2012           |
|-----------------|----------------|----------------|
| EUR             | 1 302,5        | 1 254,1        |
| USD             | 983,9          | 1 036,9        |
| JPY             | 31,6           | 34,8           |
| CNY             | 15,9           | 10,7           |
| SEK             | 13,2           | 14,1           |
| Muut valuutat   | 79,5           | 78,0           |
| <b>Yhteensä</b> | <b>2 426,5</b> | <b>2 428,7</b> |

Valuuttoihin liittyvää suojauspolitiikkaa on kuvattu liitetiedossa 5.5 Rahoitusriskien hallinta.

3.3 MUUT VUOKRAT

| Milj. euroa                    | 2013         | 2012         |
|--------------------------------|--------------|--------------|
| Rahtikapasiteetin vuokrat      | 18,7         | 18,4         |
| Lentokapasiteetin muut vuokrat | 93,2         | 63,3         |
| Toimitila- ja muut vuokrat     | 40,1         | 41,5         |
| <b>Yhteensä</b>                | <b>152,0</b> | <b>123,2</b> |

3.4 MUUT KULUT

| Milj. euroa                              | 2013         | 2012         |
|------------------------------------------|--------------|--------------|
| Tietohallintokulut ja paikanvarausmaksut | 82,3         | 84,5         |
| Muut erät                                | 135,8        | 145,7        |
| <b>Yhteensä</b>                          | <b>218,1</b> | <b>230,2</b> |

Muut erät koostuvat useista eristä, jotka eivät yksittäisinä ole merkittäviä.

Tilintarkastuspalkkiot muissa kuluissa

| Milj. euroa               | 2013       | 2012       |
|---------------------------|------------|------------|
| PricewaterhouseCoopers Oy |            |            |
| Tilintarkastuspalkkiot    | 0,2        | 0,2        |
| Veroneuvonta              | 0,1        | 0,0        |
| Muut palkkiot             | 0,1        | 0,1        |
| <b>Yhteensä</b>           | <b>0,4</b> | <b>0,3</b> |

3.5 KULUIHIN LIITTYVÄT SIIRTO- JA MUUT VELAT

| Milj. euroa                             | 2013         | 2012         |
|-----------------------------------------|--------------|--------------|
| Lentopolttoaineet ja liikennöimismaksut | 78,3         | 80,8         |
| Lentokaluston aineostot ja huolto       | 11,9         | 12,0         |
| Valmismatkatuotannon kulut              | 10,3         | 11,9         |
| Muut erät                               | 68,6         | 64,7         |
| <b>Yhteensä</b>                         | <b>169,0</b> | <b>169,3</b> |

Muut siirtovelat koostuvat useista eristä, jotka eivät yksittäisinä ole merkittäviä.

3.6 VAIHTO-OMAIKUUS

**L** **Vaihto-omaisuus**

Konsernin vaihto-omaisuutta ovat lentokoneissa käytettävät varaosat sekä keskeneräinen työ liittyen lentokoneiden huoltami-  
seen. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritellään keski-  
hintamenetelmää käyttäen. Hankintamenoon sisältyy myös osuus valmistuksen kiinteistä ja muuttuvista yleismenoista normaalin  
toiminta-asteen mukaisesti. **L**

| Milj. euroa            | 2013        | 2012        |
|------------------------|-------------|-------------|
| Aineet ja tarvikkeet   | 19,8        | 15,1        |
| Keskeneräiset tuotteet | 0,1         | 2,0         |
| <b>Yhteensä</b>        | <b>19,9</b> | <b>17,1</b> |

Vaihto-omaisuuden kuluksi kirjattu hankintameno, joka sisältyy lentokaluston aineostoihin, oli 33,6 miljoonaa euroa (32,5). Tilikauden ai-  
kana kirjattiin kuluksi 0,1 miljoonan euron (2,1) alaskirjaus liittyen vaihto-omaisuuteen. Vaihto-omaisuudesta on siirretty tilikauden aikana  
myytävänä olevaksi 1,3 miljoonaa euroa (12,3).

3.7 VARAUKSET

**L** **Varaukset**

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen vel-  
voite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä, ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varauksena kirjat-  
tava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden  
päättymispäivänä.  
Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut  
suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskeva suunnitelma sisältää vähintään seuraavat tie-  
dot: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen si-  
jainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja  
suunnitelman toimeenpano aika.  
Konsernilla on velvollisuus luovuttaa vuokratut lentokoneet ja moottorit tietyssä huoltotasossa. Näiden huoltovelvoitteiden täyt-  
tämiseksi konserni on kirjannut rungon raskashuoltoon, moottoreiden korjaukseen ja moottoreiden käyntiaikarajoitteisiin osiin  
liittyviä varauksia. Varauksen perusteena on huoltojakson lennetyt lentotunnit. **L**

| Milj. euroa          | Lentokaluston<br>huoltovaraus | Uudelleen-<br>järjestely-<br>varaus | 2013         | Lentokaluston<br>huoltovaraus | Uudelleen-<br>järjestely-<br>varaus | 2012         |
|----------------------|-------------------------------|-------------------------------------|--------------|-------------------------------|-------------------------------------|--------------|
| Varaus kauden alussa | 109,7                         | 10,8                                | <b>120,5</b> | 115,8                         | 17,1                                | 132,9        |
| Uudet varaukset      | 20,2                          | 17,4                                | <b>37,6</b>  | 19,2                          | 10,8                                | 30,0         |
| Varausten purku      | -33,1                         | -10,8                               | <b>-43,9</b> | -24,1                         | -17,1                               | -41,2        |
| Kurssierot           | -4,5                          |                                     | <b>-4,5</b>  | -1,2                          |                                     | -1,2         |
| <b>Yhteensä</b>      | <b>92,4</b>                   | <b>17,4</b>                         | <b>109,8</b> | <b>109,7</b>                  | <b>10,8</b>                         | <b>120,5</b> |
|                      |                               |                                     |              |                               |                                     |              |
| Joista pitkäaikaista | 69,3                          |                                     | <b>69,3</b>  | 82,3                          |                                     | 82,3         |
| Joista lyhytaikaista | 23,1                          | 17,4                                | <b>40,5</b>  | 27,4                          | 10,8                                | 38,2         |
| <b>Yhteensä</b>      | <b>92,4</b>                   | <b>17,4</b>                         | <b>109,8</b> | <b>109,7</b>                  | <b>10,8</b>                         | <b>120,5</b> |

Lentokaluston pitkäaikaisen huoltovarauksen odotetaan purkautuvan vuoteen 2020 mennessä.  
Henkilöstön ja tyhjen toimitilojen vuokrien uudelleenjärjestelyvaraus on osa konsernissa toteutettavaa rakennejärjestelyä.



3.8 TOIMINNALLISISTA KULUISTA OIKAISTUT ERÄT

Toiminnalliseen tulokseen ei sisälly kertaluonteisia eriä eikä muita vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviksi eriksi katsotaan Finnair-konsernissa suojauslaskennan ulkopuolisten tulosvaikutteisesti käsiteltävien johdannaisten käyvän arvon muutokset sekä valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutokset.

| Milj. euroa                                                      | 2013        | 2012        |
|------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Johdannaisten käyvän arvon muutokset                             | 17,2        | -5,2        |
| Valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutokset | 4,5         | 1,2         |
| Käyttöomaisuuden myyntivoitot                                    | 1,1         | 22,2        |
| Kertaluonteiset erät                                             | -26,8       | -27,6       |
| <b>Yhteensä</b>                                                  | <b>-4,0</b> | <b>-9,4</b> |

3.9 PALKITSEMINEN

3.9.1 HENKILÖSTÖKULUT JA OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

**L Osakeperusteiset maksut**

Konsernilla on useita osakkeen arvona maksettavaksi luokiteltavia osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä, joiden perusteella työntekijät suorittavat työtä konsernin osakkeita tai siitä johdettua palkkiota vastaan. Avainhenkilöille suunnatuista osakeperusteisista järjestelmistä aiheutuu kustannuksia vain, mikäli hallituksen palkkioiden maksamiselle asettamat tavoitteet saavutetaan. Työntekijöille suunnatussa osakesäästöjärjestelmässä palkkioiden maksamisen edellytyksenä on ainoastaan työsuhteen voimassaolo määrättynä aikana.

Ansaitut, tavoitteiden täyttymistä ja voimassaolevaa työsuhdetta edellyttävät osakeperusteiset palkkiot, jotka sitouttavat työntekijän useammaksi vuodeksi konserniin, jaksotetaan koko oikeuden syntymisjaksolle. Se osuus etuudesta, jonka osallistuja saa osakkeina, kirjataan osakkeina maksettavaksi. Osuus, jolla osallistujat maksavat etuuteen liittyvät verot ja muut maksut, kirjataan rahana maksettavana järjestelynä. Omana pääomana maksettavat osakepalkkiot perustuvat Finnairin osakkeen markkinahintaan niiden myöntämispäivänä ja kirjataan henkilöstökuluksi vaadituille palvelusvuosille ja vastaavasti omaan pääomaan. Rahana maksettavan palkkion arvo perustuu Finnairin osakkeen markkinahintaan tilinpäätöshetkellä. Jaksotus perustuu osakkeen käyvästä arvosta johdettuun määrään, joka kirjataan henkilöstökuluksi vaadituille palvelusvuosille, ja velaksi maksuhetkeen saakka.

**Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet**

Irtisanomisetuuksia maksetaan, kun konserni lopettaa henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisaikaa tai kun henkilö suostuu irtisanoutumaan vapaaehtoisesti näitä etuuksia vastaan. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan, kun konserni on todistettavasti sitoutunut lopettamaan nykyisten työntekijöiden työsuhteen yksityiskohtaisen, asianmukaisen suunnitelman mukaisesti ilman peräytymismahdollisuutta. Jos kyseessä on vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehty tarjous, irtisanomisetuus määritetään perustuen niiden henkilöiden lukumäärään, joiden odotetaan hyväksyvän tarjouksen.

Ks. **Eläkkeisiin** liittyvät laadintaperiaatteet liitetiedosta 3.9.2 Eläkkeet **L**

**Henkilöstökulut**

| Milj. euroa                                       | 2013         | 2012         |
|---------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Palkat ja palkkiot                                | <b>304,4</b> | <b>341,8</b> |
| Eläkekulut                                        | 58,6         | 64,1         |
| Maksupohjaiset järjestelyt                        | 51,1         | 57,3         |
| Etuuspohjaiset järjestelyt                        | 7,5          | 6,8          |
| Muut henkilöstökulut                              | 20,9         | 23,3         |
| <b>Yhteensä</b>                                   | <b>383,9</b> | <b>429,2</b> |
| Henkilöstökuluihin liittyvät kertaluonteiset erät | 17,9         | 12,2         |
| <b>Tuloslaskelman henkilöstökulut yhteensä</b>    | <b>401,8</b> | <b>441,4</b> |

Finnairin henkilöstölleen maksamat kokonaispalkkiot muodostuvat kiinteästä peruspalkasta, lyhyen- ja pitkän aikavälin kannustimista sekä luontais- ja muista työsuhde-eduista. Konsernin lyhyen aikavälin kannustimista kirjattujen palkkioiden yhteismäärä vuonna 2013 oli 5,1 miljoonaa euroa (8,2). Henkilöstökulujen lisäksi tuloslaskelman kertaluonteisiin eriin sisältyi henkilöstöön liittyviä uudelleenjärjestelykuluja yhteensä 17,9 miljoonaa euroa (12,2), jotka liittyvät konsernin YT-neuvotteluissa sovittujen ratkaisujen toteuttamiseen. Tuloslaskelman henkilöstökulut kertaluonteiset erät mukaan lukien olivat yhteensä 401,8 miljoonaa euroa (441,4).

**Henkilöstörahastosiirto**

Finnairilla on käytössä henkilöstön omistama ja hallitsema henkilöstörahasto, johon ohjataan osa Finnairin voitosta. Voittopalkkioerä määrittyy hallituksen asettamien tavoitteiden pohjalta. Finnairin toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet eivät kuulu henkilöstörahastoon. Henkilöstörahasto on sitoutunut sijoittamaan osan voittopalkkiosta Finnair Oyj:n osakkeisiin. Tilikaudelta 2013 ei ole kirjattu voittopalkkiota. Tilikauden 2012 tuloksen perusteella henkilöstörahastolle jaettiin voittopalkkiota yhteensä 5 miljoonaa euroa, josta 4,8 miljoonaa euroa on kirjattu 2012 tulokseen ja 0,2 miljoonaa euroa 2013 tulokseen.

**Työsuhde-etuuksiin liittyvät siirto- ja muut velat**

| Milj. euroa                                                        | 2013        | 2012         |
|--------------------------------------------------------------------|-------------|--------------|
| Lomapalkat                                                         | 66,4        | 66,0         |
| Muut työsuhde-etuuksista aiheutuvat velat                          | 28,3        | 38,3         |
| <b>Työsuhde-etuuksiin liittyvät siirto- ja muut velat yhteensä</b> | <b>94,7</b> | <b>104,3</b> |

Muut työsuhde-etuuksista aiheutuvat velat sisältävät lähinnä ennakonpidätysvelat sekä lakisääteisiin henkilösivukuluihin liittyviä velkoja. Lisäksi tilinpäätöksen lyhytaikaisten varauksien ryhmään sisältyy henkilöstön uudelleenjärjestelyihin liittyviä varauksia yhteensä 15,7 miljoonaa euroa (10,8).

**L** = Laadintaperiaatteet



Johdon palkat ja palkkiot

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän ja jäsenten suoriteperusteiset palkat ja palkkiot

| Tuhat euroa                                       | Toimitus-<br>johtaja<br>Pekka<br>Vauramo | Toimitus-<br>johtajan<br>sijainen<br>Ville Iho | Toimitus-<br>johtaja<br>Mika Veh-<br>viläinen | Johto-<br>ryhmä* | Yhteensä<br>2013 | Toimitus-<br>johtaja<br>Mika<br>Vehviläinen | Johto-<br>ryhmä | Yhteensä<br>2012 |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------|------------------|---------------------------------------------|-----------------|------------------|
| Kiinteä palkka                                    | 361                                      | 225                                            | 178                                           | 1 620            | 2 384            | 576                                         | 1 739           | 2 315            |
| Lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot**              | 64                                       | 30                                             | 0                                             | 180              | 274              | 202                                         | 557             | 759              |
| Luontaisedut                                      | 0                                        | 13                                             | 7                                             | 60               | 80               | 38                                          | 87              | 125              |
| Irtisanomisen yhteydessä<br>suoritettavat etuudet | 0                                        | 0                                              | 0                                             | 502              | 502              | -                                           | 231             | 231              |
| Osakepalkkiot ***                                 | 0                                        | 33                                             | 4                                             | 206              | 242              | 147                                         | 775             | 922              |
| Lakisääteinen eläke ****                          | 62                                       | 49                                             | 48                                            | 340              | 499              | 133                                         | 396             | 529              |
| Etuuspohjainen lisäeläke                          | 0                                        | 0                                              | 0                                             | 53               | 53               | 0                                           | 122             | 122              |
| Maksupohjainen lisäeläke                          | 0                                        | 22                                             | 0                                             | 95               | 117              | 115                                         | 165             | 280              |
| Yhteensä                                          | 487                                      | 371                                            | 236                                           | 3 057            | 4 151            | 1 211                                       | 4 072           | 5 283            |

\* Johtoryhmä ei sisällä toimitusjohtajan sijaisena toimineen Ville Ihon palkkoja ja palkkioita vuodelta 2013, jotka esitetty erillisenä koko vuodelta 2013.  
\*\* Tilikauden 2013 lyhytaikaisten kannustimien määrät perustuvat arvioihin, sillä tavoitteiden lopullista arviointia ei vielä tilinpäätöspäivänä ole tehty.  
\*\*\* Toimitusjohtaja Vehviläisen osalta tilikaudelle 2012 kirjattiin suoriteperusteista osakepalkkiota yhteensä 328 158 euroa, mutta toimitusjohtajan irtisanoutumisesta johtuen oikeus bonusosakepalkkioon raukesi ja tätä koskeva kulu 178 011 euroa peruttiin tulosvaiikutteisesti tilikaudella 2013. Oikeus ostokannustinta koskevaan palkkioon sen sijaan säilyi järjestelmän ehtojen mukaisesti, ja siihen liittyen maksettiin yhteensä 150 147 euroa tilikauden 2013 aikana.  
\*\*\*\* Lakisääteinen eläke sisältää Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän Tyeliin liittyvät työnantajamaksut.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkkiot on esitetty suoriteperusteisina . Osakepalkkiot sekä vuonna 2013 että 2012 koskevat osakepalkkiojärjestelmää 2010-2012, jonka perusteella osakkeet on luovutettu tilikaudella 2013, mutta kuluvaikutus jaksottuu IFRS 2:n mukaisesti oikeuden syntymisajanjaksolle 2010-2016, aina osakkeiden luovutuskiellon päättymiseen asti. Uudesta osakepalkkiojärjestelmästä 2013-2015 ei ole aiheutunut kuluvaikutusta, koska mittareiden tavoitetasot eivät täyttyneet. Johdolle ei ole tarjottu muita pitkän aikavälin kannustimia kuin osakeperusteisia palkkioita.

Johtoryhmän jäsenten eläkejärjestelyt on hoidettu kotimaisessa eläkevakuutusyhtiössä ja eläkeikä on 63 vuotta. Kaikki 1.10.2009 jälkeen solmitut eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia, ja vuodesta 2013 lähtien uusissa johtajasopimuksissa ei ole lainkaan oikeutta lisäeläkejärjestelyihin. Johtoryhmän etuuspohjaiset järjestelyt päättyvät tilikauden 2014 aikana.

| Hallituspalkkiot                                  |                  |               |                |              |                  |
|---------------------------------------------------|------------------|---------------|----------------|--------------|------------------|
| Hallitustyöskentelystä maksetut korvaukset, euroa | Yhteensä<br>2013 | Vuosipalkkiot | Kokouspalkkiot | Luontaisedut | Yhteensä<br>2012 |
| Hallitus yhteensä                                 | 382 410          | 245 400       | 105 600        | 31 410       | 349 715          |
| Friman Maija-Liisa                                | 53 022           | 30 000        | 12 300         | 10 722       |                  |
| Heinemann Klaus                                   | 75 000           | 53 400        | 21 600         | 0            |                  |
| Itävuori Jussi                                    | 55 180           | 30 000        | 21 600         | 3 580        |                  |
| Karhapää Merja                                    | 43 529           | 30 000        | 10 800         | 2 729        |                  |
| Kerminen Harri                                    | 51 295           | 34 200        | 15 300         | 1 795        |                  |
| Kronman Gunvor                                    | 49 707           | 30 000        | 12 000         | 7 707        |                  |
| Kuosmanen Antti alkaen 27.3.2013                  | 33 487           | 22 500        | 7 800          | 3 187        |                  |
| Sailas Harri 27.3.2013 asti                       | 21 190           | 15 300        | 4 200          | 1 690        |                  |

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Konsernilla on osakeperusteisia henkilöstön kannustinjärjestelmiä, joiden luonnetta ja vaikutuksia on kuvattu alla. Tarkemmat kuvaukset järjestelmistä on annettu Palkka- ja palkkioselvityksessä.

Finnair Oyj:n osakepalkkiojärjestelmä 2013-2015

Finnairin hallitus päätti 7.2.2013 suunnata yhtiön avainhenkilöille uuden suoritusperusteisen osakeohjelman 2013–2015. Ohjelma korvaa aiemman ohjelman, joka päättyi vuoden 2012 lopussa. Osakeohjelman tarkoituksena on kannustaa avainhenkilöitä työskentelemään pitkän aikavälin omistaja-arvon kasvattamiseksi. Ohjelma on valtion talouspoliittisen ministerivaliokunnan antaman, yritysjohton ja avainhenkilöiden palkitsemista koskevan kannanoton mukainen. Ohjelma koostuu vuosittain alkavista rullaavista ohjelmista. Jokaisen ohjelman käynnistyminen edellyttää Finnairin hallituksen päätöstä.

Jokainen ohjelma pitää sisällään kolmen vuoden ansaintajakson, jota seuraavana rajoitusaikana osallistuja ei voi myydä tai siirtää kannustinpalkkiona saamiaan osakkeita. Rajoitusaika on kolme vuotta Finnairin johtoryhmän jäsenillä ja yksi vuosi muilla osallistujilla. Lisäksi toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten on kerrytettävä osakeohjelmasta saaduilla osakepalkkioilla - ja sen saavuttamisen jälkeen ylläpidettävä - yhtiössä kiinteän vuosipalkkansa määrää vastaava osakeomistus niin kauan kuin osakeohjelmaan kuuluva on johtoryhmän jäsen.

Mahdollinen kannustinpalkkio myönnetään Finnairin osakkeina. Ansaitut osakkeet maksetaan kolmessa erässä ansaintajaksoa seuraavien kolmen vuoden aikana; 50 % vuonna 2016, 30 % vuonna 2017 ja 20 % viimeisenä vuonna 2018. Vuosina 2014 ja 2015 pitkän aikavälin palkkio-osakkeita ei siis makseta. Koska Finnair on siirtynyt rullaavaan ohjelmaan, jossa osakkeet lisäksi maksetaan kolmessa erässä, ohjelmaan on lisätty vuosien 2016 ja 2017 maksuja täydentävä elementti. Näin otetaan huomioon se, että järjestelmä toimii täydessä mitassaan vasta vuodesta 2018.

Mikäli ohjelman suoritustavoitteet täyttyvät tavoitetason mukaisesti, ohjelmassa mukana olevan toimitusjohtajan tai johtoryhmän jäsenen osakkeina maksettava kannustinpalkkio on 30 % hänen vuosittaisesta peruspalkasta. Vastaavasti, mikäli ohjelman suoritustavoitteet toteutuvat täysimääräisesti, osakkeina maksettava kannustinpalkkio on 60 % vuosittaisesta peruspalkastaan. Muiden avainhenkilöiden kannustinpalkkioiden tavoitetaso vastaa 20–25 % henkilön vaativuusluokan mukaisesta vuosittaisesta keskimääräisestä peruspalkasta. Mikäli suoritustavoitteet täytyisivät tavoitetasolla, olisi luovutettavien osakkeiden kokonaisarvo n. 2,6 miljoonaa euroa, mikä tilinpäätöspäivän osakekurssilla vastaa n. 0,9 miljoonaa osaketta, ja mikäli enimmäispalkkioon oikeuttava suoritustaso saavutetaan, olisi luovutettavien osakkeiden arvo n. 5,2 miljoonaa euroa (n. 1,9 miljoonaa osaketta).

Ohjelman sääntöjen mukaan yksittäiselle osallistujalle tämän osakeohjelman perusteella myönnettyjen osakkeiden arvo ei minään vuonna saa ylittää 60 %:ia henkilön vuosittaisesta peruspalkasta. Kannustinpalkkiona maksettavien osakkeiden määrä on ilmaistu ennen veroja. Maksettavia osakkeita vähennetään määrällä, jonka arvo maksuhetkellä vastaa kannustinpalkkiosta maksettavaa ansiotuloveroa ja varainsiirtoveroa.

Osakeohjelman 2013–2015 suoritusmittarit ovat yhtiön liiketulosprosentin kasvu suhteessa vertailuryhmään ja yksikkökustannusten aleneminen Euroopan-liikenteessä. Näiden mittarien painoarvot ovat 60 % ja 40 %. Ohjelmaa täydentävän elementin suoritusmittarina on toiminnallinen liiketulosprosentti. Mittareiden tavoitetasot ja maksimitasot perustuvat yhtiön hallituksen määrittämiin pitkän aikavälin strategiaan tavoitteisiin. Mittareita seurataan vuosineljänneksittäin. Tilikaudella 2013 mittareiden tavoitetasot eivät toteutuneet eikä ohjelmasta aiheutunut tilikauden 2013 tulokseen tai taseeseen vaikutusta.



FlyShare henkilöstön osakesäästöohjelma 2013-2014

Finnairin hallitus päätti 27.3.2013 suunnata osakesäästöohjelma FlySharen Finnairin henkilöstölle. Ohjelman tarkoituksena on kannustaa työntekijöitä ryhtymään yhtiön osakkeenomistajiksi, ja siten vahvistaa Finnairin työntekijöiden sitoutumista yhtiön omistaja-arvon kehitykseen sekä palkita heitä pitkällä aikavälillä.

Ohjelmassa työntekijälle tarjotaan mahdollisuus säästää osuus palkastaan ja sijoittaa se Finnairin osakkeisiin. Enimmäissäästön määrä on 8 % ja vähimmäissäästön 2 % kunkin osallistujan kunkin kuukauden bruttopalkasta, kuitenkin enintään 8 000 euroa vuodessa per osallistuja. Osakkeita ostetaan kertyneillä säästöillä markkinahintaan neljännesvuosittain Finnairin osavuositaksausten julkistamispäivien jälkeen. Ensimmäiset osakeostot tehtiin loka–marraskuussa 2013.

Lisätäkseen ohjelman houkuttelevuutta Finnair antoi 20 bonusosaketta lokakuussa 2013 jokaiselle työntekijälle, joka osallistui ohjelmaan vähintään sen ensimmäisen kolmen kuukauden aikana. Bonusosakkeiden vaikutus on kirjattu tilikauden kuluksi. Keväällä 2016 Finnair antaa ohjelmaan osallistuneille työntekijöille yhden osakkeen kutakin kahta ostettua säästöosaketta kohden. Nämä lisäosakkeet ovat saajalleen verotettavaa tuloa. Lisäosakkeiden vaikutus jaksotetaan kuluksi oikeuden syntymisjaksolle aina osakkeiden luovutukseen 2016 asti.

2013-2014 kaikkien säästöjen kokonaismäärä voi olla enintään 2,5 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 0,9 miljoonaa osaketta laskettuna osakkeen päätöskurssilla 30.12.2013, 2,77 euroa per osake.

| FlyShare-ohjelman vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan, tuhat euroa | 2013 |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Kaudella myönnettyjen matching-oikeuksien käypä arvo                                   | 275  |
| Tilikauden kulut, osakeperusteiset maksut yhteensä                                     | 76   |
| Tilikauden kulut, osakeperusteiset maksut, osakkeina toteutettavat                     | 69   |
| Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka                                           | 7    |

Finnair Oyj:n osakepalkkiojärjestelmä 2010-2012

Finnair Oyj:n hallitus hyväksyi 4.2.2010 osakepohjaisen palkkiojärjestelmän vuosille 2010-2012. Palkkiojärjestelmässä avainhenkilöillä oli mahdollisuus saada yhtiön osakkeita ja rahaa kolmelta vuoden pituiselta ansaintajaksolta sen mukaan kuin ansaintajaksolle asetetut taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Ohjelmassa oli kaksi osa-aluetta, joilla oli samat tavoitteet.

Hallitus päätti vuosittain kullekin ansaintajaksolle asetettavat taloudelliset tavoitteet. Ansaintajaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määräsi sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta ja Finnairin osakkeiden hankintaan perustuvasta kannustimesta maksettiin. Kolmivuotisella periodilla osakepalkkion tuotto yhteensä ei saanut ylittää kolmen vuoden bruttoansiota vastaavaa määrää.

Osakkeiden hankintaan perustuva kannustin

Mikäli osakepalkkiojärjestelmään kuuluva avainhenkilö hankki vuosien 2010-2012 aikana Finnair Oyj:n osakkeita, hänelle maksettiin hankintoja seuraavan vuoden keväällä rahamääräinen ostokannustin. Kannustin vastasi tavoitteiden toteutumisprosentin mukaista osuutta avainhenkilön hankkimien osakkeiden arvosta. Summaan lisättiin määrä, joka useimmissa tapauksissa vastaa avainhenkilölle kannustimesta aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Ansaintavuonna huomioon otettavien osakehankintojen määrä sai olla korkeintaan puolet avainhenkilön osakepalkkioalokaatiosta eli siitä osakemäärästä, minkä avainhenkilö voi enintään saada osakepalkkiona kyseiseltä vuodelta. Palkkion suuruus määräytyi seuraavasti: avainhenkilön hankkimat osakkeet (kpl) x yhtiön osakekurssi maksuhetkellä x tavoitteiden toteutumaprosentti x 2,5.

Ohjelmasta luovutetut osakkeet sekä ohjelman vaikutukset tulokseen ja taloudelliseen asemaan

Osakkeet ansaittiin vuosittain 2010-2012. Pitkän aikavälin kannustinpalkkio kolmen vuoden aikajaksolta toteutui keskimäärin 43 %:isesti. Osakkeet maksettiin 2013 keväällä, ja osakkeita luovutettiin yhteensä 708 679 kpl. Samalla maksettiin verojen maksuun tarkoitettu rahapalkkio, joka oli 1,5 kertaa osakkeiden arvo niiden maksuhetkellä. Osakkeiden maksun jälkeen ne ovat kolme vuotta luovutuskiellossa. Kokonaisuutena ohjelmasta maksettu summa oli määrältään 5 297 346 euroa, josta 1 795 580 euroa vastaava summa maksettiin osakkeina, 2 693 370 rahapalkkiona veroja varten, sekä 808 396 osakkeiden hankintaan liittyvänä kannustimena.

Osakkeista aiheutunut kuluvaikutus on jaksotettu oikeuden syntymisjaksolle vuosille 2010-2016 osakepalkkioita koskevan standardin IFRS 2 mukaisesti. Tilikauden 2013 tulokseen ohjelmasta kirjattu kuluvaikutus oli 857 134 euroa (2 450 437), josta osakkeina maksettavan osuuden vaikutus tulokseen oli 534 461 euroa.

### 3.9.2 ELÄKKEET

## **L** Laadintaperiaatteen muutos

Finnair otti käyttöön tilikauden 2013 alusta uuden työsuhte-etuuksia koskevan standardin (IAS19), jonka johdosta eläkkeiden laadintaperiaatteet muuttuivat. Muutosten seurauksena etuusperusteisten eläkevelvoitteiden ”putkimenetelmä” poistui käytöstä. Kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan täten välittömästi laajan tuloksen eriin, eikä niitä enää myöhempinä kausina kirjata tulosvaikutteisesti. Standardi on otettu käyttöön takautuvasti ja vertailukauden 2012 luvut on oikaistu vastaamaan muuttuneita laadintaperiaatteita. Muutoksen vaikutukset vertailukauden lukuihin on esitetty liitetiedossa 6.5 Laskentaperiaatteen muutos.

## Muuttuneet laadintaperiaatteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä tyypillisesti määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään. Etuuden määrä riippuu mm. iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta. Työsuoritukseen perustuvana menona henkilöstökuluihin kirjataan tilikauden työsuorituksella ansaitun etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nykyarvo. Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvan veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoituun etuusoikeyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloituksiksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. **L**

❗ Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu lukuisista tekijöistä, jotka perustuvat vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Mikä tahansa muutos näissä oletuksissa vaikuttaa eläkevelvoitteiden tasearvoon. Alla olevassa liitetiedossa on esitetty kuvaus olennaisimmista riskeistä, sekä herkkyyshanalyysi vakuutusmatemaattisten olettamien muutosten vaikutuksista. ❗

## Kuvaus konsernin eläkejärjestelyistä

Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu kotimaisessa eläkevakuutusyhtiössä. Lakisääteinen työeläketurva on maksupohjainen järjestely. Konsernin ulkomaisilla myyntitoimistoilla ja tytäryhtiöillä on erilaisia maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Viidellä johtoryhmän jäsenellä on maksupohjainen vanhuuseläkettä koskeva lisäeläkejärjestely, joka on hoidettu eläkevakuutusyhtiössä. Sopimusten eläkeikä on keskimäärin 63 vuotta. Kahta johtoryhmän jäsentä koskenut etuuspohjainen lisäeläkejärjestely päättyy vuoden 2014 aikana. Konsernin kotimaisten yhtiöiden muu lisäeläketurva (vapaaehtoinen) on järjestetty Finnair Oyj:n eläkesäätiössä, jossa eläkejärjestelmät ovat etuuspohjaisia. Lisäeläketurva kattaa sekä vanhuusajan lisäeläkkeen että työkyvyttömyyskorvaukset ja lesken eläkkeen. Eläkesäätiö on suomalaisen lainsäädännön mukaisesti täysin katettu.

**L** = Laadintaperiaatteet

! = Kriittiset tilinpäätösarviot

## Kuvaus olennaisimmista riskeistä

Varojen volatiilisuus: Järjestelyyn kuuluvista varoista osa on sijoitettu osakemarkkinoille, joihin lyhyen aikavälin tarkastelussa liittyy tuotto- ja volatiliiteettiriski, mutta joiden odotetaan pitkällä aikavälillä tarjoavan yritysten liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjalainoja paremman tuoton. Eläkevelvoitteiden diskonttokorko perustuu kyseisten joukkovelkakirjalainojen korkoihin.

Muutokset joukkovelkakirjalainojen koroissa: Yritysten liikkeelle laskemien joukkovelkakirjalainojen korkojen lasku kasvattaa eläkevelvoitteen määrää johtuen siitä, että eläkevelvoitteet diskontataan nykyarvoonsa korolla, joka perustuu joukkovelkakirjalainojen korkoihin. Velvoitteen nousua netottaa osittain joukkovelkakirjoihin tehtyjen sijoitusten arvonnousu eläkevaroissa.

Eliniän odote: Merkittävin osa tarjotusta lisäläketurvasta liittyy vanhuusiän eläkkeisiin, mistä johtuen eliniänodotuksen nousu johtaa eläkelvelvoitteen kasvuun.

Inflaatoriski: Eläkeläisvelvoitteiden määrä on sidottu inflaatioon, minkä vuoksi korkeampi inflaatio johtaa velvoitteen määrän kasvuun. Koska kaikkien järjestelyyn kuuluvien varojen arvo ei nouse inflaation myötä, inflaatio todennäköisesti alentaa järjestelyn vakavaraisuutta.

| Etuuspohjaiset järjestelmät                                                           |             |             |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Milj. euroa                                                                           | 2013        | 2012        |
| <b>Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti</b>                 |             |             |
| Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot                                            | 8,0         | 7,2         |
| Aikaisempaan työsuorituksen perustuvat menot                                          | -0,4        | 2,3         |
| Järjestelyjen supistamiset                                                            | 0,0         | -0,3        |
| <b>Työsuorituksen perustuvat menot yhteensä</b>                                       | <b>7,6</b>  | <b>9,2</b>  |
| Nettokorkomenot                                                                       | -0,1        | -2,3        |
| <b>Henkilöstökuluihin sisältyvät eläkekulut yhteensä</b>                              | <b>7,5</b>  | <b>6,8</b>  |
|                                                                                       |             |             |
| <b>Laajan tuloksen erien kautta kirjatut vaikutukset etuus pohjaisista eläkkeistä</b> |             |             |
| Kokemusperäiset oikaisut                                                              | 16,5        | 18,1        |
| Muutokset taloudellisissa vakuutusmatemaattisissa olettamissa                         | 0,2         | 64,9        |
| Muutokset demografisissa vakuutusmatemaattisissa olettamissa                          | -0,8        | 0,0         |
| Järjestelyyn kuuluvien varojen nettotuotto                                            | -16,3       | -35,1       |
| <b>Laajan tuloksen erien kautta kirjatut vaikutukset yhteensä</b>                     | <b>-0,4</b> | <b>47,8</b> |
|                                                                                       |             |             |
| Järjestelyn piiriin kuuluvan henkilöstön määrä, eläkesäätiö                           | 5 048       | 5 271       |
| Johdon etuus pohjaisen lisäeläkevakuutuksen piirissä olevat henkilöt                  | 2           | 4           |

| Taseessa esitetyt erät                    |             |            |
|-------------------------------------------|-------------|------------|
| Milj. euroa                               | 2013        | 2012       |
| Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo      | 406,9       | 392,5      |
| Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo | -396,3      | -388,8     |
| <b>Nettovelka</b>                         | <b>10,6</b> | <b>3,6</b> |

Vuoden 2013 nettovelasta 10,5 miljoonaa euroa (3,1) liittyy eläkesäätiön tarjoamiin eläke-etuuksiin ja 0,1 miljoonaa euroa (0,5) johdon etuus pohjaisiin lisäeläkkeisiin.

Eläkejärjestelyn varoihin sisältyy Finnair Oyj:n osakkeita käyvältä arvoltaan 0,4 miljoonaa euroa (0,3) sekä konsernin käytössä olevat rakennukset käyvältä arvoltaan 36,2 miljoonaa euroa (36,2).

| Eläkevelvoitteiden muutokset                                        |       |       |
|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| Milj. euroa                                                         | 2013  | 2012  |
| Järjestelyyn kuuluvat velvoitteet tilikauden alussa                 | 392,5 | 309,4 |
| Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot                         | 8,0   | 7,2   |
| Aikaisempaan työsuoritukseen perustuvat menot                       | -0,4  | 2,3   |
| Järjestelyjen supistamiset                                          | 0,0   | -0,7  |
| Korkokulu                                                           | 12,4  | 14,1  |
| Tulosvaikutteisesti kirjatut vaikutukset yhteensä                   | 19,9  | 22,8  |
| Muutokset vakuutusmatemaattisissa olettamissa                       | -0,6  | 64,9  |
| Kokemusperäiset tarkistukset                                        | 16,5  | 18,1  |
| Laajan tuloksen erien kautta kirjatut uudelleenarvostukset yhteensä | 15,9  | 82,9  |
| Maksetut etuudet                                                    | -21,5 | -22,7 |
| Järjestelyyn kuuluvien velvotteiden nykyarvo                        | 406,9 | 392,5 |

| Järjestelyyn kuuluvien varojen muutokset                      |       |       |
|---------------------------------------------------------------|-------|-------|
| Milj. euroa                                                   | 2013  | 2012  |
| Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa | 388,8 | 352,9 |
| Korkotuotto                                                   | 12,5  | 16,5  |
| Järjestelyjen supistamiset                                    | 0,0   | -0,4  |
| Tulosvaikutteisesti kirjatut vaikutukset yhteensä             | 12,5  | 16,0  |
| Varojen tuotto                                                | 16,3  | 35,1  |
| Laajan tuloksen erien kautta kirjatut vaikutukset yhteensä    | 16,3  | 35,1  |
| Kannatusmaksut                                                | 0,2   | 7,5   |
| Maksetut etuudet                                              | -21,5 | -22,7 |
| Järjestelyyn kuuluvien varojen arvo tilikauden lopussa        | 396,3 | 388,8 |

| Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin |       |       |
|----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| %                                                              | 2013  | 2012  |
| Pörssiosakkeet                                                 | 22,0  | 18,8  |
| Velkakirjat                                                    | 50,0  | 55,7  |
| Kiinteistöt                                                    | 17,0  | 17,2  |
| Muut                                                           | 11,0  | 8,3   |
| Yhteensä                                                       | 100,0 | 100,0 |

| Etuspohjaiset järjestelyt: tärkeimmät vakuutusmatemaattiset olettamukset |        |        |
|--------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
|                                                                          | 2013   | 2012   |
| Diskonttokorko                                                           | 3,25 % | 3,25 % |
| Inflaatio                                                                | 2,0 %  | 2,0 %  |
| Vuotuinen palkankorotusolettama                                          | 3,00 % | 3,00 % |
| Tulevat työeläkkeiden korotukset                                         | 2,10 % | 2,10 % |
| Arvioitu jäljellä oleva työaika vuosina                                  | 13     | 12     |

Herkkyysanalyysi

Herkkyysanalyysi kuvaa, kuinka paljon muutos vakuutusmatemaattisissa oletuksissa vaikuttaisi nettovelkaan. Herkkyysanalyysi kuvaa tietyn olettaman muutoksen vaikutusta silloin, kun muissa olettamissa ei tapahdu muutosta. Vaikutukset on laskettu käyttäen samoja laskentametodeita kuin taseen nettomääräisen eläkevastuun laskennassa on käytetty.

Etuspohjaiset eläkejärjestelyt: merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

| Vakuutusmatemaattinen oletus    | Muutos olettamassa | Vaikutuksen määrä olettaman kasvaessa, Milj. euroa | %     | Vaikutuksen määrä olettaman pienentyessä, Milj. euroa | %     |
|---------------------------------|--------------------|----------------------------------------------------|-------|-------------------------------------------------------|-------|
| Diskonttokorko                  | 0,25 %             | -13,4                                              | -3,29 | 13,0                                                  | 3,19  |
| Inflaatio                       | 0,25 %             | 14,1                                               | 3,47  | -13,6                                                 | -3,35 |
| Vuotuinen palkankorotusolettama | 0,25 %             | 3,8                                                | 0,93  | -3,8                                                  | -0,92 |
| Tulevat eläkkeiden korotukset   | 0,25 %             | 10,3                                               | 2,53  | -10,1                                                 | -2,47 |
| Elinikäolettaman muutos         | 1 vuosi            | 10,8                                               | 2,67  | -10,6                                                 | -2,61 |

Eläkesäätiön tulee olla suomalaisen lainsäädännön mukaisesti täysin katettu. Ennustetut maksut ohjelmasta tuleville viidelle vuodelle ovat n. 38 miljoonaa euroa. Tulevien maksujen määrän ennustamista vaikeuttaa se, että ne riippuvat voimakkaasti sijoitustoiminnan tuottojen kehityksestä.

Eläkevelvoitteen keskimääräinen duraatio on 13,92 vuotta. Keskimääräinen duraatio on laskettu käyttämällä diskonttokorkokantaa 3,25 %.

4 LENTOKALUSTO JA MUUT AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET SEKÄ LEASINGJÄRJESTELYT

**i** Lentokalusto ja muut aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä leasingjärjestelyt -ryhmään on koottu erityisesti lentokalustoon liittyvät liitetiedot. Konsernin operoimaan lentokalustoon liittyvät liitetiedot koskien omistettuja sekä erilaisin vuokrajärjestelyin vuokrattuja koneita on yhdistetty samaan ryhmään, jotta kokonaiskuva lentokalustosta olisi paremmin hahmotettavissa. **i**

4.1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

- L** Aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo perustuu poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:
- Liikearvo: arvonalennustestaus
  - Tietokoneohjelmat: 3-8 vuotta
  - Muut aineettomat hyödykkeet: 3-10 vuotta

**Liikearvo**  
Liikearvo on määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tytäryritysten hankinnasta syntyvä liikearvo sisältyy aineettomiin hyödykkeisiin. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja se merkitään taseeseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappiolla. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta. Tytäryrityksen luovutuksen yhteydessä syntyneet voitot ja tappiot sisältävät myydyn yhtiön liikearvon kirjanpitoarvon.  
Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvoa kohdistetaan niille yksiköille tai yksikköjen ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä, jossa liikearvo on syntynyt, toimintasegmenttien mukaisesti määriteltynä.

**Muut aineettomat hyödykkeet**  
Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy tietokoneohjelmia, vuokrahuoneistojen perusparannusmenoja ja liittymismaksuja. Merkittävät tietokoneohjelmiin liittyvät kehittämishankkeet merkitään taseeseen, kun on todennäköistä, että ne tuottavat taloudellista hyötyä yli vuoden pituisella ajanjaksolla. Hankitut IT-ohjelmien käyttöoikeudet ja lisenssit merkitään tietokoneohjelmien hankintamenuon, johon luetaan kustannukset lisenssin ja ohjelmiston saattamisesta käyttövalmiiksi. Tietokoneohjelmien ylläpitomenot sekä pienkehityksenot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä. Tietokoneohjelmat ja muut aineettomat hyödykkeet poistetaan 3-10 vuoden taloudellisen vaikutusajan kuluessa lukuun ottamatta liittymismaksuja, joista ei tehdä poistoja.

**Tutkimus- ja kehittämismenot**  
Tietokoneohjelmiin liittyviä merkittäviä kehittämishankkeita lukuun ottamatta tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi. Lentokoneiden, järjestelmien ja liikennöinnin teknologian tutkimus- sekä kehittämistyö suoritetaan pääosin valmistajien toimesta.

**Arvonalentuminen**  
Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti siltä osin, kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.  
Arvonalentumistestaus tehdään vuosittain liikearvolle ja muille aineettomille hyödykkeille, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton, sillä niille ei tehdä poistoja. **L**

**i** = Osion sisältö  
**L** = Laadintaperiaatteet

| Aineettomat hyödykkeet 2013                         |           |                             |          |
|-----------------------------------------------------|-----------|-----------------------------|----------|
| Milj. euroa                                         | Liikearvo | Muut aineettomat hyödykkeet | Yhteensä |
| Hankintamenot                                       |           |                             |          |
| Hankintameno 1.1.2013                               | 1,2       | 97,6                        | 98,8     |
| Lisäykset                                           |           | 1,5                         | 1,5      |
| Vähennykset                                         |           | -5,3                        | -5,3     |
| Siirto erien välillä                                |           | 0,5                         | 0,5      |
| Hankintameno 31.12.2013                             | 1,2       | 94,2                        | 95,5     |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset               |           |                             |          |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013      | 0,0       | -73,4                       | -73,4    |
| Poistot                                             |           | -8,1                        | -8,1     |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot |           | 5,3                         | 5,3      |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013    | 0,0       | -76,2                       | -76,2    |
| Kirjanpitoarvo 31.12.2013                           |           |                             |          |
|                                                     | 1,2       | 18,0                        | 19,3     |

| Aineettomat hyödykkeet 2012                         |           |                             |          |
|-----------------------------------------------------|-----------|-----------------------------|----------|
| Milj. euroa                                         | Liikearvo | Muut aineettomat hyödykkeet | Yhteensä |
| Hankintamenot                                       |           |                             |          |
| Hankintameno 1.1.2012                               | 1,2       | 100,2                       | 101,4    |
| Lisäykset                                           |           | 4,8                         | 4,8      |
| Vähennykset                                         |           | -7,4                        | -7,4     |
| Hankintameno 31.12.2012                             | 1,2       | 97,6                        | 98,8     |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset               |           |                             |          |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012      | 0,0       | -69,1                       | -69,1    |
| Poistot                                             |           | -11,1                       | -11,1    |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot |           | 6,8                         | 6,8      |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012    | 0,0       | -73,4                       | -73,4    |
| Kirjanpitoarvo 31.12.2012                           |           |                             |          |
|                                                     | 1,2       | 24,3                        | 25,5     |

Liikearvoa on kirjattu lentoliikennesegmentissä 0,5 miljoonaa euroa ja matkapalvelut-segmentissä 0,7 miljoonaa euroa. Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritelty käyttöarvoon perustuen molemmissa segmenteissä. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin seuraavalle vuodelle ja sen jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 2 %:n kasvutekijää.

Matkapalvelut segmenttiin sisältyvän Aurinko Oü:n (entinen Horizon Travel Oü) liiketoiminnan osalta liikearvon testauksessa käytetyt keskeiset oletukset ovat seuraavat:  
WACC ennen veroja 10,0 %  
EBITDA 1,0 %  
Kasvuvauhti 2 %

Koko tarkastelujaksolla tapahtuva WACC:n kasvu 27,5 prosenttiyksiköllä tai EBITDA:n lasku 67 %:lla vaikuttaa kerrytettävissä olevaan rahamäärään niin että tasearvo on rahamäärän kanssa yhteneväinen.

4.2 AINEELLISET HYÖDYKKEET

**L** Aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvo perustuu poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Hankintameno sisältää välittömät hankinnasta aiheutuneet kustannukset. Aineelliset hyödykkeet sisältävät pääasiallisesti lentokoneita ja rakennuksia. Lentokoneiden hankintameno kohdistetaan koneen rungolle, moottoreille ja raskashuolloille ja näitä poistetaan erillisinä hyödykkeinä. Aineellisten hyödykkeiden poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

- Rakennukset 50 vuodessa hankintahetkestä 10 %:n jäännösarvoon tai 3-7 % menojäännöspoistolla
- Lentokoneet ja moottorit (lentokalusto) sekä lentokonesimulaattorit (muu kalusto) tasapoistoina seuraavasti:
  - Airbus A320- ja Embraer-laivasto 20 vuodessa 10 %:n jäännösarvoon
  - Airbus A330-laivasto 18 vuodessa 10 %:n jäännösarvoon
  - Uusi Airbus A340-laivasto 15 vuodessa 10 %:n jäännösarvoon
  - Käytettynä ostetut, kuusi vuotta vanhemmat suihkukoneet 10 vuodessa 10 %:n jäännösarvoon
  - Potkuriturpiinikoneet 12 vuodessa 10 %:n jäännösarvoon
  - Käytöstä poistuvat koneet tasapoistoina kokonaan laivastosuunnitelman mukaisena käyttöaikana
- Lentokoneiden raskashuollot (lentokalusto) huoltojakson aikana tasapoistoina
- Embraer-laitteet (lentokalusto) 20 vuodessa 10 %:n jäännösarvoon
- Airbus-laitteet (lentokalusto) 15 vuodessa 10 %:n jäännösarvoon
- Muiden aineellisten hyödykkeiden poistot 23 % menojäännöspoistolla

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeiden jäännösarvot ja arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja ja jäännösarvoja muutetaan vastaavasti.

Merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot (lähinnä lentokoneiden modifikaatiot) kirjataan taseeseen erillisenä omaisuuseränä, kun on todennäköistä, että konsernille koituu hyödykkeestä taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Korvattujen osien kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muut korjaus- ja ylläpitokulut kirjataan ku-luksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineellisten hyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta syntyvät voitot sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan tuottoihin ja tappiot kertaluonteisiin eriin. Voitot ja tappiot eivät sisälly toiminnalliseen liiketulokseen.

Arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalentumis-tappio kirjataan tulosvaikutteisesti siltä osin, kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeam-pi käyttöarvo. Käyttöarvo perustuu kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa oleviin arvioituihin tuleviin diskontattuihin nettorahavirtoihin. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio perutaan enintään hyödykkeen kirjanpitoarvoon en-nen arvonalentumiskirjausta, jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. **L**

**!** Arvonalentumistestaus

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina tai myyn-tihintoina myynnin kuluilla vähennettyinä. Käyttöarvolaskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä. Arviot perustuvat budjetteihin ja ennusteisiin, joiden toteutumiseen saattaa liittyä epävarmuutta. Keskeiset epävarmuustekijät laskelmissa ovat USD/Euro sekä JPY/Euro -valuuttakurssit, yksikkötuotto, ennakoidut myyntivolyymit ja lentopetrolin hinta. **!**

Aineelliset hyödykkeet 2013

| Milj. euroa                                             | Maa-alueet | Raken-nukset  | Lento-kalusto  | Muu kalusto  | Ennakot     | Yhteensä       |
|---------------------------------------------------------|------------|---------------|----------------|--------------|-------------|----------------|
| <b>Hankintamenot</b>                                    |            |               |                |              |             |                |
| Hankintameno 1.1.2013                                   | 0,7        | 148,0         | 1 987,3        | 84,3         | 32,7        | 2 253,0        |
| Lisäykset                                               |            | 0,1           | 33,5           | 2,2          | 37,9        | 73,7           |
| Vähennykset                                             |            |               | -1,8           | -12,7        |             | -14,5          |
| Siirto erien välillä                                    |            |               | 3,4            | 1,9          | -4,7        | 0,6            |
| Siirto myytäväksi luokiteltuun omaisuuteen              |            |               | -5,6           |              |             | -5,6           |
| <b>Hankintameno 31.12.2013</b>                          | <b>0,7</b> | <b>148,1</b>  | <b>2 016,9</b> | <b>75,7</b>  | <b>66,0</b> | <b>2 307,3</b> |
|                                                         |            |               |                |              |             |                |
| <b>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset</b>            |            |               |                |              |             |                |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013          | 0,0        | -110,5        | -729,7         | -50,2        |             | -890,4         |
| Poistot                                                 |            | -1,8          | -107,5         | -5,9         |             | -115,2         |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot     |            |               | 1,7            | 6,3          |             | 8,0            |
| Kertyneet poistot myytäväksi luokitellusta omaisuudesta |            |               | 0,0            |              |             | 0,0            |
| <b>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013</b> | <b>0,0</b> | <b>-112,3</b> | <b>-835,5</b>  | <b>-49,8</b> | <b>0,0</b>  | <b>-997,6</b>  |
|                                                         |            |               |                |              |             |                |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.2013</b>                        | <b>0,7</b> | <b>35,8</b>   | <b>1 181,4</b> | <b>25,9</b>  | <b>66,0</b> | <b>1 309,8</b> |

Aineelliset hyödykkeet 2012

| Milj. euroa                                             | Maa-alueet | Raken-nukset  | Lento-kalusto  | Muu kalusto  | Ennakot     | Yhteensä       |
|---------------------------------------------------------|------------|---------------|----------------|--------------|-------------|----------------|
| <b>Hankintamenot</b>                                    |            |               |                |              |             |                |
| Hankintameno 1.1.2012                                   | 0,7        | 160,4         | 2,022,1        | 98,7         | 6,5         | 2 288,4        |
| Lisäykset                                               |            | 0,2           | 33,5           | 3,3          | 26,2        | 63,2           |
| Vähennykset                                             |            | -12,6         | -53,9          | -8,0         |             | -74,5          |
| Siirto myytäväksi luokiteltuun omaisuuteen              |            |               | -14,4          | -9,7         |             | -24,1          |
| <b>Hankintameno 31.12.2012</b>                          | <b>0,7</b> | <b>148,0</b>  | <b>1 987,3</b> | <b>84,3</b>  | <b>32,7</b> | <b>2 253,0</b> |
|                                                         |            |               |                |              |             |                |
| <b>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset</b>            |            |               |                |              |             |                |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012          | 0,0        | -108,4        | -658,1         | -53,7        |             | -820,2         |
| Poistot                                                 |            | -2,2          | -110,8         | -6,6         |             | -119,6         |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot     |            | 0,1           | 35,2           | 3,5          |             | 38,8           |
| Kertyneet poistot myytäväksi luokitellusta omaisuudesta |            |               | 4,0            | 6,6          |             | 10,6           |
| <b>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012</b> | <b>0,0</b> | <b>-110,5</b> | <b>-729,7</b>  | <b>-50,2</b> | <b>0,0</b>  | <b>-890,4</b>  |
|                                                         |            |               |                |              |             |                |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.2012</b>                        | <b>0,7</b> | <b>37,5</b>   | <b>1 257,6</b> | <b>34,1</b>  | <b>32,7</b> | <b>1 362,6</b> |

Velkojen vakuudeksi pantattujen lentokoneiden kirjanpito-arvo on 599,7 miljoonaa euroa (740,9). Muu kalusto pitää sisällään konttorikoneita, kalusteita, autoja ja lentokentällä käytössä olevia kuljetusajoneuvoja.

**L** = Laadintaperiaatteet  
**!** = Kriittiset tilinpäätösarviot



Arvonalentumistestaus

Lentokalustoon on tilinpäätöshetkellä tehty sekä markkina-arvoon pohjautuva että käyttöarvoon perustuva arvonalentumistestaus. Käyttöarvoon perustuva testaus ei aiheuttanut arvonalentamistarvetta.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin, jotka perustuvat yhtiön omiin arvioihin. Näissä laskelmissa käytetään johdon parhaaseen arvioon perustuvia, ennen veroja määritettyjä tulos- ja rahavirtaennusteita vuodelle 2014. Vuosille 2015-2020 käytetään oheisiin keskeisiin oletuksiin ja yhtiön vallitsevaan laivastosuunnitelmaan perustuvaa tulosenustetta. Käyttöarvolaskelman jäännösarvona käytetään lentokoneiden ennustettuja arvoja vuonna 2020. Lentokoneiden ennustetut käyvät arvot ovat kahden riippumattoman ulkopuolisen ammattiarvioitsijan tuottamia.

Käyttöarvolaskelmissa käytetyt keskeiset oletukset ovat seuraavat:  
WACC ennen veroja 8,00%  
EUR USD 1,34 kurssi  
Inflaatio 2 %  
RASK perustaso 6,17 (c/ASK)

|                                | 2014  | 2015  | 2016  |
|--------------------------------|-------|-------|-------|
| Lentopetrolin hinta, USD/tonni | 980   | 980   | 980   |
| RASK muutos, %                 | 2,0 % | 2,0 % | 2,0 % |

Käyttöarvolaskelma on herkkä kaikille olennaisille parametrimuutoksille. Herkin erä on RASK (tuotot tarjottua penkkikilometriä kohden), tämän jälkeen lentopetrolin hinta ja EUR/USD-valuuttakurssi vaikuttavat käyttöarvoon eniten. Koko tarkastelujaksolla tapahtuva RASK:n aleneminen 3 prosentilla pienentää kerrytettävissä olevaa rahamäärää niin paljon, että tasearvo on rahamäärän kanssa yhteneväinen. Vastaavasti polttoaineen keskihinnan 11 prosentin nousu alentaa kerrytettävissä olevan rahamäärän tasearvon kanssa samaksi.

Lentokaluston käyttöarvolaskelma on herkkä dollarin kurssimuutokselle; 11 prosentin dollarin vahvistuminen pienentää kerrytettävissä olevaa rahamäärää niin paljon, että arvonalentumiskirjaus syntyi. Dollarin vahvistuminen 6 prosentilla nostaisi kuitenkin lentokaluston nykyisen markkina-arvon euromääräisenä tasearvon yläpuolelle. Koko tarkastelujaksolla tapahtuva jenin aleneminen 40 prosentilla pienentää kerrytettävissä olevaa rahamäärää niin paljon, että tasearvo on rahamäärän kanssa yhteneväinen.

Investointisitoumukset

Tilikauden lopussa investointisitoumukset olivat yhteensä 974 miljoonaa euroa (1 000) sisältäen sitovat lentokonetilaukset. Kokonaisvastuun määrä vaihtelee lentokoneen tilaamisen ja toimittamisen välisenä aikana pääasiassa EUR/USD-valuuttakurssin ja lentokoneiden ostosopimuksiin sisältyvien eskalaatioehtojen takia. Yhtiön lopullinen vastuu määräytyy jokaisen lentokoneen suhteen vasta toimitushetkellä.

4.3 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

| Milj. euroa                               | 2013         | 2012         |
|-------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Poistot aineellisista hyödykkeistä</b> |              |              |
| Rakennukset                               | 1,8          | 2,2          |
| Lentokalusto                              | 107,5        | 110,8        |
| Muu kalusto                               | 4,7          | 6,6          |
|                                           | <b>114,0</b> | <b>119,6</b> |
| <b>Poistot aineettomista hyödykkeistä</b> |              |              |
| Muut aineettomat hyödykkeet               | 8,1          | 11,2         |
|                                           |              |              |
| <b>Yhteensä</b>                           | <b>122,1</b> | <b>130,8</b> |

Lisäksi kertaluonteisiin eriin sisältyy yhteensä 1,2 miljoonaa euroa (0,1) muuhun kalustoon liittyviä poistoja.

4.4 VUOKRASOPIMUKSET

 **Konserni vuokralle ottajana**

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Ne aktivoidaan taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokrakohteen käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Vastaava määrä kirjataan rahoitusvelaksi. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravelvoitteet rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät pitkä- ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoitusmenon korko kirjataan tuloslaskelmaan leasing-sopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingsopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan käyttöleasingsopimuksiksi, joiden vuokrat kirjataan kuluksi vuokra-ajan kuluessa.

 **Konserni vuokralle antajana**

Konsernin ulkopuolelle vuokratut hyödykkeet käsitellään käyttöleasingsopimuksina, kun omistukselle ominaiset riskit ja edut eivät ole olennaisilta osin siirtyneet vuokralle ottajalle. Vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin hyödykkeisiin ja niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusaikana. Poistoajat vastaavat omassa käytössä olevia hyödykkeitä. Eräät lentokoneiden vuokrasopimukset velvoittavat vuokralle ottajaa maksamaan tietyin väliajoin ylimääräistä vuokraa tai huoltoreservejä kerryttämään varoja lentokoneiden käyttöön liittyviä huoltoja varten. Yhtiön velvollisuus osallistua tällaisten huoltojen maksamiseen kirjataan velaksi. Yhtiö osallistuu huoltojen maksamiseen vuokralaisen todistettua, että suoritettavat huollot täyttävät niille asetetut vaatimukset. Nämä maksut vähennetään velasta. Tilavuokrat kirjataan tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja lentokoneiden vuokratuotot liikevaihtoon.

 **Myynti ja takaisinvuokraus**

Jos myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy rahoitusleasingsopimus, kirjanpitoarvon ja myyntihinnan välinen erotus kirjataan taseeseen ja tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa. Jos myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy käyttöleasingsopimus, kirjanpitoarvon ja myyntihinnan välinen erotus tuloutetaan välittömästi, kun myyntihinta perustuu käypään arvoon. Muussa tapauksessa myyntivoitto tai -tappio kirjataan taseeseen ja tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa. 

 **Konsernin lentoliikenne segmenttiin kuuluvien vuokrasopimusten luokittelu**

Konsernin lentoliikenne segmenttiin kuuluvien vuokrasopimusten luokittelu rahoitusleasing- ja muihin vuokrasopimuksiin edellyttää johdolta harkintaa laadintaperiaatteiden valinnassa ja soveltamisessa. Niissä tapauksissa, joissa yhtiön johdon mukaan olennaiset riskit ja edut ovat yhtiöllä, käsitellään rahoitusleasing-sopimuksina. Niissä tapauksissa, joissa riskit ja edut ovat jääneet vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. 

 = Laadintaperiaatteet  
 = Kriittiset tilinpäätösarvot



Rahoitusleasingjärjestelyt

Rahoitusleasingsopimuksella vuokratut hyödykkeet sisältyvät aineellisiin hyödykkeisiin ja poistoihin.

Rahoitusleasing 2013

| Milj. euroa                                         | Rakennukset | Lentokalusto | Muu kalusto | Yhteensä |
|-----------------------------------------------------|-------------|--------------|-------------|----------|
| Hankintameno 1.1.2013                               | 6,5         | 197,2        | 28,0        | 231,7    |
| Lisäykset                                           | 0,0         | 0,0          | 1,1         | 1,1      |
| Vähennykset                                         | 0,0         | 0,0          | -6,3        | -6,3     |
| Hankintameno 31.12.2013                             | 6,5         | 197,2        | 22,8        | 226,6    |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013      | -1,8        | -26,5        | -17,3       | -45,6    |
| Poistot                                             | -0,6        | -13,6        | -1,0        | -15,2    |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot | 0,0         | 0,0          | 0,0         | 0,0      |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013    | -2,4        | -40,1        | -18,3       | -60,8    |
| Kirjanpitoarvo 31.12.2013                           | 4,0         | 157,2        | 4,6         | 165,8    |

Rahoitusleasing 2012

| Milj. euroa                                         | Rakennukset | Lentokalusto | Muu kalusto | Yhteensä |
|-----------------------------------------------------|-------------|--------------|-------------|----------|
| Hankintameno 1.1.2012                               | 28,2        | 197,2        | 35,3        | 260,7    |
| Lisäykset                                           | 0,0         | 0,0          | 1,6         | 1,6      |
| Vähennykset                                         | -21,7       | 0,0          | -8,9        | -30,6    |
| Hankintameno 31.12.2012                             | 6,5         | 197,2        | 28,0        | 231,7    |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012      | -9,9        | -16,6        | -19,4       | -45,9    |
| Poistot                                             | -1,1        | -9,9         | -2,5        | -13,5    |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot | 9,2         | 0,0          | 4,6         | 13,8     |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012    | -1,8        | -26,5        | -17,3       | -45,6    |
| Kirjanpitoarvo 31.12.2012                           | 4,7         | 170,7        | 10,7        | 186,1    |

Rahoitusleasing-järjestelyissä olevat rakennukset poistetaan suunnitelman mukaan 6-21 vuodessa ja muu kalusto poistetaan suunnitelman mukaan 5- 12 vuodessa. Lentokalusto poistetaan suunnitelman mukaan 18 vuodessa. Tilikaudella ja vertailukaudella ei ole kirjattu rahoitusleasingsopimuksista muuttuvia vuokria.

Rahoitusleasingvelat

|              | Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä |       | Tulevat rahoituskulut |      | Vähimmäisvuokrien nykyarvo |       |
|--------------|---------------------------------|-------|-----------------------|------|----------------------------|-------|
| Milj. euroa  | 2013                            | 2012  | 2013                  | 2012 | 2013                       | 2012  |
| alle vuoden  | 19,8                            | 22,1  | 2,9                   | 3,7  | 16,9                       | 18,4  |
| 1-5 vuotta   | 79,8                            | 87,2  | 9,0                   | 10,6 | 70,8                       | 76,6  |
| Yli 5 vuotta | 75,1                            | 97,7  | 10,8                  | 13,1 | 64,3                       | 84,6  |
| Yhteensä     | 174,8                           | 207,0 | 22,8                  | 27,4 | 152,0                      | 179,6 |

Muut vuokrajärjestelyt

Konserni vuokralle ottajana

Vähimmäisvuokrat konsernin ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista ovat seuraavat:

|                         | Lentokoneet |       | Toimitilat |       | Muu kalusto |      |
|-------------------------|-------------|-------|------------|-------|-------------|------|
| Milj. euroa             | 2013        | 2012  | 2013       | 2012  | 2013        | 2012 |
| alle vuoden             | 53,6        | 52,0  | 19,1       | 19,6  | 6,8         | 7,0  |
| yli 1-enintään 2 vuotta | 45,9        | 37,0  | 18,3       | 18,0  | 5,7         | 6,5  |
| yli 2-enintään 3 vuotta | 35,1        | 30,4  | 17,8       | 16,5  | 1,2         | 5,8  |
| yli 3-enintään 4 vuotta | 24,9        | 21,6  | 17,8       | 16,3  | 0,4         | 1,5  |
| yli 4-enintään 5 vuotta | 19,2        | 13,5  | 17,6       | 16,3  | 0,0         | 1,1  |
| yli 5 vuotta            | 80,5        | 15,5  | 140,0      | 149,5 | 0,0         | 0,0  |
| Yhteensä                | 259,2       | 170,0 | 230,7      | 236,2 | 14,1        | 21,9 |

Konserni on vuokrannut toimitiloja sekä lentokoneita ja muuta käyttöomaisuutta ei-purettavissa olevilla vuokrasopimuksilla. Näissä sopimuksissa on eritasoisia uudistamis- ja muita indeksiehtoja. Yhtiö on vuokrannut lentokoneita 24 kappaletta erimittaisilla vuokrasopimuksilla. Lentokoneiden vuokrien kasvu johtuu pääosin tilikauden aikana vastaanotetuista uusista Airbus A321 Sharklet -lentokoneista.

Konserni vuokralle antajana

Vähimmäisvuokrat konsernin ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista ovat seuraavat:

|                         | Lentokoneet |       | Toimitilat |      |
|-------------------------|-------------|-------|------------|------|
| Milj. euroa             | 2013        | 2012  | 2013       | 2012 |
| alle vuoden             | 57,8        | 50,2  | 3,5        | 1,0  |
| yli 1-enintään 2 vuotta | 56,7        | 48,4  | 3,4        | 1,0  |
| yli 2-enintään 3 vuotta | 46,1        | 47,0  | 3,3        | 0,9  |
| yli 3-enintään 4 vuotta | 37,3        | 41,9  | 3,3        | 0,9  |
| yli 4-enintään 5 vuotta | 12,8        | 33,1  | 3,3        | 0,9  |
| yli 5 vuotta            | 8,4         | 12,5  | 36,4       | 9,0  |
| Yhteensä                | 219,1       | 233,1 | 53,2       | 13,7 |

Konserni on vuokrannut toimitiloja sekä lentokoneita ei-purettavissa olevilla vuokrasopimuksilla. Näissä sopimuksissa on eritasoisia uudistamis- ja muita indeksiehtoja. Yhtiö on vuokrannut 33 lentokonetta erimittaisilla vuokrasopimuksilla. Toimitilojen vuokrien kasvu johtuu pääosin ulkoistuskumppaneiden kanssa tehdyistä vuokrasopimuksista.

5 PÄÄOMARAKENNE JA RAHOITUSKULUT

5.1 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

**i** Pääomarakenne ja rahoituskulut -ryhmään on koottu rahoitusvaroihin ja -velkoihin sekä omaan pääomaan liittyvien tulos- ja tase-erien liitetiedot, jotta kokonaiskuva konsernin rahoituksellisesta asemasta olisi paremmin hahmotettavissa. **i**

****L** Korkotuotot ja -kulut**

Korkotuotot ja kulut kirjataan ajan kulumisen perusteella efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Rahoitusvaroista kerrotaan tarkemmin liitteessä 5.2 Rahoitusvarat ja korollisista veloista kerrotaan tarkemmin liitteessä 5.3 Rahoitusvelat.

**Osinkotuotot**

Osinkotuotot kirjataan, kun yhtiölle on syntynyt laillinen oikeus osinkojen saamiseen. **L**

| Milj. euroa                                                                                      | 2013         | 2012         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Korkotuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä varoista                                     | 2,6          | 4,5          |
| Muut korkotuotot                                                                                 | 1,7          | 1,2          |
| Osinkotuotot                                                                                     | 0,1          | 0,1          |
| Kurssivoitot                                                                                     | 1,5          | 0,3          |
| Muut rahoitustuotot *                                                                            | 36,7         | 1,8          |
| <b>Rahoitustuotot yhteensä</b>                                                                   | <b>42,6</b>  | <b>7,9</b>   |
|                                                                                                  |              |              |
| Korkokulut jaksotettuun hankintamenoon arvostettavista rahoitusveloista                          | -11,7        | -13,1        |
| Rahoitusleasing-korot                                                                            | -2,5         | -5,5         |
| Kurssitappiot                                                                                    | -2,7         | -2,0         |
| Muut rahoituskulut                                                                               | -2,8         | -4,9         |
| Koronvaihtosopimukset käyvän arvon suojaukset                                                    | 1,2          | 0,0          |
| Suojatusta korkoriskistä johtuva käypää arvoa koskeva oikaisu joukkovelkakirjan kirjanpitoarvoon | -1,2         | 0,0          |
| <b>Rahoituskulut yhteensä</b>                                                                    | <b>-19,7</b> | <b>-25,5</b> |
|                                                                                                  |              |              |
| <b>Rahoituskulut, netto</b>                                                                      | <b>22,9</b>  | <b>-17,6</b> |

\* Vuoden 2013 muihin rahoitustuotoihin sisältyy Norwegian Air Shuttle ASA:n osakkeiden 34 miljoonan euron suuruinen myyntivoitto.

Konsernin suojauslaskennan tehokkuustestauksessa todettiin, että sekä rahavirran, että käyvän arvon suojaus on tehokasta. Näin ollen rahoituseriin ei sisälly tehottomuutta 2013 eikä myöskään vertailuvuonna 2012. Rahoitustuottoihin sisältyy käyvän arvon suojausinstrumen-teistä ja suojattavasta riskistä johtuvista suojauskohteista yhtäläinen määrä voittoja ja tappioita.

5.2 RAHOITUSVARAT

****L** Rahoitusvarat**

Konsernissa rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen” – standardin mukaisesti seu-raaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät) rahoitusvarat, eräpäi-vään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset, sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusva-rojen hankinnan tarkoituksen perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat sekä varat, jotka on hankintahetkellä kirjattu tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Kaikki ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojaus-laskennan soveltamisen edellytyksiä, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi ja arvostetaan jokaisessa tilinpäätök-sessä käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Realisoitumattomat voitot ja tappiot eivät sisälly toiminnalliseen liike-tulokseen. Realisoituneet kirjataan joko liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tai rahoituksen eriin. Kaupankäyntitarkoituk-sessa pidettävät sekä 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat johdannaisopimuksiin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka erääntyvät määräpäi-vänä ja jotka konsernilla on aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ollut kyseiseen ryhmään kuuluvia varoja.

Myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitellaan sellaiset sijoitukset, joilla ei ole eräpäivää ja joiden myynnin ajankohtaa ei ole päätetty. Myytävissä olevat rahoitusvarat esitetään taseessa lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos kirjataan muun laajan tuloksen käyvän arvon rahastoon, josta se puretaan tuloslaskelmaan myynnin yh-teydessä. Noteeraamattomat osakkeet arvostetaan Finnair-konsernissa hankintahintaan luotettavan käyvän arvon puuttuessa.

Lainasaamiset ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Lainat ja muut saamiset sisältävät myyntisaamisia, siirtosaamisia, muita pitkäaikaisia saamisia ja lentokonevuokrien takuutalletuksia.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden raha-virtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Finnair-konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa mitään objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kuu-luvan erän tai erien ryhmän arvo on alentunut. Arvonalentumisen periaatteet on kerrottu alla. Tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

**Rahoitusvarojen arvonalentuminen**

Jokaisen raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitus-varojen ryhmän arvon alentumisesta. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvo on alentunut ja arvonalen-tumistappiota syntynyt vain, jos on objektiivista näyttöä arvon alentumisesta yhden tai useamman omaisuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen toteutuneen tapahtuman (”tappion synnyttävä tapahtuma”) seurauksena ja tappion synnyttävällä tapahtu-malla (tai tapahtumilla) on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin.

Jos saamisen arvo alentuu, sen kirjanpitoarvo alennetaan vastaamaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää, joka saadaan dis-konttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat instrumentin alkuperäisellä efektiivisellä korolla, ja diskonttausvaikutuksen purkau-tuminen kirjataan jatkossa korkotuotoksi. Arvoltaan alentuneista lainasaamisista kertyvät korkotuotot kirjataan alkuperäisen efektiivisen koron mukaisesti.

**Rahavarat**

Taseen rahavarat koostuvat käteisvaroista ja lyhytaikaisista pankkitalletuksista, joiden maturiteetti on alle 3 kuukautta. Ulkomaan ra-han määräiset erät on muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän keskikursseja. **L**

### 5.2.1 Pitkäaikaiset laina- ja muut saamiset

| Milj. euroa     | 2013        | 2012        |
|-----------------|-------------|-------------|
| Lainasaamiset   | 10,2        | 10,2        |
| Muut saamiset   | 10,3        | 12,5        |
| <b>Yhteensä</b> | <b>20,5</b> | <b>22,7</b> |

Muut saamiset ovat pääosin vuokravakuuksia lentokaluston operatiivisista käyttöleasingsopimuksista. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä ilman vakuuksien käypää arvoa, siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 5.6 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu.

### 5.2.2 Lyhytaikaiset muut rahoitusvarat

| Milj. euroa                                    | 2013         | 2012         |
|------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Yritys- ja sijoitustodistukset                 | 255,4        | 290,7        |
| Lyhyen koron rahastot                          | 35,0         | 34,6         |
| Talletukset, yli 3 kuukauden päästä erääntyvät | 45,1         | 5,0          |
| Noteeratut osakkeet                            | 0,0          | 32,3         |
| Noteeraamattomat osakkeet                      | 0,4          | 1,0          |
| <b>Yhteensä</b>                                | <b>335,9</b> | <b>363,5</b> |

| Vastapuolien luottoluokittelu |              |              |
|-------------------------------|--------------|--------------|
| Parempi kuin A                | 89,7         | 38,9         |
| A                             | 81,3         | 117,6        |
| BBB                           | 63,7         | 40,7         |
| BB                            | 10,0         | 10,0         |
| Luottoluokittelemattomat      | 91,3         | 156,4        |
| <b>Yhteensä</b>               | <b>335,9</b> | <b>363,5</b> |

Vuonna 2013 myytiin kaikki myytäviksi luokitellut noteeratut osakkeet. Vuoden 2012 aikana ei tapahtunut ostoja tai myyntejä, vaan arvomuutos johtui kurssimuutoksista. Konsernin rahavarojen sijoittamisesta ja rahoituspolitiikasta kerrotaan tarkemmin liitteessä 5.5 Rahoitusriskien hallinta. Rahavarojen käyvät arvot ja IFRS-luokittelu on esitetty liitetiedossa 5.6 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu.

### 5.2.3 Rahavarat

| Milj. euroa                                     | 2013         | 2012        |
|-------------------------------------------------|--------------|-------------|
| Käteinen raha ja pankkitalletukset              | 57,8         | 14,6        |
| Talletukset, alle 3 kuukauden päästä erääntyvät | 65,1         | 52,4        |
| <b>Yhteensä</b>                                 | <b>122,9</b> | <b>67,0</b> |

Rahavarat sisältävät käteisvarat ja vaadittaessa nostettavia pankkitalletuksia. Valuuttamääräiset erät ja pankkitalletukset on arvostettu tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Rahavirtalaskelman liitetiedoissa on esitetty rahavarojen täsmäytys taseen lukuihin.

### 5.3 RAHOITUSVELAT

## **L** Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiokulut on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Lainoista esitetään lyhytaikaisissa veloissa alle 12 kuukauden päästä maksettavaksi erääntyvät lainat. Valuuttamääräiset lainat arvostetaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin ja kurssierot kirjataan rahoituseriin.

Ostovelat kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Rahoitusvelat kirjataan taseesta pois kun yhtiö on täyttänyt sopimusperusteisen velvoitteen. **L**

## Pitkäaikaiset velat

| Milj. euroa                      | 2013         | 2012         |
|----------------------------------|--------------|--------------|
| Pankkilainat                     | 114,1        | 254,9        |
| Joukkovelkakirjalainat           | 150,6        | 0,0          |
| Rahoitusleasingvelat             | 120,8        | 139,8        |
| <b>Korolliset velat yhteensä</b> | <b>385,5</b> | <b>394,7</b> |
| Korottomat velat                 | 25,4         | 18,8         |
| <b>Yhteensä</b>                  | <b>410,9</b> | <b>413,5</b> |

Korottomat velat sisältävät pääosin vuokra- ja huoltovaroauksia liittyen lentokoneisiin, jotka on vuokrattu muille lentoyhtiöille.

### Lyhytaikaiset korolliset velat

| Milj. euroa          | 2013         | 2012         |
|----------------------|--------------|--------------|
| Pankkilainat         | 139,6        | 66,2         |
| Yritystodistukset    | 44,5         | 80,9         |
| Rahoitusleasingvelat | 14,8         | 16,7         |
| Muut lainat          | 8,6          | 10,4         |
| <b>Yhteensä</b>      | <b>207,5</b> | <b>174,2</b> |

**L** = Laadintaperiaatteet

Korolliset velat (ml. koron- ja valuutanvaihtosopimukset) jakaantuvat valuutoittain seuraavasti:

| Milj. euroa | 2013  | 2012  |
|-------------|-------|-------|
| EUR         | 564,6 | 526,5 |
| USD         | 29,0  | 42,4  |
| Yhteensä    | 593,6 | 568,9 |

Korollisten velkojen efektiivisten korkokantojen painotettu keskiarvo oli 3,1 % (2,1 %).

Korollisten velkojen koronmääräytymisjakso

|                      | 2013    | 2012    |
|----------------------|---------|---------|
| Enintään 6 kuukautta | 64,2 %  | 87,0 %  |
| 6-12 kuukautta       | 0,0 %   | 0,0 %   |
| 1-5 vuotta           | 35,0 %  | 12,0 %  |
| Yli 5 vuotta         | 0,8 %   | 1,0 %   |
| Yhteensä             | 100,0 % | 100,0 % |

| Rahoitusvelkojen erääntymisajat 31.12.2013 | 2014   | 2015   | 2016 | 2017 | 2018  | Myöhemmin | Yhteensä |
|--------------------------------------------|--------|--------|------|------|-------|-----------|----------|
| Pankkilainat, kiinteäkorkoiset             | 8,5    | 48,3   | 0,0  | 0,0  | 0,0   | 0,0       | 56,8     |
| Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset            | 131,1  | 14,7   | 14,7 | 12,2 | 9,8   | 14,4      | 196,9    |
| Joukkovelkakirjalainat                     | 0,0    | 0,0    | 0,0  | 0,0  | 151,2 | 0,0       | 151,2    |
| Yritystodistukset                          | 44,5   | 0,0    | 0,0  | 0,0  | 0,0   | 0,0       | 44,5     |
| Rahoitusleasingvelat                       | 14,8   | 14,8   | 15,4 | 16,1 | 16,7  | 57,7      | 135,6    |
| Muut lainat                                | 8,6    | 0,0    | 0,0  | 0,0  | 0,0   | 0,0       | 8,6      |
| Korolliset rahoitusvelat yhteensä          | 207,5  | 77,8   | 30,1 | 28,3 | 177,7 | 72,1      | 593,6    |
| Maksut valuuttajohdannaisista              | 844,1  | 273,1  | 0,0  | 0,0  | 0,0   | 0,0       | 1 117,2  |
| Saamiset valuuttajohdannaisista            | -843,0 | -274,3 | 0,0  | 0,0  | 0,0   | 0,0       | -1 117,3 |
| Hyödykejohdannaiset                        | -10,1  | -4,3   | 0,0  | 0,0  | 0,0   | 0,0       | -14,4    |
| Korkojohdannaiset                          | 0,0    | 0,5    | 0,0  | -0,2 | -1,2  | 0,0       | -0,9     |
| Ostovelat ja muut velat                    | 696,9  | 0,0    | 0,0  | 0,0  | 0,0   | 0,0       | 696,9    |
| Sopimukseen perustuvat korkomaksut         | 13,5   | 8,6    | 7,3  | 6,2  | 6,1   | 0,0       | 41,7     |
| Yhteensä                                   | 908,9  | 81,4   | 37,4 | 34,3 | 182,6 | 72,1      | 1 316,7  |

| Rahoitusvelkojen erääntymisajat 31.12.2012 | 2013   | 2014   | 2015 | 2016 | 2017 | Myöhemmin | Yhteensä |
|--------------------------------------------|--------|--------|------|------|------|-----------|----------|
| Pankkilainat, kiinteäkorkoiset             | 10,5   | 40,8   | 18,0 | 0,0  | 0,0  | 0,0       | 69,3     |
| Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset            | 55,7   | 129,6  | 14,9 | 14,9 | 12,4 | 24,3      | 251,8    |
| Yritystodistukset                          | 80,9   | 0,0    | 0,0  | 0,0  | 0,0  | 0,0       | 80,9     |
| Rahoitusleasingvelat                       | 16,7   | 16,6   | 16,1 | 16,7 | 16,0 | 74,4      | 156,5    |
| Muut lainat                                | 10,4   | 0,0    | 0,0  | 0,0  | 0,0  | 0,0       | 10,4     |
| Korolliset rahoitusvelat yhteensä          | 174,2  | 187,0  | 49,0 | 31,6 | 28,4 | 98,7      | 568,9    |
| Maksut valuuttajohdannaisista              | 560,8  | 256,7  | 0,0  | 0,0  | 0,0  | 0,0       | 817,5    |
| Saamiset valuuttajohdannaisista            | -566,6 | -258,8 | 0,0  | 0,0  | 0,0  | 0,0       | -825,4   |
| Hyödykejohdannaiset                        | 2,4    | 0,7    | 0,1  | 0,0  | 0,0  | 0,0       | 3,2      |
| Ostovelat ja muut velat                    | 650,3  | 0,0    | 0,0  | 0,0  | 0,0  | 0,0       | 650,3    |
| Sopimukseen perustuvat korkomaksut         | 9,3    | 5,3    | 0,9  | 0,4  | 0,2  | 0,2       | 16,3     |
| Yhteensä                                   | 830,4  | 190,9  | 50,0 | 32,0 | 28,6 | 98,9      | 1 230,8  |

Osan pankkilainoista vakuutena on pankkitakauksia, jotka erääntyvät aiemmin kuin varsinainen laina. Näitä lainoja on merkitty lyhennyksiin 89 miljoonaa euroa vuodelle 2014 ja 37,8 miljoonaa euroa vuodelle 2015. Pankkilainat sisältävät myös yhtä lainaa suojaavan pitkäaikaisen valuutan- ja koronvaihtosopimuksen. Konsernin vaihtuvakorkoiset lainat on sidottu 3 tai 6 kuukauden viitekorkoihin. Vuonna 2018 erääntyvä joukkovelkakirjalaina ei sisällä 0,6 miljoonan euron kulujaksotusta, joka on maksettu vuonna 2013.

Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien kokonaismäärät, nykyarvot ja diskonttomäärät on esitetty liitetiedossa 4.4 Vuokrasopimukset.

## 5.4 VASTUUSITOUMUKSET

**L** Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetiedoissa.**L**

| Milj. euroa                                                        | 2013         | 2012         |
|--------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Muut omasta puolesta annetut vakuudet, pantit                      | 503,7        | 633,5        |
| Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta, takaukset | 67,6         | 65,3         |
| Muiden puolesta annetut takaukset                                  | 2,3          | 2,5          |
| <b>Yhteensä</b>                                                    | <b>573,6</b> | <b>701,3</b> |

Vastuusitoumukset koostuvat pääosin lentokoneiden kiinnityksestä lainojen vakuudeksi ja valmismatkatoimintaan liittyvistä vakuuksista.

## 5.5 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

### Rahoitusriskien hallinnan periaatteet

Finnair-konsernin liiketoiminnan luonne altistaa yhtiön useille rahoitusriskeille: valuutta-, korko-, luotto- ja likviditeettiriskeille sekä hyödykkeiden hintariskeille. Konsernin politiikkana on rajata näiden riskien aiheuttamaa epävarmuutta kassavirtaan, tulokseen ja omaan pääomaan.

Rahoitusriskien hallinta perustuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, jossa määritellään kullekin eri riskityypille sallitut minimi- ja maksimitasot. Rahoitusriskien hallintaa ohjaa ja valvoo rahoitusriskien ohjausryhmä. Rahoituspolitiikan ja riskienhallinnan käytännön toteutus on keskitetty emoyhtiön rahoitusosastolle.

Valuutta-, korko- ja lentopetrolipositioden sekä sähkön hintariskin hallinnassa yhtiö käyttää rahoituspolitiikan määrittelemissä rajoissa seuraavia johdannaisinstrumenttejä: termiinejä, swappeja ja optioita. Johdannaiset määritellään niiden tekohtekellä tulevien kassavirtojen suojauksiksi (rahavirtasuojaus), sitovien ostosopimusten suojauksiksi (kiinteäehtoisen sitoumuksen käyvän arvon suojaus) tai taloudelliseksi johdannaisiksi, jotka eivät ole suojauslaskennan piirissä (taloudellinen suojaus). Finnair-konsernissa toteutetaan tulevan kassavirran suojauksena (rahavirtasuojaus) leasemaksujen valuuttasuojausta, korkosuojausta liikkeelle lasketulle joukkovelkakirjalainalle (käyvän arvon suojaus), lentopetrolin hinta- ja valuuttariskin suojausta ja sähkön hintariskin suojausta sekä kiinteäehtoisen sitoumuksen käyvän arvon suojauksena lentokoneinvestointien valuuttasuojausta IAS 39 -suojauslaskennan periaatteiden mukaisesti.

### Lentotoiminnan polttoaineiden hintariski

Polttoaineen hintariski tarkoittaa sitä kassavirran ja tuloksen epävarmuutta, joka aiheutuu polttoaineen hintavaihtelusta.

Lentopetrolin hintariskin hallinnassa Finnair käyttää lentopetrolitermiinejä ja optioita. Lentopetrolijohdannaisten kohde-etuutena käytetään Jet Fuel CIF Cargoes NWE -indeksiä, koska noin 65 prosenttia Finnairin polttoaineen ostosopimuksista pohjautuu Pohjois- ja Länsi-Euroopan lentopetrolitoimitusten hintaindeksiin.

Reittilentojen osalta – joka muodostaa noin 90 prosenttia riskistä – Finnair noudattaa lentopetrolisuojauksissaan aikahajauttamisen periaatetta. Rahoituspolitiikan mukainen suojaushorisontti on kaksi vuotta. Rahoituspolitiikan mukaan suojauksia tulee lisätä kunkin vuosineljänneksen aikana siten, että suojausaste on lähimmältä puolelta vuodelta yli 60 prosenttia ja laskee tästä eteenpäin periodikohtaisesti. Suojauksien jaksottamisella periodikohtainen petrolikulu ei hintojen laskiessa ole yhtä alhainen kuin spot-pohjainen hinta, mutta toisaalta spot-hintojen noustessa petrolikulu nousee hitaammin. Tilauslentoliikenteen osalta Finnair suojaa lentopetrolin hintariskiä oman politiikan mukaisesti, kulutetusta polttoaineesta suojataan vähintään 60 prosenttia.

Polttoainesuojaukset kirjataan Finnairissa kahdella eri tavalla. Ensimmäiset noin 40 prosenttiyksikköä kunkin ajanjakson ennustetusta polttoaineen kulutuksen suojauksesta käsitellään kirjanpidossa rahavirran suojauksena IAS 39 -suojauslaskennan periaatteiden mukaisesti. Rahavirran suojaukseksi IAS 39:n mukaan määriteltyjen johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan

sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Omaan pääomaan kirjattu käyvän arvon muutos puretaan tulokseen samaan aikaan suojattavan erän kanssa. Suojauslaskennan ulkopuolisten suojausten – jotka eivät täytä IAS 39 -suojauslaskennan kriteerejä – käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin juoksuaikanaan.

Reittiliikenne oli tilinpäätöshetkellä suojannut polttoaineostoistaan 74 prosenttia vuoden 2014 ensimmäiseltä kuudelta kuukaudelta ja 57 prosenttia toiselta vuosipuoliskolta. Tilauslentoliikenne on suojannut jäljellä olevan talvilomakauden polttoaineostoista 60 prosenttia ja tulevista kesälomakauden ostoista 60 prosenttia. Tilauslentoliikenteellä ei ole tilinpäätöshetkellä polttoaineen hintaan tai valuuttakursseihin liittyviä hintaklausuuleja matkanjärjestäjien kanssa.

Tilivuonna 2013 lentotoiminnan polttoaineiden osuus suhteessa konsernin liikevaihtoon oli reilu neljännes. Tilinpäätöshetkellä ennuste vuodelle 2014 on saman suuruinen, runsas neljännes. Tilinpäätöshetkellä lentopetrolin markkinahinnan 10 prosentin nousu lisää – ilman suojaustoimintaa reittiliikenteen ennustetuilla lentomäärillä laskettua – vuosittaista petrolikulua arviolta 63 miljoonaa euroa. Tilinpäätöshetkellä – suojaukset huomioon ottaen – petrolin 10 prosentin nousu alentaa toiminnallista liikevoittoa noin 29 miljoonaa euroa. Vuodenvaihteen positio kuvaa hyvin vuoden keskimääräistä tilannetta.

### Sähkön hintariski

Sähkön osuus konsernin kuluista on alle prosentin, mutta johtuen korkeasta volatiliteetista hintariskiä suojataan. Finnair-konserni suojaa sähköhankintojaan noudattaen aikahajautuksen periaatetta. Suojaushorisontti on kuusi vuotta.

Sähkösuojaukset kirjataan rahavirran suojauksina. Rahavirran suojaukseksi IAS 39:n mukaan määriteltyjen johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Omaan pääomaan kirjattu käyvän arvon muutos puretaan tulokseen samaan aikaan suojattavan erän kanssa. Suojauslaskennan ulkopuolisten suojausten – jotka eivät täytä IAS 39 -suojauslaskennan kriteerejä – käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin juoksuaikanaan.

### Valuuttariski

Valuuttariski tarkoittaa sitä kassavirran ja tuloksen epävarmuutta, joka aiheutuu valuuttakurssimuutoksista.

Finnair-konsernin valuuttariski syntyy lähinnä polttoaine- ja lentokoneostoista, lentokoneiden leasingmaksuista sekä valuuttamääräisistä myyntituotoista. Konsernin liikevaihdosta hieman vajaa 60 prosenttia kertyy euroina. Tärkeimmät muut ulkomaiset myyntivaluutat ovat Japanin jeni (10 %), prosenttiosuus liikevaihdosta), Kiinan yuan (6 %), Ruotsin kruunu (5 %) ja Yhdysvaltain dollari (4 %). Vieraiden valuuttojen osuus konsernin operatiivisista kustannuksista on noin puolet. Tärkein ostovaluutta on Yhdysvaltain dollari, jonka osuus on reilu 40 prosenttia kaikista operatiivisista kuluista. Merkittäviä dollarikulueriä ovat lentokoneiden leasingmaksut ja polttoainekulut. Suurimmat investoinnit, lentokoneiden ja niiden varaosien hankinta, tapahtuvat pääosin Yhdysvaltain dollareissa.

Rahoituspolitiikka jakaa valuuttaposition kahteen osaan, tulosvaikutteiseen positioon ja investointipositioon.

Tulosvaikutteinen positio muodostuu pääasiassa dollarimääräisistä hankinnoista ja useissa eri valuutoissa tapahtuvista myyntituloista. Tulosvaikutteisen position suojaamisen tarkoitus on vähentää kurssivaihteluiden aiheuttamaa volatiliteettiä kassavirrassa ja operatiivisessa tuloksessa. Tämä toteutetaan suojaamalla rullaavasti kahta suurimpaa valuuttaa sekä hyödyntämällä monien valuuttojen portfolion hajautushyötyä. Suojauslimiitit on asetettu vain kahdelle suurimmalle valuutalle, eli Yhdysvaltain dollarille (USD) ja Japanin jenille (JPY). Näiden kahden valuutan suojaushorisontti on kaksi vuotta, joka on jaettu neljään kuuden kuukauden periodiin. Aika hajauttamisen hyödyntämiseksi lähimmän kuuden kuukauden minimi suojausaste on 60 % laskien aina viimeisen neljännen kuuden kuukauden periodin 0 %:iin. Myös pienempiä valuuttavirtoja voidaan suojata vaikka politiikka ei sitä vaadi. Tässä tapauksessa sovelletaan myös osittain rullaavaa suojausstrategiaa mutta suojilla ei ole minimi suojausastetta.

Investointipositioon kuuluvat kaikki valuuttamääräiset lentokoneinvestoinnit, joiden osalta on allekirjoitettu sitova hankintasopimus. Rahoituspolitiikan mukaan vähintään puolet omistetuiksi suunnitelluista investoinneista tulee suojata sitovan hankintasopimuksen allekirjoituksen jälkeen. Tulevat investointiposition suojaukset toteutetaan IAS 39 sitovan ostosopimuksen käyvän arvon suojauksena.

Finnair oli tilinpäätöshetkellä suojannut tulosvaikutteisesta USD-korista 67 prosenttia ja 71 prosenttia JPY-korista seuraavalle 12 kuukaudelle. Tilinpäätöshetkellä – ilman suojaustoimintaa – dollarin 10 prosentin vahvistuminen suhteessa euroon vaikuttaa negatiivisesti vuositulokseen noin 68 miljoonaa euroa ja jenin 10 prosentin heikentyminen suhteessa euroon vaikuttaa negatiivisesti 18 miljoonaa euroa. Tilinpäätöshetkellä – suojaukset huomioon ottaen – dollarin 10 prosentin vahvistuminen heikentää tulosta noin 21 miljoonaa euroa ja jenin 10 prosentin heikentyminen huonontaa tulosta 6 miljoonalla eurolla. Edellä mainituissa luvuissa dollaririskiin on sisällytetty myyntivaluuttoina olennaiset Kiinan yuan ja Hongkongin dollari, joiden historiallinen korrelaatio dollarin kanssa on erittäin korkea. Tilinpäätöshetken tilanne kuvaa hyvin vuoden keskimääräistä tilannetta.



Korkoriski

Korkoriski tarkoittaa sitä kassavirran ja tuloksen epävarmuutta, joka aiheutuu korkojen muutoksesta.

Finnair-konsernissa korkoriskin mittarina käytetään korkosidonnaisuusaikaa. Korkosidonnaisuusajan muokkaamiseksi käytetään tarvittaessa korkojohdannaisia. Rahoituspolitiikan mukaisesti sijoitussalkun korkosidonnaisuusajan mandaatti on 0 -12 kuukautta ja korollisten velkojen 0 - 24 kuukautta. Tilinpäätöshetkellä sijoitussalkun korkosidonnaisuusaika oli 4 kuukautta ja korollisten velkojen noin 16 kuukautta. Tilinpäätöshetkellä korkojen yhden prosenttiyksikön nousu lisää vuotuista sijoitussalkun korkotuottoa noin 3,0 miljoona euroa ja lainasalkun korkokulua noin 3,1 miljoonaa euroa. Tilinpäätöshetken tilanne kuvaa hyvin vuoden keskimääräistä tilannetta.

Kiinteäkorkoiset lainat altistavat konsernin käyvän arvon korkoriskille. Konsernissa sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa elokuussa 2013 liikkeeseen lasketun 150 miljoonan euron kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan käyvän arvon korkoriskiltä suojautumiseen.

Luottoriski

Konserni altistuu vastapuoliriskille sijoittaessaan kassavarojaan ja käyttäessään johdannaisinstrumentteja. Luottoriskiä hallitaan tekemällä rahoituspolitiikan sallimien vastapuoliriskirajojen puitteissa sopimuksia vakavaraisten koti- ja ulkomaisten pankkien, rahoituslaitosten ja välittäjien kanssa. Rahavaroja sijoitetaan myös konservatiivisesti valittujen yritysten liikkeellelaskemiin velkakirjoihin ja yritystodistuksiin yrityskohtaisten limiittien puitteissa. Riskit yksittäisten vastapuolien kohdalla eivät näin ollen ole merkittäviä. Konsernin käypään arvoon arvostettujen lainojen arvostus johtuu täysin valuutan ja koron, ei luottoriskin muutoksista. Konsernin suurin mahdollinen luottoriskin määrä on liitteessä 5.2.2 eritellyt lyhytaikaiset muut rahoitusvarat, liitteessä 5.2.3 esitetyt rahavarat sekä liitteessä 2.2.3 eritellyt myyntisaamiset.

Likviditeettiriski

Finnair-konsernin tavoitteena on ylläpitää hyvää maksuvalmiutta. Maksuvalmius varmistetaan kassavaroilla, tililimiiteillä, likvideillä rahamarkkinasijoituksilla ja sitovilla lainalupauksilla. Lentokonehankintojen osalta yhtiön politiikkana on varmistaa rahoitus esimerkiksi lainalupauksilla viimeistään kuusi kuukautta ennen toimitusta. Konsernin pitkäaikaisten velkojen vastapuolet ovat vakavaraisia hyvämaineisia rahoituslaitoksia.

Konsernin likvidit rahoitusvarat olivat tilikauden 2013 päättyessä 458,4 miljoonaa euroa. Finnair Oyj:llä on kotimainen yritystodistusohjelma määrältään 200 miljoonaa euroa, josta oli tilinpäätöshetkellä käytössä 44,5 miljoonaa euroa. Lisäksi Finnairilla on käyttämätön 180 miljoonan euron sitova luottolimiitti. Luottolimiitti sisältää finanssikovenantin, joka perustuu oikaistuun nettovelkaantumisasteeseen (adjusted gearing). Oikaistun nettovelkaantumisasteen kovenanttitaso on 175 prosenttia, tilinpäätöshetkellä tunnusluku on 77,6 prosenttia. Hallituksen määrittelemä enimmäistaso on 140 prosenttia.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset. Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osingonjaon ja osakeantien kautta. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakekeenomistajille maksettujen osinkojen tai näille palautettavan pääoman määrää, tai uusien liikkeeseen laskettavien osakkeiden lukumäärää tai päättää omaisuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi. Finnairin osingonjakopolitiikan tavoitteena on maksaa suhdannesyklin aikana keskimäärin vähintään kolmasosa osakekohtaisesta tuloksesta osinkona.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti oikaistulla nettovelkaantumisasteella (adjusted gearing), jota laskettaessa oikaistu korollinen nettovelka on jaettu oman pääoman määrällä. Konsernin oikaistu nettovelkaantumisaste oli vuoden 2013 lopussa 77,6 prosenttia (76,8).

5.6 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

|                                 | Suojaus-laskennassa olevat | Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat | Myytavissä olevat | Lainat ja saamiset | Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat | Kirjanpitoarvo |
|---------------------------------|----------------------------|------------------------------------------------|-------------------|--------------------|-------------------------------------------|----------------|
| Milj. euroa                     |                            |                                                |                   |                    |                                           |                |
| 31.12.2013                      |                            |                                                |                   |                    |                                           |                |
| Rahoitusvarat                   |                            |                                                |                   |                    |                                           |                |
| Saamiset                        |                            |                                                |                   | 20,5               |                                           | 20,5           |
| Muut rahoitusvarat              |                            | 290,4                                          |                   | 45,0               |                                           | 335,5          |
| Myyntisaamiset ja muut saamiset |                            |                                                |                   | 236,2              |                                           | 236,2          |
| Johdannaiset                    | 18,2                       | 26,8                                           |                   |                    |                                           | 45,0           |
| Noteeraamattomat osakkeet       |                            |                                                | 0,4               |                    |                                           | 0,4            |
| Rahavarat                       |                            |                                                |                   | 122,9              |                                           | 122,9          |
| Kirjanpitoarvo yhteensä         | 18,2                       | 317,2                                          | 0,4               | 424,6              |                                           | 760,4          |
| Käypä arvo yhteensä             | 18,2                       | 317,2                                          | 0,4               | 424,6              |                                           | 760,4          |
|                                 |                            |                                                |                   |                    |                                           |                |
| Rahoitusvelat                   |                            |                                                |                   |                    |                                           |                |
| Korolliset rahoitusvelat        |                            |                                                |                   |                    | 457,4                                     | 457,4          |
| Rahoitusleasingvelat            |                            |                                                |                   |                    | 135,6                                     | 135,6          |
| Johdannaiset                    | 21,6                       | 7,9                                            |                   |                    |                                           | 29,5           |
| Ostovelat ja muut velat         |                            |                                                |                   | 36,0               | 774,9                                     | 810,9          |
| Kirjanpitoarvo yhteensä         | 21,6                       | 7,9                                            |                   | 36,0               | 1 367,9                                   | 1 433,4        |
| Käypä arvo yhteensä *           | 21,6                       | 7,9                                            |                   | 36,0               | 1 372,7                                   | 1 438,2        |

\* Liikkeelle laskettu joukkovelkakirjalaina noteerattiin 31.12.2013 arvolla 103,6, mikä selittää kirjanpitoarvon ja käyvän arvon eron.

|                                 | Suojaus-laskennassa olevat | Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat | Myytavissä olevat | Lainat ja saamiset | Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat | Kirjanpitoarvo |
|---------------------------------|----------------------------|------------------------------------------------|-------------------|--------------------|-------------------------------------------|----------------|
| Milj. euroa                     |                            |                                                |                   |                    |                                           |                |
| 31.12.2012                      |                            |                                                |                   |                    |                                           |                |
| Rahoitusvarat                   |                            |                                                |                   |                    |                                           |                |
| Saamiset                        |                            |                                                |                   | 22,7               |                                           | 22,7           |
| Muut rahoitusvarat              |                            | 330,3                                          |                   |                    |                                           | 330,3          |
| Myyntisaamiset ja muut saamiset |                            |                                                |                   | 217,4              |                                           | 217,4          |
| Johdannaiset                    | 26,5                       | 7,1                                            |                   |                    |                                           | 33,6           |
| Noteeratut osakkeet             |                            |                                                | 32,3              |                    |                                           | 32,3           |
| Noteeraamattomat osakkeet       |                            |                                                | 1,0               |                    |                                           | 1,0            |
| Rahavarat                       |                            |                                                |                   | 67,0               |                                           | 67,0           |
| Kirjanpitoarvo yhteensä         | 26,5                       | 337,4                                          | 33,3              | 307,1              |                                           | 704,3          |
| Käypä arvo yhteensä             | 26,5                       | 337,4                                          | 33,3              | 307,1              |                                           | 704,3          |

|                          |      |     |  |         |         |
|--------------------------|------|-----|--|---------|---------|
| Rahoitusvelat            |      |     |  |         |         |
| Korolliset rahoitusvelat |      |     |  | 402,0   | 402,0   |
| Rahoitusleasingvelat     |      |     |  | 156,5   | 156,5   |
| Johdannaiset             | 14,7 | 4,5 |  |         | 19,2    |
| Ostovelat ja muut velat  |      |     |  | 786,8   | 786,8   |
| Kirjanpitoarvo yhteensä  | 14,7 | 4,5 |  | 1 345,3 | 1 364,5 |
| Käypä arvo yhteensä      | 14,7 | 4,5 |  | 1 345,3 | 1 364,5 |

Korkojohdannaiset (valuutan- ja koronvaihtosopimukset) sisältyvät johdannaisiin. Muissa liitteissä ne sisältyvät pankkilainoihin tai joukkovelkakirjalainoihin. Saamiset-erä sisältää pääasiassa vuokratun lentokaluston USD-määräisiä takuutalletuksia. Ostovelat ja muut velat sisältää ostovelat, siirtovelat, eläkevelvoitteet sekä muut korolliset ja korottomat velat. Konsernilla on 72,6 miljoonaa euroa (91,6) laskennallisia verovelkoja, jotka eivät sisälly tähän liitetietoon, mutta on esitetty liitetiedossa 6.1 Tuloverot.

Rahoitusvarojen ja -velkojen arvostusperiaatteet on kuvattu laadintaperiaatteissa liitteissä 5.2 Rahoitusvarat ja 5.3 Rahoitusvelat.



| Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista |              |             |              |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------|--------------|------------|
| Käyvät arvot raportointikauden lopussa                                            |              |             |              |            |
| Milj, euroa                                                                       | 31.12.2013   | Taso 1      | Taso 2       | Taso 3     |
| <b>Varat</b>                                                                      |              |             |              |            |
| Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat                      |              |             |              |            |
| Kaupankäyntiarvopaperit                                                           | 290,4        | 35,0        | 255,4        |            |
| Kaupankäyntijohdannaiset                                                          |              |             |              |            |
| Valuutan- ja koronvaihtosopimukset                                                | 1,4          |             | 1,4          |            |
| - joista käyvän arvon suojauslaskennassa                                          | 1,2          |             | 1,2          |            |
| Valuuttajohdannaiset                                                              | 27,9         |             | 27,9         |            |
| - joista käyvän arvon suojauslaskennassa                                          | 4,4          |             | 4,4          |            |
| - joista rahavirran suojauslaskennassa                                            | 0,1          |             | 0,1          |            |
| Hyödykejohdannaiset                                                               | 15,7         |             | 13,4         | 2,3        |
| - joista rahavirran suojauslaskennassa                                            | 12,5         |             | 12,5         |            |
| Myytävissä olevat rahoitusvarat                                                   |              |             |              |            |
| Osakesijoitukset                                                                  |              |             |              |            |
| <b>Yhteensä</b>                                                                   | <b>335,4</b> | <b>35,0</b> | <b>298,1</b> | <b>2,3</b> |
|                                                                                   |              |             |              |            |
| <b>Velat</b>                                                                      |              |             |              |            |
| Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat                      |              |             |              |            |
| Kaupankäyntijohdannaiset                                                          |              |             |              |            |
| Valuutan- ja koronvaihtosopimukset                                                | 0,5          |             | 0,5          |            |
| - joista käyvän arvon suojauslaskennassa                                          | 0            |             | 0            |            |
| Valuuttajohdannaiset                                                              | 27,7         |             | 27,7         |            |
| - joista käyvän arvon suojauslaskennassa                                          | 2,2          |             | 2,2          |            |
| - joista rahavirran suojauslaskennassa                                            | 18,7         |             | 18,7         |            |
| Hyödykejohdannaiset                                                               | 1,3          |             | 1,3          |            |
| - joista rahavirran suojauslaskennassa                                            | 0,7          |             | 0,7          |            |
| <b>Yhteensä</b>                                                                   | <b>29,5</b>  |             | <b>29,5</b>  |            |

Tilikauden aikana ei tapahtunut merkittäviä siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla. Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot), vaan merkittävilä osin vastapuolten toimittamiin vahvistuksiin, jotka perustuvat yleisesti hyväksyttyihin arvostusmalleihin.

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty IFRS 7 -standardin vaatimusten mukaisesti koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

| Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista              |                                                |                           |                                   |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------------|------------|
| Käyvät arvot raportointikauden lopussa                                                                   |                                                |                           |                                   |            |
| Milj. euroa                                                                                              | Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat |                           | Myynnissä olevat osakesijoitukset | Yhteensä   |
|                                                                                                          | Kaupankäynti-arvopaperit                       | Kaupankäynti-johdannaiset |                                   |            |
| <b>Alkusaldo</b>                                                                                         | -                                              | -1                        | -                                 | -1         |
| Voitot ja tappiot yhteensä tuloslaskelmassa                                                              | -                                              | 0,6                       | 0                                 | 0,6        |
| Laajassa tuloksessa                                                                                      | -                                              | 0                         | -                                 | -          |
| Ostot (ja myynnit)                                                                                       | -                                              | -                         | -                                 | -          |
| Toteutukset (ja liikkeellelaskut)                                                                        | -                                              | 2,7                       | -                                 | 2,7        |
| Siirrot tasolle 3 ja pois sieltä                                                                         | -                                              | -                         | -                                 | -          |
| <b>Loppusaldo</b>                                                                                        | <b>0</b>                                       | <b>2,3</b>                | <b>0</b>                          | <b>2,3</b> |
|                                                                                                          |                                                |                           |                                   |            |
| <b>Raportointikauden lopussa hallussa olevista varoista kaudelle kirjatut voitot ja tappiot yhteensä</b> |                                                |                           |                                   |            |
| Liiketoiminnan muissa kuluissa                                                                           | 0                                              | 0,6                       | 0                                 | 0,6        |

Tilikauden aikana rahoitusvarojen tai -velkojen käyvän arvon luokissa ei tapahtunut siirtoja käyvän arvon hierarkian tasolle 3 tai sieltä pois. Johdon arvion mukaan tasolle 3 arvostettujen rahoitusinstrumenttien osalta yhden tai useamman käyvän arvon määrittämiseen käytetyn syöttötiedon vaihtaminen jokseenkin mahdolliseen vaihtoehtoiseen oletukseen ei muuttaisi tasolla 3 olevien käypään arvoon arvostettujen erien käypää arvoa merkittävästi ottaen huomioon kyseisten varojen ja velkojen suhteellisen pienen kokonaismäärän.

5.7 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETOTUS

| Milj. euroa                                       | 2013        | 2012        |
|---------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Johdannaisvarat bruttomäärä                       | 46,1        | 37,7        |
| Netotettu taseessa                                | 0,0         | 0,0         |
| <b>Taseessa esitetty määrä</b>                    | <b>46,1</b> | <b>37,7</b> |
| Toimeenpantavissa oleva yleinen netotusjärjestely | -30,7       | -21,3       |
| <b>Johdannaisvarat netto</b>                      | <b>15,4</b> | <b>16,4</b> |
|                                                   |             |             |
| Johdannaisvelat bruttomäärä                       | 30,7        | 22,9        |
| Netotettu taseessa                                | 0,0         | 0,0         |
| <b>Taseessa esitetty määrä</b>                    | <b>30,7</b> | <b>22,9</b> |
| Toimeenpantavissa oleva yleinen netotusjärjestely | -30,7       | -21,3       |
| <b>Johdannaisvelat netto</b>                      | <b>0,0</b>  | <b>1,6</b>  |

Yllä oleville rahoitusvaroille ja -veloille, jotka ovat toimeenpantavissa olevan yleisen netotusjärjestelyn tai vastaavan järjestelyn piirissä, jokainen sopimus konsernin ja vastapuolen välillä sallii rahoitusvarojen ja -velkojen netotuksen, kun molemmat osapuolet päättävät yhteisesti netotuksesta. Mikäli yhteistä päätöstä ei ole tehty, rahoitusvarat ja -velat toteutetaan bruttomääräisinä, mutta jokaisella yleisen netotusjärjestelyn tai vastaavan osapuolella on oikeus toteuttaa suoritukset nettomääräisinä, mikäli vastapuoli on ajautunut maksukyvyttömäksi. Riippuen jokaisesta sopimuksesta, osapuoli on maksukyvytön, mikäli se ei toteuta maksujaan eräpäivään mennessä, osapuoli ei kykene suoriutumaan sopimuksen velvoitteista (muista kuin maksuista), jos sopimusrikkomusta ei ole oikaistu 30 tai 60 päivään mennessä siitä kun huomautus rikkomuksesta on annettu osapuolelle tai osapuolen konkurssi.

## 5.8 JOHDANNAISET

### **L** Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Rahoituspolitiikkansa mukaisesti Finnair-konserni käyttää valuutta-, korko- ja hyödykejohdannaisia pienentämään valuuttakurssi-, korko- ja hyödykeriskejä, jotka johtuvat konsernin taseen eristä, valuuttamääräisistä ostosopimuksista, ennakoiduista valuuttamääräisistä ostoista ja myynneistä sekä tulevista lentopetroliostoista.

Johdannaissopimukset kirjataan tekohetkellä taseeseen niiden alkuperäiseen hankintameno (käypä arvo), jonka jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon jokaisessa tilinpäätöksessä ja osavuosikatsauksessa. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat arvoihin, joilla instrumentti voitaisiin asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden ja toisistaan riippumattomien osapuolten välillä ilman myyntitilanteeseen liittyvää pakkoa joko ostaa tai myydä. Johdannaisten käyvät arvot määritetään seuraavasti:

Kaikkien johdannaisten käyvät arvot lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja, korkoja, volatiliteetteja ja hyödykehintanoteerauksia. Valuuttatermiinien käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona. Valuuttaoptioiden käyvät arvot lasketaan käyttäen yleisesti hyväksyttyjä optioiden arvonmääritysmalleja. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona. Koron- ja valuutanvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona. Korko-optioiden käyvät arvot lasketaan käyttäen yleisesti hyväksyttyjä optioiden arvonmääritysmalleja. Hyödyketermiinien käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona. Hyödykeoptioiden käyvät arvot lasketaan käyttäen yleisesti hyväksyttyjä optioiden arvonmääritysmalleja.

Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaisten voitot ja tappiot kirjataan yhdenmukaisesti alla olevan kohde-etuuden kanssa. Johdannaissopimukset määritellään syntymishetkellään tulevien kassavirtojen suojauksiksi, sitovien ostosopimusten suojauksiksi (rahavirtasuojaus tai käyvän arvon suojaus) tai johdannaisiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja tai joihin ei sovelleta suojauslaskentaa (taloudellinen suojaus). Ulkomaisen yksikön nettoinvestointien suojauksia eikä kytkettyjä johdannaisia ollut käytössä.

Finnair-konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suhteen sekä konsernin riskinhallintatavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloittaessaan ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä suojaussuhteiden tehokkuutta tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Suojaussuhteessa olevien johdannaisten arvot esitetään taseen lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa ja -veloissa.

Finnair-konserni soveltaa IFRS-suojauslaskennan periaatteita tulevien kassavirtojen suojauksessa (rahavirtasuojaus). Tätä periaatetta sovelletaan polttoaineiden hinta- ja valuuttariskin, sähkön hintariskin sekä lease-maksujen että lentokoneostojen valuuttasuojauksessa.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan muun laajan tuloksen käyvän arvon rahastoon niiltä osin kun suojauslaskennan soveltamisen edellytykset ovat täyttyneet. Käyvän arvon rahastoon kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä kaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu instrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoidun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Suojauksen tehokkuutta testataan vuosineljänneksittäin. Suojausten tehokas osa kirjataan muun laajan tuloksen käyvän arvon rahastoon, josta se puretaan kohde-etuuden realisoituessa tuloslaskelmaan tai investointien osalta hankintameno.

Käyvän arvon suojausta toteutetaan Finnairissa lentokoneiden sitovien ostosopimusten osalta ja kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan suojautumisen osalta. Sitovat ostosopimukset käsitellään IFRS:n mukaan kiinteäehtoisena sitoumuksena, joiden valuuttakurssimuutos suojattavan riskin osalta kirjataan taseeseen omaisuuseräksi ja vastaava voitto tai tappio tulosvaikutteisesti. Samoin

näitä ostoja suojaavien instrumenttien käypä arvo esitetään taseessa velkana tai saamisena ja käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Kiinteäkorkoista lainaa suojaavien koronvaihtosopimusten tehokkaaseen osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmassa rahoituskuluihin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelman erään muihin tuottoihin tai kuluihin. Suojattujen kiinteäkorkoisten lainojen korkoriskistä johtuvat käyvän arvon muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa rahoituskuluihin.

Jos suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, efektiivisen koron menetelmällä kirjattavan suojauskohteen kirjanpitoarvoon tehtävä oikaisu jaksotetaan tulosvaikutteisesti jäljellä olevalle juoksuajalle.

Valuuttamääräisten lainojen korko- ja valuuttariskin suojaamisessa Finnair-konserni käyttää valuutan- ja koronvaihtosopimuksia. Suojauslaskennan ehdot täyttävien valuutan- ja koronvaihtosopimusten valuuttakurssiero kirjataan yhtäaikaaisesti lainasta syntyvää kurssiero vastaan. Muu käyvän arvon muutos kirjataan tehokkaalta osaltaan muun laajan tuloksen käyvän arvon rahastoon. Korkotuotot ja -kulut kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Finnair-konserni käyttää lentopetroliswappeja (termiinejä) ja -optioita lentopetrolin hintariskin suojaamisessa. Lentopetrolin suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan muun laajan tuloksen käyvän arvon rahastoon rahavirran suojauksiksi määriteltyjen johdannaisten osalta, jotka täyttävät IFRS-suojauslaskennan soveltamisedellytykset. Omaan pääomaan kirjattujen johdannaisten kertyneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolla suojauksen kohde kirjataan tuloslaskelmaan. Jos ennakoidun kassavirran ei enää odoteta toteutuvan, esitetään omassa pääomassa raportoidut kertyneet voitot ja tappiot välittömästi tilikauden muissa tuotoissa ja kuluissa. Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset, niiltä osin kuin IFRS-suojauslaskennan kriteerit eivät täyty, esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa juoksuaikanaan.

Finnair-konserni käyttää sähköjohdannaissopimuksia suojautuessaan sähkön hintariskiltä. Sähkösuojaukset kirjataan rahavirran suojauksina. Rahavirran suojaukseksi IFRS:n mukaan määriteltyjen johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan muun laajan tuloksen käyvän arvon rahastoon. Kirjattu käyvän arvon muutos puretaan tulokseen samaan aikaan suojattavan erän kanssa. Suojauslaskennan ulkopuolisten suojausten käyvän arvon muutokset (jotka eivät täytä IFRS-suojauslaskennan kriteerejä) kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin juoksuaikanaan.

Suojauslaskennan piiriin kuulumattomien liiketoimintojen rahavirtojen suojaamiseksi tehtyjen johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman muihin liiketoiminnan kuluihin. Suojauslaskennan piiriin kuulumattomien korkojohdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin. **L**

| Milj. euroa                                     | 2013         |                           |                           |                 | 2012         |                           |                           |                 |
|-------------------------------------------------|--------------|---------------------------|---------------------------|-----------------|--------------|---------------------------|---------------------------|-----------------|
|                                                 | Nimellisarvo | Positiiviset käyvät arvot | Negatiiviset käyvät arvot | Käypä nettoarvo | Nimellisarvo | Positiiviset käyvät arvot | Negatiiviset käyvät arvot | Käypä nettoarvo |
| Valuuttajohdannaiset *                          |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Suojauslaskennassa olevat erät (terminit):      |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Polttoaineen valuuttasuojaus                    | 370,5        | 0,0                       | -17,1                     | -17,0           | 413,5        | 5,7                       | -5,4                      | 0,3             |
| Lentokonehankintojen suojaus                    |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Käyvän arvon suojaus                            | 244,1        | 4,4                       | -2,3                      | 2,2             | 291,1        | 15,2                      | -1,8                      | 13,4            |
| Rahavirran suojaus                              | 0,0          | 0,0                       | 0,0                       | 0,0             | 0,0          | 0,0                       | 0,0                       | 0,0             |
| Leasemaksujen suojaus                           | 58,3         | 0,1                       | -1,7                      | -1,6            | 40,3         | 0,3                       | -0,5                      | -0,2            |
| Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä         | 672,9        | 4,5                       | -21,0                     | -16,4           | 744,9        | 21,2                      | -7,7                      | 13,5            |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:             |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (terminit) | 407,9        | 7,3                       | -4,9                      | 2,4             | 173,3        | 0,7                       | -1,6                      | -0,9            |
| Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (optiot)   |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Osto-optiot                                     | 149,8        | 16,1                      | 0,0                       | 16,1            | 105,5        | 5,9                       | 0,0                       | 5,9             |
| Myyntioptiot                                    | 169,5        | 0,0                       | -0,8                      | -0,8            | 110,5        | 0,0                       | -0,8                      | -0,8            |
| Taseen suojaus (terminit)                       | 20,4         | 0,0                       | -1,2                      | -1,2            | 47,8         | 0,4                       | -0,4                      | 0,0             |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä     | 747,5        | 23,4                      | -6,9                      | 16,5            | 437,1        | 7,0                       | -2,8                      | 4,2             |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Valuuttajohdannaiset yhteensä                   | 1 420,4      | 27,9                      | -27,8                     | 0,1             | 1 182,0      | 28,2                      | -10,5                     | 17,7            |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Hyödykejohdannaiset **                          |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Suojauslaskennassa olevat erät:                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Lentopetrolitermiinit, tonnia                   | 563 550      | 12,5                      | -0,7                      | 11,8            | 574 660      | 5,3                       | -7,0                      | -1,7            |
| Sähköjohdannaiset, MWh                          | 17 568       | 0,0                       | 0,0                       | 0,0             | 0            | 0,0                       | 0,0                       | 0,0             |
| Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä         |              | 12,5                      | -0,7                      | 11,8            |              | 5,3                       | -7,0                      | -1,7            |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:             |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Lentopetrolitermiinit, tonnia                   | 18 000       | 0,8                       | 0,0                       | 0,8             | 0            | 0,0                       | 0,0                       | 0,0             |
| Optiot                                          |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Osto-optiot, lentopetroli, tonnia               | 201 000      | 3,4                       | 0,0                       | 3,4             | 214 000      | 3,1                       | 0,0                       | 3,1             |
| Myyntioptiot, lentopetroli, tonnia              | 201 000      | 0,0                       | -1,1                      | -1,1            | 301 000      | 0,0                       | -4,1                      | -4,1            |
| Sähköjohdannaiset, MWh                          | 71 100       | 0,1                       | -0,6                      | -0,5            | 91 536       | 0,0                       | -0,5                      | -0,5            |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä     |              | 4,3                       | -1,6                      | 2,6             |              | 3,1                       | -4,6                      | -1,5            |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Hyödykejohdannaiset yhteensä                    |              | 16,8                      | -2,3                      | 14,4            |              | 8,4                       | -11,6                     | -3,2            |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Korkojohdannaiset                               |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Suojauslaskennassa olevat erät:                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Koronvaihtosopimukset                           | 150,0        | 1,2                       | 0,0                       | 1,2             | 0,0          | 0,0                       | 0,0                       | 0,0             |
| Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä         | 150,0        | 1,2                       | 0,0                       | 1,2             |              | 0,0                       | 0,0                       | 0,0             |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:             |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Valuutan- ja koronvaihtosopimukset              | 17,3         | 0,2                       | 0,0                       | 0,2             | 22,9         | 1,0                       | 0,0                       | 1,0             |
| Koronvaihtosopimukset                           | 25,0         | 0,0                       | -0,5                      | -0,5            | 25,0         | 0,0                       | -1,1                      | -1,1            |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä     | 42,3         | 0,2                       | -0,5                      | -0,3            | 47,9         | 1,0                       | -1,1                      | -0,1            |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Korkojohdannaiset yhteensä                      | 192,3        | 1,4                       | -0,5                      | 0,9             | 47,9         | 1,0                       | -1,1                      | -0,1            |
|                                                 |              |                           |                           |                 |              |                           |                           |                 |
| Johdannaiset yhteensä ***                       |              | 46,1                      | -30,7                     | 15,4            |              | 37,6                      | -23,2                     | 14,4            |

\* Suojauslaskennassa olevien valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan oman pääoman suojausrahastoon, josta se puretaan tulokseen suojattavaa erää vastaan. Kyseessä on rahavirran suojaus. Tästä poikkeuksena ovat kiinteäehtoisena sitoumuksena käsiteltävät suojauslaskentaan kuuluvat lentokoneostot ja kiinteäko-rkoisen joukkovelkakirjalainan käyvän arvon suojaaminen, joiden valuuttakurssi (lentokoneostot)- tai käyvän arvon (kiinteäkorkoinen laina) muutos suojattavan riskin osalta kirjataan taseeseen omaisuuseräksi ja vastaava voitto tai tappio tulosvaikutteisesti. Samoin näitä ostoja tai lainaa suojaavien instrumenttien käypä arvo es-itetään taseessa velkana tai saamisena ja käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Näiltä osin kyseessä on käyvän arvon suojaus. Suojauslaskennan ulkopuolisten tulevien kassavirtojen suojauksen käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin ja tasesuojausten käyvän arvon muutos kirjataan rahoituseriin.

\*\* Suojauslaskennassa olevien hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutos tehokkaalta osaltaan kirjataan oman pääoman suojausrahastoon, josta se puretaan erääntyessään tulokseen suojattavaa erää vastaan. Suojauslaskennan ulkopuolisten hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelman muihin kuluihin. Toteutuneet voitot ja tappiot kirjataan suojattavaa erää vastaan. Jet differential on lentopetrolin ja gasoiilin välinen hintaero.

\*\*\* Johdannaissopimusten positiivinen/negatiivinen käypä arvo 31.12.2013 esitetään taseessa saamisena ja velkana. Lentopetrolioptiot 31.12.2013 esitettiin taseessa nettona saamisissa.

Johdannaisvastapuolien luottoluokittelu

| Milj. euroa              | 2013        | 2012        |
|--------------------------|-------------|-------------|
| Parempi kuin A           | 11,6        | 9,9         |
| A                        | 2,9         | 4,6         |
| BBB                      | 0,9         | -0,1        |
| BB                       | -           | -           |
| Luottoluokittelemattomat | -           | -           |
| <b>Yhteensä</b>          | <b>15,5</b> | <b>14,4</b> |

5.9 OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT TIEDOT

**L Oma pääoma**

Osakepääomaan on kirjattu osakkeiden nimellisarvo ennen 22.3.2007 rekisteröityä yhtiöjärjestyksen muutosta. Ylikurssirahastoon on kirjattu vuosina 1997-2006 syntyneet emissiovoitot. Myös omien osakkeiden myyntivoitot on kirjattu ylikurssirahastoon ennen osakeyhtiölain muutosta vuonna 2006. Vararahastoon on kirjattu ennen vuotta 1997 syntyneet emissiovoitot. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu osakeannin 2007 emissiohintaa transaktiokuluilla ja niiden verovaikutuksella vähennettynä. Omien osakkeiden hankinta voi olla myös kirjattu, ellei sitä ole kirjattu edellisten tilikausien voittovaroihin. Lisäksi osakeperusteiset maksut IFRS 2:n mukaisesti on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Käyvän arvon rahasto ja muut laajan tuloksen erät sisältää rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset sekä etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset ja muuntoerot, jotka ovat syntyneet muussa valuutassa kuin eurossa raportoivien ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätöksiä yhdistämisestä. Edellisten tilikausien voittovarot sisältävät aikaisempien tilikausien tulokset, josta on vähennetty jaetut osingot ja omien osakkeiden hankinnat, ellei niitä ole kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja virheiden muutokset kirjataan myös edellisten tilikausien tulokseen. Omaan pääomaan (omistajille kuuluvan pääoman jälkeen) kirjataan omanpääomanehtoinen laina. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Lainaa on vakuudeton ja muita velkasi-toumuksia heikommassa etuoikeusasemassa. Sen etuoikeusasema on kuitenkin parempi kuin muilla yhtiön omaan pääomaan luettavilla erillä. Lainan velkakirjan haltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, eikä se laimenna yhtiön osakkeenomistajien omistusta. Lainaa merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty omanpääoman-ehdoisen lainan alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

**Osinko**

Osinkovelka yhtiön osakkeenomistajille kirjataan konsernitilinpäätökseen velaksi, kun yhtiökokous on päättänyt osingonjaosta.

**Omat osakkeet**

Kun yhtiö hankkii omia osakkeita tai sen tytäryhtiöt ovat hankkineet emoyhtiön osakkeita, vähennetään yhtiön omaa pääomaa määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta lisättyä transaktiomenoilla verojen jälkeen kunnes omat osakkeet mitätöidään, myydään tai muuten luovutetaan. Omien osakkeiden myynnistä tai liikkeeseenlaskusta ei merkitä voittoa eikä tappiota tu-loslaskelmaan, vaan saatu vastike on esitetty oman pääoman muutoksena. **L**

|                   | Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä | Osakepääoma, euroa   | Ylikurssirahasto, euroa | Vararahasto, euroa    |
|-------------------|--------------------------------------|----------------------|-------------------------|-----------------------|
| 1.1.2012          | 128 136 115                          | 75 442 904,30        | 20 407 351,01           | 147 712 376,39        |
| 31.12.2012        | 128 136 115                          | 75 442 904,30        | 20 407 351,01           | 147 712 376,39        |
| <b>31.12.2013</b> | <b>128 136 115</b>                   | <b>75 442 904,30</b> | <b>20 407 351,01</b>    | <b>147 712 376,39</b> |

|                           | Omien osakkeiden lukumäärä | Hinta, euroa        | Keskihinta, euroa |
|---------------------------|----------------------------|---------------------|-------------------|
| 1.1.2012                  | 410,187                    | 3,179,335,94        | 7,75              |
| <b>31.12.2012</b>         | <b>410,187</b>             | <b>3,179,335,94</b> | <b>7,75</b>       |
| Omien osakkeiden hankinta | 600,000                    | 1,684,650,10        | 2,81              |
| Omien osakkeiden luovutus | -731,019                   | -4,055,744,86       | 5,55              |
| <b>31.12.2013</b>         | <b>279,168</b>             | <b>808,241,18</b>   | <b>2,90</b>       |

Kaikki liikkeellelasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeella ei ole määriteltä nimellisarvoa.

**Lunastusvelvollisuuslauseke**

Finnair Oyj:n yhtiöjärjestyksessä ei ole lunastusvelvollisuuspykälää.

MUUTOKSET OMAAN PÄÄOMAAN SISÄLTYVISSÄ RAHASTOISSA

**Muut sidotun oman pääoman rahastot**

Muissa sidotun oman pääoman rahastoissa ei ole ollut muutoksia vuosien 2013 tai 2012 aikana.

**Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto**

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston muutokset vuonna 2013 liittyvät omien osakkeiden ostoon ja osakeperusteisiin maksuihin liit-tyen konsernin osakepalkkiojärjestelmään 2010-2012.

**Käyvän arvon rahasto ja muut laajan tuloksen erät**

Käyvän arvon rahastoon ja muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät erät on esitetty alla:

| Milj. euroa                                                                | 2013         | 2012       |
|----------------------------------------------------------------------------|--------------|------------|
| Muuntoerot                                                                 | -0,3         | -0,2       |
| Polttoaineen hintasuojaus                                                  | 11,8         | -1,7       |
| Polttoaineen valuuttasuojaus                                               | -17,0        | 0,3        |
| Leasemaksujen suojaus                                                      | -1,6         | -0,2       |
| Sähkön hintasuojaus                                                        | 0,0          | 0,0        |
| Myytavissä olevat rahoitusvarat                                            | 0,0          | 13,8       |
| Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot | -11,5        | -11,8      |
| Laskennallinen verosaaminen (verovelka)                                    | 3,7          | -0,1       |
| <b>Yhteensä</b>                                                            | <b>-15,0</b> | <b>0,1</b> |

| Oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjattujen arvostusten erääntymisajat |       |      |      |      |      |           |          |
|----------------------------------------------------------------------------|-------|------|------|------|------|-----------|----------|
| Milj. euroa                                                                | 2014  | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | Myöhemmin | Yhteensä |
| Muuntoerot                                                                 |       |      |      |      |      | -0,3      | -0,3     |
| Polttoaineen hintasuojaus                                                  | 7,3   | 4,4  | 0,1  |      |      |           | 11,8     |
| Polttoaineen valuuttasuojaus                                               | -14,0 | -3,0 |      |      |      |           | -17,0    |
| Leasemaksujen suojaus                                                      | -1,4  | -0,2 |      |      |      |           | -1,6     |
| Sähkön hintasuojaus                                                        |       |      |      |      |      |           | 0,0      |
| Myytavissä olevat rahoitusvarat                                            |       |      |      |      |      |           | 0,0      |
| Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot | -11,5 |      |      |      |      |           | -11,5    |
| Laskennallinen verosaaminen (verovelka)                                    | 3,9   | -0,2 | 0,0  |      |      |           | 3,7      |
| Yhteensä                                                                   | -15,7 | 1,0  | 0,1  | 0,0  | 0,0  | -0,3      | -15,0    |

Johdannaiset tuloslaskelmassa

Käyvän arvon rahastosta on tilikauden 2013 aikana kirjattu tuloslaskelmaan kulujen muutokseksi -3,9 miljoonaa euroa (50,0). Tästä -3,4 miljoonaa euroa (47,8) on polttoainekulujen oikaisua, -0,3 miljoonaa euroa (2,5) lentokoneiden leasekulujen oikaisua ja -0,2 miljoonaa euroa (-0,3) sähkökulujen oikaisua.

Finnair suojautuu suojauspolitiikan mukaisesti johdannaisilla hinnan vaihteluja vastaan. Kaikkiin suojaussuhteisiin ei kuitenkaan sovelleta tai ei ole mahdollista soveltaa suojauslaskentaa. Tästä IFRS -suojauslaskennan ulkopuolisesta polttoaineostojen suojauksesta erääntyi ja kirjattiin tuloslaskelmaan tilikauden 2013 aikana polttoainekuluihin -0,6 miljoonaa euroa (3,7) ja liiketoiminnan muihin kuluihin 18,8 miljoonaa euroa (9,3).

Käyvän arvon rahaston herkkyysanalyysi

Mikäli Jet fuel CIF NWE- hinta olisi ollut 10 prosenttia korkeampi, olisi rahaston saldo ollut 40,5 miljoonaa euroa (43,2) suurempi. Vastaa- vasti taas 10 prosenttia alempi Jet fuel CIF NWE-hinta olisi pienentänyt rahastoa 40,5 miljoonaa euroa (43,2). Yhdysvaltain dollarin osalta 10 prosenttia heikompi taso olisi heikentänyt käyvän arvon rahaston saldoa 42,6 miljoonaa euroa (45,1) ja 10 prosenttia vahvempi dollari olisi vaikuttanut positiivisesti 42,6 miljoonaa euroa (45,1). Sähkösuojaukset olivat tehottomia vuoden lopussa 2013, jonka vuoksi niiden arvostuksella ei ole vaikutusta käyvän arvon rahaston saldoon (0,0). Korkojen muutoksella ei ole olennaista vaikutusta oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Oheisissa herkkyysluvuissa ei ole otettu huomioon laskennallisen verovelan (verosaamisen) muutosta.

Omat osakkeet

Konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno sisältyy sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Liitetiedossa 3.9.1 on lisätietoa osakepalkkiojärjestelmästä. Konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno on yhteensä 0,8 miljoonaa euroa.

Oman pääoman ehtoinen hybridilaina

Omaan pääomaan (omistajille kuuluvan pääoman jälkeen) sisältyy vuonna 2012 nostettua hybridilainaa 120 miljoonaa euroa. Lainan korko on kiinteä 8,875 prosenttia vuodessa ensimmäiset 4 vuotta ja sen jälkeen vaihtuva ja vähintään 11,875 prosenttia vuodessa. Finnairilla on oikeus viivästyttää hybridilainan koronmaksu, mikäli se ei maksa osinkoa tai muuta hyvitystä osakepääomalle. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa ne 4 vuoden kuluttua liikkeeseen laskusta. Hybridilaina on vakuudeton ja muita velkasitoumuksia heikommassa etuoikeusasemassa. Hybridilainan velkakirjan haltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia.

Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta joh- tuva laimentava vaikutus. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kaupankäynnillä painotettuun keskihintaan.

| Milj. euroa                                              | 2013  | 2012  |
|----------------------------------------------------------|-------|-------|
| Tilikauden voitto, milj. euroa                           | 10,8  | 10,2  |
| Hybridilainan korot, milj. euroa                         | -8,5  | -8,5  |
| Keskimääräinen painotettu osakemäärä, 1000 kpl           | 128,1 | 128,1 |
| Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos, euroa | 0,02  | 0,01  |
| Omien osakkeiden vaikutus                                | 0,00  | 0,00  |

Osinko

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2013 ei makseta osinkoa. Yhtiökokous päätti 27.3.2013 jakaa osinkoa 0,10 euroa osaket- ta kohti. Kokonaisosingon määrä oli 12,7 miljoonaa euroa ja se perustui rekisteröityjen osakkeiden määrään 3.4.2013. Osingot maksettiin 10.4.2013.

Finnair Oyj:n jakokelpoiset varat

| Milj. euroa                                        | 31.12.2013 |  |
|----------------------------------------------------|------------|--|
| Voitto edellisiltä tilikausilta tilikauden lopussa | 0,0        |  |
| Sijoitetun vapaan pääoman rahasto                  | 250,5      |  |
| Käyvän arvon rahasto                               | -4,2       |  |
| Tilikauden tulos                                   | 37,7       |  |
| Voitonjakokelpoiset varat yhteensä                 | 284,0      |  |



6 MUUT LIITETIEDOT

**i** Muihin liitetietoihin on koottu kaikki liitetiedot, jotka eivät liity erityisesti mihinkään aikaisemmissa liitteissä käsiteltyihin asiakoko-  
naisuuksiin. **i**

6.1 TULOVEROT

**L** Tilikauden tulokseen sisältyvä tulovero koostuu konsernin kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien  
tilikausien tuloverosta ja laskennallisesta verosta. Verot merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin ne liittyvät muihin laajan tulok-  
sen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin.

Laskennalliset verot kirjataan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä vahvistettua tulevien  
vuosien verokantaa käyttäen. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että niitä voi-  
daan käyttää tulevia verotettavia tuloja vastaan. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden  
myynnistä, poistoista, johdannaissopimusten uudelleenarvostuksista, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä ja käyttämättömistä  
verotappioista. Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjataan veroa vain, jos niistä tiedetään aiheutuvan  
veroseuraamuksia. **L**

**!** Tappioista johtuvien laskennallisten verojen hyödyntäminen edellyttää johdon arviota liiketoiminnan tulevasta kehityksestä. **!**

| Tuloverot                                      |             |            |
|------------------------------------------------|-------------|------------|
| Milj. euroa                                    | 2013        | 2012       |
| Tilikauden verot                               |             |            |
| Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero | 0,2         | 0,1        |
| Aiempia tilikausia koskevat oikaisut           | 0,8         | 0,2        |
| Laskennalliset verot                           | -2,0        | 4,0        |
| <b>Yhteensä</b>                                | <b>-1,0</b> | <b>4,3</b> |

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyvä verokulu poikkeaa Suomen nimellisen verokannan (24,5 %) mukaan lasketusta verosta seuraavasti:

| Milj. euroa                                     | 2013        | 2012       |
|-------------------------------------------------|-------------|------------|
| Tulos ennen veroja                              | 10,1        | 14,8       |
| Verot laskettuna kotimaan verokannalla          | 2,5         | 3,6        |
| Verokantamuutoksen vaikutus                     | -4,5        | 0,0        |
| Ulkomaisten tytäryritysten erilaiset verokannat | 0,0         | 0,0        |
| Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta   | 1,0         | 0,2        |
| Verovapaat tulot                                | -0,4        | 0,3        |
| Vähennyskelvottomat kulut                       | 0,5         | 0,0        |
| Aiempia tilikausia koskevat oikaisut            | -0,1        | 0,2        |
| <b>Tuloverot yhteensä</b>                       | <b>-1,0</b> | <b>4,3</b> |
| Efektiivinen verokanta                          | -9,8 %      | 29,2 %     |

Tuloslaskelman mukainen verokanta oli -9,8 % (29,2 %). Tilikauden positiivinen verotulo johtui lähinnä 4,5 miljoonan euron kertaluontei-  
sesta vaikutuksesta, joka syntyi kun Suomen eduskunta päätti joulukuussa 2013 laskea yhtiöiden tuloverokantaa 24,5 %:sta 20 %:iin. Vero-  
kantamuutos astuu voimaan 2014 vuoden alusta, mutta vaikuttaa positiivisesti jo vuoden 2013 tuloslaskelman veroihin laskennallisten ve-  
rojen uudelleenarvostamisen myötä. Verokanta ilman verokannasta johtuvaa kertaluonteista vaikutusta oli 27,5 %.



LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2013 aikana:

| Milj. euroa                                                                      | 2012 | Kirjattu<br>tuloslaskelmaan | Kirjattu omaan<br>pääomaan | 2013 |
|----------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------------------|----------------------------|------|
| Laskennalliset verosaamiset                                                      |      |                             |                            |      |
| Vahvistetut tappiot                                                              | 69,6 | -12,4                       | 1,5                        | 58,6 |
| Työsuhde-etuudet                                                                 | 0,0  | -0,6                        | 2,7                        | 2,2  |
| Rahoitusleasing                                                                  | 0,9  | -0,3                        | 0,0                        | 0,6  |
| Kiinteiden kulujen aktivointi                                                    | 1,1  | -0,1                        | 0,0                        | 1,0  |
| Raskashuoltojaksotukset                                                          | 0,5  | -0,5                        | 0,0                        | 0,0  |
| Moottoreiden peruskorjausjaksotukset                                             | 0,5  | -0,5                        | 0,0                        | 0,0  |
| Finnair Plus                                                                     | 1,5  | -1,5                        | 0,0                        | 0,0  |
| Muut väliaikaiset erot                                                           | 3,4  | -1,3                        | 0,0                        | 2,1  |
| Johdannaisten arvostus käypään arvoon                                            | 0,1  | 0,0                         | 1,2                        | 1,3  |
| Yhteensä                                                                         | 77,6 | -17,3                       | 5,4                        | 65,8 |
|                                                                                  |      |                             |                            |      |
| Laskennalliset verosaamiset,<br>jotka ovat hyödynnettävissä yli 12 kk:n kuluttua | 8,5  |                             |                            | 0,6  |

| Milj. euroa                                                                  | 2012 | Kirjattu<br>tuloslaskelmaan | Kirjattu omaan<br>pääomaan | 2013 |
|------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------------------|----------------------------|------|
| Laskennalliset verovelat                                                     |      |                             |                            |      |
| Kertyneet poistoerot                                                         | 2,5  | 0,0                         | 0,0                        | 2,5  |
| Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot                         | 81,4 | -15,5                       | 0,0                        | 65,9 |
| Työsuhde-etuudet                                                             | -0,9 | -2,4                        | 3,3                        | 0,0  |
| Muut väliaikaiset erot                                                       | 5,6  | -1,5                        | 0,0                        | 4,1  |
| Johdannaisten arvostus käypään arvoon                                        | 3,0  | 0,0                         | -3,0                       | 0,0  |
| Yhteensä                                                                     | 91,6 | -19,3                       | 0,3                        | 72,6 |
|                                                                              |      |                             |                            |      |
| Laskennalliset verovelat, jotka odotetaan realisoituvan yli 12 kk:n kuluttua | 88,6 |                             |                            | 69,6 |

Vahvistetut tappiot vanhenevat aikaisintaan 6-10 vuoden kuluttua.  
Mikäli ulkomaiset tytäryritykset maksaisivat osinkoina voittovaransa, aiheutuisi tästä 0,4 miljoonan euron (0,8) verovaikutus.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2012 aikana:

| Milj. euroa                                                                      | 2011 | Kirjattu tulos-<br>laskelmaan | Kirjattu omaan<br>pääomaan | 2012 |
|----------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------|----------------------------|------|
| Laskennalliset verosaamiset                                                      |      |                               |                            |      |
| Vahvistetut tappiot                                                              | 64,4 | 4,6                           | 0,6                        | 69,6 |
| Rahoitusleasing                                                                  | 1,1  | -0,2                          | 0,0                        | 0,9  |
| Tuloutus                                                                         | 0,1  | 0,0                           | 0,0                        | 0,1  |
| Kiinteiden kulujen aktivointi                                                    | 0,6  | 0,5                           | 0,0                        | 1,1  |
| Raskashuoltojaksotukset                                                          | 1,0  | -0,5                          | 0,0                        | 0,5  |
| Moottoreiden peruskorjausjaksotukset                                             | 2,3  | -1,8                          | 0,0                        | 0,5  |
| Muut väliaikaiset erot                                                           | 2,7  | 0,6                           | 0,0                        | 3,3  |
| Finnair Plus                                                                     | 3,0  | -1,5                          | 0,0                        | 1,5  |
| Johdannaisten arvostus käypään arvoon                                            | 0,0  | 0,0                           | 0,1                        | 0,1  |
| Yhteensä                                                                         | 75,2 | 1,7                           | 0,7                        | 77,6 |
|                                                                                  |      |                               |                            |      |
| Laskennalliset verosaamiset,<br>jotka ovat hyödynnettävissä yli 12 kk:n kuluttua | 10,8 |                               |                            | 8,5  |

| Milj. euroa                                                                | 2011 | Kirjattu tulos-<br>laskelmaan | Kirjattu omaan<br>pääomaan | 2012 |
|----------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------|----------------------------|------|
| Laskennalliset verovelat                                                   |      |                               |                            |      |
| Kertyneet poistoerot                                                       | 2,5  | 0,0                           | 0,0                        | 2,5  |
| Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot                       | 80,1 | 1,3                           | 0,0                        | 81,4 |
| Muut väliaikaiset erot                                                     | 3,7  | 0,8                           | 0,4                        | 4,9  |
| Hybridilaina, korot                                                        | 0,7  | 0,0                           | 0,0                        | 0,7  |
| Työsuhde-etuudet                                                           | 1,8  | -2,7                          | 0,0                        | -0,9 |
| Johdannaisten arvostus käypään arvoon                                      | 9,7  | 0,0                           | -6,7                       | 3,0  |
| Yhteensä                                                                   | 98,5 | -0,6                          | -6,3                       | 91,6 |
|                                                                            |      |                               |                            |      |
| Laskennalliset verovelat, jotka ovat hyödynnettävissä yli 12 kk:n kuluttua | 91,9 |                               |                            | 88,6 |

6.2 LÄHIPHIIRITAPAHTUMAT

Finnair-konsernin lähipiiriin kuuluvat sen tytäryhtiöt, johto, osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset sekä Finnairin eläkesäätiö. Tytäryhtiöt on esitelty liitteessä 1.3 ja osakkuus- ja yhteisyritykset liitteessä 1.6. Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Suomen valtio omistaa 55,8 % (55,8 %) Finnairin osakkeista. Kaikki liiketoimet Finnairin ja muiden suomalaisten valtionyhtiöiden välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

| Milj. euroa                              | 2013 | 2012 |
|------------------------------------------|------|------|
| <b>Tavaroiden ja palvelujen myynnit</b>  |      |      |
| Osakkuusyhtiöt                           | 4,7  | 4,5  |
| Yhteisyritykset                          | 60,8 | 20,5 |
| <b>Tavaroiden ja palvelujen ostot</b>    |      |      |
| Osakkuusyhtiöt                           | 20,3 | 17,7 |
| Yhteisyritykset                          | 85,5 | 81,2 |
| <b>Saatavat ja velat</b>                 |      |      |
| Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyhtiöiltä | 3,1  | 0,1  |
| Lyhytaikaiset velat osakkuusyhtiöille    | 3,5  | 0    |
| Lyhytaikaiset saamiset yhteisyrityksiltä | 32,9 | 22,4 |
| Lyhytaikaiset velat yhteisyrityksille    | 4,5  | 8,7  |

Lähipiirin kanssa toteutetut transaktiot tehdään markkinaehtoisesti, ja vastaavat ehdoiltaan riippumattomien osapuolien kanssa tehtäviä liiketoimia. Takaukset ja muut vastuut lähipiirin puolesta on esitetty liitteessä 5.4 Vastuusitoumukset. Johdon palkkiot on esitetty liitetiedossa 3.9. Johdolle ei ole myönnetty lainoja eikä johdon kanssa ole tehty muita liiketoimia.

Finnairin eläkesäätiö

Finnairin eläkesäätiö on erillinen juridinen yksikkönsä, joka tarjoaa lähinnä etuuspohjaista lisäeläketurvaa Finnairin henkilöstölle, ja hallinnoi säätiön varallisuutta. Säätiö omistaa Finnairin ulkona olevista osakkeista n. 0,1 % (0,1 %). Säätiön omistamat kiinteistöt on pääosin vuokrattu Finnairille. Vuonna 2013 Finnair ei maksanut eläkesäätiölle kannatusmaksuja (7,5).

6.3 RIIDAT JA OIKEUDENKÄYNNIT

Finnair raportoi vain sellaiset riita-asiat, joiden intressi on vähintään 400 000 euroa ja joita ei ole katettu vakuutuksella. 31.12.2013 ei ollut vireillä kyseeseen tulevia riita-asioita.

6.4 TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut muita merkittäviä tapahtumia kuin toimintakertomuksessa jo selostettuja asioita.

6.5 LASKENTAPERIAATTEEN MUUTOS

Finnair-konserni on ottanut 1.1.2013 alkaen käyttöön uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin. Muutos on kohdistunut Lentoliikenne-segmenttiin. Muutosten seurauksena etuusperusteisten eläkevelvoitteiden ”putkimenetelmä” poistui käytöstä. Kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan täten välittömästi laajan tuloksen eriin. Eläkkeisiin liittyviä laajan tuloksen eriä ei myöskään enää vastaisuudessa kierrätetä tuloksen kautta. Standardimuutoksen johdosta rahoitusmeno määritetään nettorahastointiin perustuen.

Lisäksi jäänestokulujen, lentokonesiivouksen ja eräiden muiden kulujen ryhmittelyä on muutettu.

Laskentaperiaatteen muutoksen vaikutukset konsernin 2012 tuloslaskelmaan

| Milj. euroa                   | Raportoitu     | IAS 19 Työsuhde-etuudet | Jäänesto ja lentokonesiivous | Muut muutokset | Oikaistu       |
|-------------------------------|----------------|-------------------------|------------------------------|----------------|----------------|
| <b>Liiketoiminnan tuotot</b>  | <b>2 494,1</b> | <b>0,0</b>              | <b>0,0</b>                   | <b>0,0</b>     | <b>2 494,1</b> |
| Henkilöstökulut               | 426,9          | 1,7                     | 0,0                          | 0,6            | 429,2          |
| Kaluston aineostot ja huolto  | 156,0          | 0,0                     | -22,9                        | 0,0            | 133,1          |
| Maaselvitys- ja cateringkulut | 224,3          | 0,0                     | 22,9                         | 0,0            | 247,2          |
| Myynti- ja markkinointikulut  | 74,3           | 0,0                     | 0,0                          | 1,4            | 75,7           |
| Muut kulut                    | 232,2          | 0,0                     | 0,0                          | -2,0           | 230,2          |
| Muut kulut yhteensä           | 1 344,9        | 0,0                     | 0,0                          | 0,0            | 1 344,9        |
| <b>Liikevoitto, EBIT</b>      | <b>35,5</b>    | <b>-1,7</b>             | <b>0,0</b>                   | <b>0,0</b>     | <b>33,8</b>    |
|                               |                |                         |                              |                |                |
| <b>Tulos ennen veroja</b>     | <b>16,5</b>    | <b>-1,7</b>             | <b>0,0</b>                   | <b>0,0</b>     | <b>14,8</b>    |
| Tuloverot                     | -4,7           | 0,4                     | 0,0                          | 0,0            | -4,3           |
| <b>Tilikauden tulos</b>       | <b>11,8</b>    | <b>-1,3</b>             | <b>0,0</b>                   | <b>0,0</b>     | <b>10,5</b>    |

Laskentaperiaatteen muutoksen vaikutukset konsernin taseeseen 2012 avaavaan ja päättävään taseeseen

| Milj. euroa                              | 1.1.2012 Raportoitu | Muutos      | Oikaistu       | 31.12.2012 Raportoitu | Muutos       | Oikaistu       |
|------------------------------------------|---------------------|-------------|----------------|-----------------------|--------------|----------------|
| <b>VARAT</b>                             |                     |             |                |                       |              |                |
| <b>Pitkäaikaiset varat</b>               |                     |             |                |                       |              |                |
| Laina- ja muut saamiset ja eläkesaamiset | 32,1                | 36,0        | 68,1           | 33,1                  | -10,4        | 22,7           |
| Muut pitkäaikaiset varat                 | 1 589,4             | 0,0         | 1 589,4        | 1 478,0               | 0,0          | 1 478,0        |
| Pitkäaikaiset varat yhteensä             | 1 621,5             | 36,0        | 1 657,5        | 1 511,1               | -10,4        | 1 500,7        |
| Lyhytaikaiset varat yhteensä             | 735,5               | 0,0         | 735,5          | 730,6                 | 0,0          | 730,6          |
| <b>Varat yhteensä</b>                    | <b>2 357,0</b>      | <b>36,0</b> | <b>2 393,0</b> | <b>2 241,7</b>        | <b>-10,4</b> | <b>2 231,3</b> |
|                                          |                     |             |                |                       |              |                |
| <b>OMA PÄÄOMA JA VELAT</b>               |                     |             |                |                       |              |                |
| Osakepääoma                              | 75,4                | 0,0         | 75,4           | 75,4                  | 0,0          | 75,4           |
| Muu oma pääoma                           | 676,4               | 27,2        | 703,6          | 709,2                 | -10,2        | 699,0          |
| Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma | 751,8               | 27,2        | 779,0          | 784,6                 | -10,2        | 774,4          |
| Määräysvallattomien omistajien osuus     | 0,7                 | 0,0         | 0,7            | 0,9                   | 0,0          | 0,9            |
| <b>Oma pääoma yhteensä</b>               | <b>752,5</b>        | <b>27,2</b> | <b>779,7</b>   | <b>785,5</b>          | <b>-10,2</b> | <b>775,3</b>   |
| Laskennalliset verovelat                 | 98,5                | 8,8         | 107,3          | 94,9                  | -3,3         | 91,6           |
| Eläkevelvoitteet                         | 0,0                 | 0,0         | 0,0            | 0,5                   | 3,1          | 3,6            |
| Muut pitkäaikaiset velat                 | 602,9               | 0,0         | 602,9          | 495,8                 | 0,0          | 495,8          |
| Pitkäaikaiset velat yhteensä             | 701,4               | 8,8         | 710,2          | 591,2                 | -0,2         | 591,0          |
| Lyhytaikaiset velat yhteensä             | 903,1               | 0,0         | 903,1          | 865,0                 | 0,0          | 865,0          |
| <b>Velat yhteensä</b>                    | <b>1 604,5</b>      | <b>8,8</b>  | <b>1 613,3</b> | <b>1 456,2</b>        | <b>-0,2</b>  | <b>1 456,0</b> |
| <b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>      | <b>2 357,0</b>      | <b>36,0</b> | <b>2 393,0</b> | <b>2 241,7</b>        | <b>-10,4</b> | <b>2 231,3</b> |

7 EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

FINNAIR OYJ:N TULOSLASKELMA

| Milj, euroa                                              | Liite    | 2013           | 2012           |
|----------------------------------------------------------|----------|----------------|----------------|
| <b>Liikevaihto</b>                                       | <b>2</b> | <b>2 012,7</b> | <b>2 015,2</b> |
| Liiketoiminnan muut tuotot                               | 3        | 37,6           | 10,1           |
| <b>Liiketoiminnan tuotot yhteensä</b>                    |          | <b>2 050,3</b> | <b>2 025,3</b> |
|                                                          |          |                |                |
| Materiaalit ja palvelut                                  | 4        | 1 125,9        | 1 098,9        |
| Henkilöstökulut                                          | 5        | 272,9          | 287,4          |
| Poistot                                                  | 6        | 8,1            | 6,3            |
| Liiketoiminnan muut kulut                                | 7        | 718,4          | 702,7          |
| <b>Liiketoiminnan kulut yhteensä</b>                     |          | <b>2 125,3</b> | <b>2 095,3</b> |
|                                                          |          |                |                |
| <b>Liikevoitto/-tappio</b>                               |          | <b>-75,0</b>   | <b>-70,0</b>   |
|                                                          |          |                |                |
| Rahoitustuotot ja -kulut                                 | 8        | 30,2           | -6,0           |
|                                                          |          |                |                |
| <b>Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä</b>              |          | <b>-44,8</b>   | <b>-76,0</b>   |
|                                                          |          |                |                |
| Satunnaiset erät                                         | 9        | 103,6          | 74,8           |
|                                                          |          |                |                |
| <b>Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja</b> |          | <b>58,8</b>    | <b>-1,2</b>    |
|                                                          |          |                |                |
| Tilinpäätössiirrot                                       | 10       | 0,2            | 0,0            |
| Tuloverot                                                | 11       | 21,3           | -0,2           |
|                                                          |          |                |                |
| <b>Tilikauden voitto/tappio</b>                          |          | <b>37,7</b>    | <b>-1,0</b>    |

FINNAIR OYJ:N TASE

| Milj. euroa                         | Liite | 2013           | 2012           |
|-------------------------------------|-------|----------------|----------------|
| <b>VASTAAVAA</b>                    |       |                |                |
|                                     |       |                |                |
|                                     |       |                |                |
| <b>Pysyvät vastaavat</b>            |       |                |                |
| Aineettomat hyödykkeet              | 12    | 12,0           | 13,2           |
| Aineelliset hyödykkeet              | 13    | 39,7           | 2,0            |
| Sijoitukset                         | 14    |                |                |
| Osuudet saman konsernin yrityksissä |       | 449,1          | 489,7          |
| Osuudet osakkuusyrityksissä         |       | 15,4           | 13,1           |
| Muut sijoitukset                    |       | 0,4            | 0,7            |
| Laina- ja muut saamiset             | 15    | 68,9           | 299,9          |
| <b>Pysyvät vastaavat yhteensä</b>   |       | <b>585,5</b>   | <b>818,6</b>   |
|                                     |       |                |                |
| <b>Vaihtuvat vastaavat</b>          |       |                |                |
| Lyhytaikaiset saamiset              | 16    | 915,0          | 478,8          |
| Rahoitusarvopaperit                 | 17    | 335,5          | 362,6          |
| Rahat ja pankkisaamiset             | 18    | 118,2          | 62,1           |
| <b>Vaihtuvat vastaavat yhteensä</b> |       | <b>1 368,7</b> | <b>903,4</b>   |
|                                     |       |                |                |
| <b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>           |       | <b>1 954,1</b> | <b>1 722,0</b> |
|                                     |       |                |                |
| <b>VASTATTAVAA</b>                  |       |                |                |
|                                     |       |                |                |
|                                     |       |                |                |
| <b>Oma pääoma</b>                   | 19    |                |                |
| Osakepääoma                         |       | 75,4           | 75,4           |
| Ylikurssirahasto                    |       | 24,7           | 24,7           |
| Vararahasto                         |       | 147,7          | 147,7          |
| Käyvän arvon rahasto                |       | -4,2           | 9,3            |
| Sijoitetun vapaan pääoman rahasto   |       | 250,5          | 250,4          |
| Edellisten tilikausien voitto       |       | 0,0            | 13,7           |
| Tilikauden voitto/tappio            |       | 37,7           | -1,0           |
| <b>Oma pääoma yhteensä</b>          |       | <b>531,9</b>   | <b>520,3</b>   |
|                                     |       |                |                |
| Tilinpäätössiirtojen kertymä        | 20    | 9,1            | 0,0            |
|                                     |       |                |                |
| Pakolliset varaukset                | 21    | 94,0           | 109,7          |
|                                     |       |                |                |
| <b>Vieras pääoma</b>                |       |                |                |
| Pitkäaikainen vieras pääoma         | 22    | 322,3          | 237,3          |
| Lyhytaikainen vieras pääoma         | 23    | 996,8          | 854,7          |
| <b>Vieras pääoma yhteensä</b>       |       | <b>1 319,1</b> | <b>1 092,0</b> |
|                                     |       |                |                |
| <b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>         |       | <b>1 954,1</b> | <b>1 722,0</b> |

FINNAIR OYJ:N RAHOITUSLASKELMA

| Milj. euroa                                             | 2013          | 2012         |
|---------------------------------------------------------|---------------|--------------|
| <b>Liiketoiminnan rahavirrat</b>                        |               |              |
| Kauden tulos ennen satunnaiseriä                        | -44,8         | -76,0        |
| Poistot                                                 | 8,1           | 6,3          |
| Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksutapahtumaa   | -39,7         | 4,7          |
| Rahoitustuotot ja -kulut                                | -30,2         | 6,0          |
| Käyttöpääoman muutos                                    | -18,9         | -0,5         |
| Maksetut korot ja rahoituskulut                         | -26,6         | -23,9        |
| Saadut korot ja rahoitustuotot                          | 12,0          | 18,7         |
| Maksetut verot                                          | 0,0           | -0,1         |
| <b>Liiketoiminnan nettorahavirta</b>                    | <b>-140,0</b> | <b>-64,8</b> |
|                                                         |               |              |
| <b>Investointien rahavirrat</b>                         |               |              |
| Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin | -3,6          | -4,1         |
| Investoinnit muihin sijoituksiin                        | 0,0           | -3,8         |
| Luovutustulot muista sijoituksista                      | 54,1          | 0,0          |
| Saadut osingot                                          | 5,1           | 0,1          |
| Laina- ja muiden saamisten muutos                       | 26,4          | 25,3         |
| <b>Investointien nettorahavirta</b>                     | <b>82,0</b>   | <b>17,5</b>  |
|                                                         |               |              |
| <b>Rahoituksen rahavirrat</b>                           |               |              |
| Lainojen nostot                                         | 150,0         | 70,8         |
| Lainojen takaisinmaksut ja muutokset                    | -71,1         | -152,8       |
| Hybridilainan takaisinmaksu                             | -52,4         | -67,7        |
| Hybridilainan nosto                                     | 0,0           | 120,0        |
| Saadut konserniavustukset                               | 74,8          | 105,0        |
| Omien osakkeiden hankinta                               | -1,7          | 0,0          |
| Maksetut osingot                                        | -12,7         | 0,0          |
| <b>Rahoituksen nettorahavirta</b>                       | <b>87,0</b>   | <b>75,3</b>  |
|                                                         |               |              |
| <b>Rahavirtojen muutos</b>                              | <b>28,9</b>   | <b>28,0</b>  |
|                                                         |               |              |
| <b>Rahavarojen muutos</b>                               |               |              |
| Rahavarat tilikauden alussa                             | 424,7         | 396,7        |
| Rahavirtojen muutos                                     | 28,9          | 28,0         |
| <b>Rahavarat tilikauden lopussa</b>                     | <b>453,6</b>  | <b>424,7</b> |

FINNAIR OYJ:N TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LAADINTAPERIAATTEET

Finnair Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Maksetut ja saadut ennakot ovat taseessa maksupäivän kurssiin. Myyntisaamisten ja ostovelkojen arvostamisesta syntyneet kurssierot on käsitelty liikevaihdon ja liiketoiminnan muiden kulujen oikaisuerinä. Muiden saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssierot on esitetty rahoituksen kurssieroissa.

Johdannaissopimukset

Rahoituspolitiikkansa mukaisesti Finnair käyttää valuutta-, korko- ja hyödykejohdannaisia pienentämään riskejä, jotka johtuvat yhtiön valuuttamääräisistä ostosopimuksista, ennakoiduista ostoista ja myynneistä ja tulevista lentopetroliostoista. Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin kirjanpitolain 5:2 a §:n mukaisesti. Johdannaissopimuksiin ja suojauslaskentaan liittyviä laadintaperiaatteita kuvataan tarkemmin konsernin laadintaperiaatteissa kohdassa 5.8 Johdannaiset.

Rahoitusvarat ja -velat

Finnairin rahoitusvarat jaotellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät) rahoitusvarat ja -velat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon nimellisarvoon. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat ja -velat esitetään lyhytaikaisissa saamisissa tai veloissa.

Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko olemassa mitään objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvan erän tai erien ryhmän arvo on alentunut. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenoon taseeseen merkityistä lainoista ja muista saamisista tai eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista on syntynyt arvonalentumistappiota, tappion suuruus määritetään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Muut rahoitusvarat ja -velat arvostetaan käypään arvoon. Muut rahoitusvarat sisältävät myyntisaamisia, siirtosaamisia ja muita pitkäaikaisia saamisia kuten lainasaamisia, muita osakkeita ja osuuksia sekä lentokonevuokrien takuutalletuksia. Muut rahoitusvelat sisältävät ostovelkoja ja siirtovelkoja.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvien vastaavien tasearvot perustuvat alkuperäisiin suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyihin hankintamenoihin. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat seuraaviin omaisuuden odotettuihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

- Tietokoneohjelmat: 3-8 vuotta
- Muut aineettomat hyödykkeet: 3-10 vuotta
- Rakennukset: 50 vuotta hankintahetkestä 10 %:n jäännösarvoon tai 3-7 % menojäännöspoistolla
- Muut aineelliset hyödykkeet 23 % menojäännöspoistolla

### Tutkimus- ja kehitysmenot

Tietokoneohjelmiin liittyviä merkittäviä kehittämishankkeita lukuun ottamatta tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan pääsääntöisesti ku-  
luksi. Lentokoneiden, järjestelmien ja liikennöinnin teknologian tutkimus- sekä kehittämistyö suoritetaan pääosin valmistajien toimesta.

### Leasing

Lentokaluston leasingmaksut ovat merkittävät. Vuosittaiset leasingmaksut on käsitelty vuokratukuina. Sopimusten mukaiset tulevina vuo-  
sina erääntyvät lentokaluston leasingmaksut on esitetty taseen ulkopuolisina erinä liitetiedoissa.

### Satunnaiset erät

Satunnaiset erät sisältävät varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tuotot ja kulut kuten konserniavustukset.

### Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätöksissä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus, poistoero, esitetään taseen erässä tilinpäätössiirtojen kerty-  
mä ja sen muutos tuloslaskelmassa erässä tilinpäätössiirrot.

### Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien  
verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos.

### Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty pääosin Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläketurva Finnairin eläke-  
säätiössä ja osittain kotimaisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkesäätiö on lisäeläketurvan osalta suljettu vuonna 1992 lukuun ottamatta liiken-  
nelentäjiä. Finnairin eläkesäätiön eläkevastuu on katettu lisäeläketurvan osalta täysin. Eläkevastuita koskevia tietoja on esitetty liitetiedoissa.

### Pakolliset varaukset

Taseen pakollisissa varauksissa ja tuloslaskelman kuluissa esitetään vastaisuudessa toteutuvia sopimusperusteisia tai muuten sitovia velvoit-  
teita, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida.

Yhtiöllä on velvollisuus luovuttaa vuokratut lentokoneet ja moottorit tietyssä huoltotasossa. Näiden huoltovelvoitteiden täyttämiseksi  
yhtiö on kirjannut varauksia perustuen huoltojakson lennettyihin tunteihin.

### 2. LIIKEVAIHTO JA LIIKEVOITTO LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN

| Milj. euroa                                                                            | 2013        | 2012        |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Liikevaihto toimialoittain                                                             |             |             |
| Lentoliikenne                                                                          | 2,012,7     | 2,015,2     |
|                                                                                        |             |             |
| Liikevaihdon jakautuma markkina-alueittain lentoreittien perusteella, % liikevaihdosta |             |             |
| Suomi                                                                                  | 17%         | 17%         |
| Eurooppa                                                                               | 38%         | 37%         |
| Muut                                                                                   | 45%         | 46%         |
| <b>Yhteensä</b>                                                                        | <b>100%</b> | <b>100%</b> |

### Liikevoitto liiketoiminta-alueittain

|               |       |       |
|---------------|-------|-------|
| Lentoliikenne | -75,0 | -70,0 |
|---------------|-------|-------|

### 3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

| Milj. euroa                   | 2013        | 2012        |
|-------------------------------|-------------|-------------|
| Vuokratuotot                  | 28,5        | 0,0         |
| Käyttöomaisuuden myyntivoitot | 0,0         | 0,0         |
| Muut tuotot                   | 9,1         | 10,1        |
| <b>Yhteensä</b>               | <b>37,6</b> | <b>10,1</b> |

### 4. MATERIAALIT JA PALVELUT

| Milj. euroa                       | 2013           | 2012           |
|-----------------------------------|----------------|----------------|
| Maaselvitys- ja cateringkulut     | 179,3          | 170,1          |
| Polttoainekulut                   | 667,4          | 639,1          |
| Lentokaluston aineostot ja huolto | 183,5          | 194,9          |
| Tietohallintokulut                | 48,0           | 43,0           |
| Muut erät                         | 47,7           | 51,8           |
| <b>Yhteensä</b>                   | <b>1,125,9</b> | <b>1,098,9</b> |

### 5. HENKILÖSTÖKULUT

| Milj. euroa           | 2013         | 2012         |
|-----------------------|--------------|--------------|
| Palkat ja palkkiot    | 220,0        | 226,1        |
| Eläkekulut            | 36,4         | 44,1         |
| Muut henkilösivukulut | 16,5         | 17,1         |
| <b>Yhteensä</b>       | <b>272,9</b> | <b>287,4</b> |

### Johdon palkat ja palkkiot

|                                     |     |     |
|-------------------------------------|-----|-----|
| Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa | 0,9 | 0,8 |
| Hallitus                            | 0,4 | 0,3 |

### Henkilöstö keskimäärin

|                 |              |              |
|-----------------|--------------|--------------|
| Lentoliikenne   | 3,436        | 3,484        |
| Muut toiminnot  | 139          | 144          |
| <b>Yhteensä</b> | <b>3,575</b> | <b>3,628</b> |



|                                                   |       |       |
|---------------------------------------------------|-------|-------|
| 6. POISTOT                                        |       |       |
| Milj. euroa                                       | 2013  | 2012  |
| Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset |       |       |
| Muista pitkävaikutteisista menoista               | 5,4   | 5,8   |
| Rakennuksista                                     | 0,8   | 0,0   |
| Muusta kalustosta                                 | 1,8   | 0,5   |
| Yhteensä                                          | 8,1   | 6,3   |
| 7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT                      |       |       |
| Milj. euroa                                       | 2013  | 2012  |
| Lentokaluston leasemaksut                         | 238,9 | 251,0 |
| Lentokapasiteetin muut vuokrat                    | 93,0  | 63,3  |
| Toimitila- ja muut vuokrat                        | 30,3  | 15,8  |
| Liikennöimismaksut                                | 218,3 | 220,1 |
| Myynti- ja markkinointikulut                      | 59,5  | 60,9  |
| Muut kulut                                        | 78,4  | 91,7  |
| Yhteensä                                          | 718,4 | 702,7 |
| 8. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT                       |       |       |
| Milj. euroa                                       | 2013  | 2012  |
| Osinkotuotot                                      |       |       |
| Saman konsernin yrityksiltä                       | 4,0   | 0,0   |
| Muilta                                            | 1,1   | 0,1   |
| Yhteensä                                          | 5,1   | 0,1   |
| Korkotuotot                                       |       |       |
| Saman konsernin yrityksiltä                       | 10,6  | 14,5  |
| Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä                    | 0,6   | 0,0   |
| Muilta                                            | 2,0   | 4,5   |
| Yhteensä                                          | 13,3  | 18,9  |
| Muut rahoitustuotot                               |       |       |
| Saman konsernin yrityksiltä                       | 8,4   | 0,0   |
| Muilta                                            | 1,1   | 0,0   |
| Yhteensä                                          | 9,4   | 0,0   |
| Myyntivoitot osakkeista                           | 35,2  | 0,0   |
| Korkokulut                                        |       |       |
| Saman konsernin yrityksille                       | -1,6  | -1,6  |
| Muille                                            | -20,1 | -17,3 |
| Yhteensä                                          | -21,6 | -18,8 |
| Muut rahoituskulut                                |       |       |
| Saman konsernin yrityksille                       | -6,1  | 0,0   |
| Muille                                            | -2,9  | -4,9  |
| Yhteensä                                          | -9,0  | -4,9  |
| Kurssierot                                        | -2,2  | -1,2  |
| Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä                 | 30,2  | -6,0  |

|                                                     |       |       |
|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 9. SATUNNAISET ERÄT                                 |       |       |
| Milj. euroa                                         | 2013  | 2012  |
| Saadut konserniavustukset                           | 103,6 | 74,8  |
| 10. TILINPÄÄTÖSSIIRROT                              |       |       |
| Milj. euroa                                         | 2013  | 2012  |
| Poistoeron muutos                                   | 0,2   | 0,0   |
| 11. TULOVEROT                                       |       |       |
| Milj. euroa                                         | 2013  | 2012  |
| Tuloverot varsinaisesta toiminnasta                 | -15,5 | -22,7 |
| Tuloverot satunnaisista eristä                      | 25,4  | 18,3  |
| Laskennallisten verojen muutos                      | 11,5  | 4,1   |
| Yhteensä                                            | 21,3  | -0,2  |
| 12. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET                          |       |       |
| Milj. euroa                                         | 2013  | 2012  |
| Muut pitkävaikutteiset menot                        |       |       |
| Hankintameno 1.1.                                   | 39,1  | 35,2  |
| Lisäykset                                           | 0,4   | 3,9   |
| Fuusion vaikutus                                    | 5,0   | 0,0   |
| Vähennykset                                         | -1,8  | 0,0   |
| Hankintameno 31.12.                                 | 42,6  | 39,1  |
| Kertyneet poistot 1.1.                              | -25,9 | -20,1 |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot | 1,8   | 0,0   |
| Fuusion vaikutus                                    | -1,1  | 0,0   |
| Poistot                                             | -5,4  | -5,8  |
| Kertyneet poistot 31.12.                            | -30,6 | -25,9 |
| Kirjanpitoarvo 31.12.                               | 12,0  | 13,2  |



13. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet 2013

| Milj. euroa                                                                   | Maa-alueet | Rakennukset  | Muu kalusto | Ennakot    | Yhteensä     |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------|-------------|------------|--------------|
| Hankintameno 1.1.2013                                                         | 0,0        | 0,0          | 8,5         | 0,0        | 8,5          |
| Lisäykset                                                                     |            |              | 2,1         | 1,1        | 3,2          |
| Fuusion vaikutus                                                              | 0,7        | 51,0         | 3,0         | 3,0        | 57,8         |
| Vähennykset                                                                   |            |              | -5,3        |            | -5,3         |
| <b>Hankintameno 31.12.2013</b>                                                | <b>0,7</b> | <b>51,0</b>  | <b>8,3</b>  | <b>4,1</b> | <b>64,1</b>  |
| Kertyneet poistot 1.1.2013                                                    | 0,0        | 0,0          | -6,5        | 0,0        | -6,5         |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot                           |            |              | 4,3         |            | 4,3          |
| Fuusion vaikutus                                                              |            | -18,4        | -2,3        |            | -20,7        |
| Poistot                                                                       |            | -0,8         | -0,8        |            | -1,6         |
| <b>Kertyneet poistot 31.12.2013</b>                                           | <b>0,0</b> | <b>-19,3</b> | <b>-5,2</b> | <b>0,0</b> | <b>-24,5</b> |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.2013</b>                                              | <b>0,7</b> | <b>31,7</b>  | <b>3,1</b>  | <b>4,1</b> | <b>39,7</b>  |
| Koneiden ja laitteiden osuus pysyvien vastaavien kirjanpitoarvosta 31.12.2013 |            |              | 3,0         |            |              |

Aineelliset hyödykkeet 2012

| Milj. euroa                                                                   | Maa-alueet | Rakennukset | Muu kalusto | Ennakot    | Yhteensä    |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|-------------|------------|-------------|
| Hankintameno 1.1.2012                                                         |            |             | 8,3         |            | 8,3         |
| Lisäykset                                                                     |            |             | 0,2         |            | 0,2         |
| Vähennykset                                                                   |            |             | 0,0         |            | 0,0         |
| <b>Hankintameno 31.12.2012</b>                                                | <b>0,0</b> | <b>0,0</b>  | <b>8,5</b>  | <b>0,0</b> | <b>8,5</b>  |
| Kertyneet poistot 1.1.2012                                                    |            |             | -6,0        |            | -6,0        |
| Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot                           |            |             | 0,0         |            | 0,0         |
| Poistot                                                                       |            |             | -0,5        |            | -0,5        |
| <b>Kertyneet poistot 31.12.2012</b>                                           | <b>0,0</b> | <b>0,0</b>  | <b>-6,5</b> | <b>0,0</b> | <b>-6,5</b> |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.2012</b>                                              | <b>0,0</b> | <b>0,0</b>  | <b>2,0</b>  | <b>0,0</b> | <b>2,0</b>  |
| Koneiden ja laitteiden osuus pysyvien vastaavien kirjanpitoarvosta 31.12.2012 |            |             | 1,9         |            |             |

14. SIJOITUKSET

| Milj. euroa                         | 2013         | 2012         |
|-------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Konserniyritykset</b>            |              |              |
| Hankintameno 1.1.                   | 489,7        | 489,7        |
| Lisäykset                           | 0,0          | 0,0          |
| Fuusion vaikutus                    | -40,6        | 0,0          |
| Vähennykset                         | 0,0          | 0,0          |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>        | <b>449,1</b> | <b>489,7</b> |
| <b>Osakkuus- ja yhteisyritykset</b> |              |              |
| Hankintameno 1.1.                   | 13,1         | 9,4          |
| Lisäykset                           | 0,0          | 3,7          |
| Fuusion vaikutus                    | 2,2          | 0,0          |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>        | <b>15,4</b>  | <b>13,1</b>  |
| <b>Osuudet muissa yrityksissä</b>   |              |              |
| Hankintameno 1.1.                   | 0,7          | 0,7          |
| Lisäykset                           | 0,0          | 0,0          |
| Fuusion vaikutus                    | 0,0          | 0,0          |
| Vähennykset                         | -0,4         | 0,0          |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>        | <b>0,4</b>   | <b>0,7</b>   |

|                                      |                     |
|--------------------------------------|---------------------|
| <b>Osakkuusyritykset</b>             | Emoyhtiön omistus-% |
| Suomen Ilmailuopisto Oy, Pori        | 49,50               |
| Flybe Nordic, Ruotsi                 | 40,00               |
| Kiinteistö Oyj Lentäjäntie 1, Vantaa | 28,33               |

| Konserniyritykset                              | Emoyhtiön omistus-% |                                          | Emoyhtiön omistus-% |
|------------------------------------------------|---------------------|------------------------------------------|---------------------|
| Finnair Cargo Oy, Helsinki                     | 100,00              | Finnair Technical Services Oy, Helsinki  | 100,00              |
| Finnair Cargo Terminal Operations Oy, Helsinki | 100,00              | Finnair Engine Services Oy, Helsinki     | 100,00              |
| Amadeus Finland Oy, Helsinki                   | 95,00               | Finnair Flight Academy Oy, Helsinki      | 100,00              |
| Suomen Matkatoimisto Oy, Helsinki              | 100,00              | Northport Oy, Helsinki                   | 100,00              |
| Area Baltica Reisiburoo AS, Viro               | 100,00              | Finland Travel Bureau Oy, Helsinki       | 100,00              |
| Back Office Services Estonia Oü, Viro          | 100,00              | Kiinteistö Oy LEKO 8, Vantaa             | 100,00              |
| Oy Aurinkomatkat - Suntours Ltd Ab, Helsinki   | 100,00              | Kiinteistö Oy Air Cargo Center 1, Vantaa | 100,00              |
| FTS Financial Services Oy, Helsinki            | 100,00              | IC Finnair Ltd, Iso-Britannia **         | 100,00              |
| Finnair Travel Retail Oy, Helsinki             | 100,00              | Finnvero Gmbh, Saksa                     | 100,00              |
| LSG Sky Chefs Finland Oy, Helsinki *           | 100,00              | A/S Aero Airlines, Viro                  | 100,00              |
| Finnair Aircraft Finance Oy, Helsinki          | 100,00              | Norvista Travel Ltd, Kanada              | 100,00              |

\* Tehdyn yhteistyösopimuksen ehtojen ja sopimukseen sisältyvän, koska tahansa käytettävän osto-option takia, ei konsernilla ole yhtiössä määräysvaltaa.

\*\* IC Finnair Ltd on Guernsayn saarilla toimiva jälleenvakuutustoimintaa harjoittava -captive-yhtiö, jonka tulos verotetaan Suomessa.

Finnair Facilities Management Oy sulautui emoyhtiöön 31.3.2013.

| 15. LAINA- JA MUUT SAAMISET                           |       |       |
|-------------------------------------------------------|-------|-------|
| Milj. euroa                                           | 2013  | 2012  |
| Pitkäaikaiset lainasaamiset                           |       |       |
| Konserniyrityksiltä                                   | 14,5  | 223,5 |
| Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä                        | 9,9   | 9,9   |
| Muilta yrityksiltä                                    | 0,2   | 0,3   |
| Yhteensä                                              | 24,7  | 233,7 |
|                                                       |       |       |
| Laskennalliset verosaamiset 1.1.                      | 66,2  | 65,7  |
| Tilikauden voitosta/tappiosta                         | -9,8  | 4,3   |
| Jaksotuseroista                                       | -13,1 | -3,9  |
| Johdannaisten arvostuksesta käypään arvoon            | 1,1   | 0,0   |
| Laskennalliset verosaamiset 31.12.                    | 44,2  | 66,2  |
|                                                       |       |       |
| Laina- ja muut saamiset yhteensä                      | 68,9  | 299,9 |
|                                                       |       |       |
| 16. LYHYTAIKAISET SAAMISET                            |       |       |
| Milj. euroa                                           | 2013  | 2012  |
| Lyhytaikaiset saamiset konserniyrityksiltä            |       |       |
| Myyntisaamiset                                        | 33,7  | 25,1  |
| Siirtosaamiset                                        | 106,2 | 73,8  |
| Muut saamiset                                         | 379,9 | 172,2 |
| Yhteensä                                              | 519,8 | 271,0 |
|                                                       |       |       |
| Lyhytaikaiset saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä |       |       |
| Myyntisaamiset                                        | 0,0   | 0,0   |
| Siirtosaamiset                                        | 206,6 | 38,6  |
| Yhteensä                                              | 206,6 | 38,6  |
|                                                       |       |       |
| Lyhytaikaiset saamiset muilta                         |       |       |
| Myyntisaamiset                                        | 109,1 | 95,4  |
| Siirtosaamiset                                        | 69,1  | 34,0  |
| Muut saamiset                                         | 10,3  | 39,7  |
| Yhteensä                                              | 188,5 | 169,1 |
|                                                       |       |       |
| Lyhytaikaiset saamiset yhteensä                       | 915,0 | 478,8 |
|                                                       |       |       |
| 17. RAHOITUSARVOPAPERIT                               |       |       |
| Milj. euroa                                           | 2013  | 2012  |
| Lyhytaikaiset sijoitukset käypään arvoon              | 335,5 | 362,6 |

| 18. RAHAT JA PANKKISAAMISET                                                |       |       |
|----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| Milj. euroa                                                                | 2013  | 2012  |
| Konsernin pankkitileillä olevat varat ja alle kolmen kuukauden talletukset | 118,2 | 62,1  |
|                                                                            |       |       |
| 19. OMA PÄÄOMA                                                             |       |       |
| Milj. euroa                                                                | 2013  | 2012  |
| Osakepääoma 1.1.                                                           | 75,4  | 75,4  |
| Osakepääoma 31.12.                                                         | 75,4  | 75,4  |
|                                                                            |       |       |
| Ylikurssirahasto 1.1.                                                      | 24,7  | 24,7  |
| Ylikurssirahasto 31.12.                                                    | 24,7  | 24,7  |
|                                                                            |       |       |
| Vararahasto 1.1.                                                           | 147,7 | 147,7 |
| Vararahasto 31.12.                                                         | 147,7 | 147,7 |
|                                                                            |       |       |
| Käyvän arvon rahasto 1.1.                                                  | 9,3   | 28,1  |
| Muutos                                                                     | -13,6 | -18,8 |
| Käyvän arvon rahasto 31.12.                                                | -4,2  | 9,3   |
|                                                                            |       |       |
| Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.                                | 250,4 | 250,4 |
| Omien osakkeiden hankkiminen                                               | -1,7  | 0,0   |
| Osakeperusteisten maksujen kustannus                                       | 1,9   | 0,0   |
| Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.                              | 250,5 | 250,4 |
|                                                                            |       |       |
| Edellisten tilikausien voitto 1.1.                                         | 12,7  | 13,7  |
| Osingonjako                                                                | -12,7 | 0,0   |
| Edellisten tilikausien voitto 31.12.                                       | 0,0   | 13,7  |
|                                                                            |       |       |
| Tilikauden voitto/tappio                                                   | 37,7  | -1,0  |
|                                                                            |       |       |
| Oma pääoma yhteensä                                                        | 531,9 | 520,3 |
|                                                                            |       |       |
| Voitonjakokelpoiset varat                                                  |       |       |
| Käyvän arvon rahasto                                                       | -4,2  | 0,0   |
| Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto                                     | 250,5 | 250,4 |
| Edellisten tilikausien voitto                                              | 0,0   | 13,7  |
| Tilikauden voitto/tappio                                                   | 37,7  | -1,0  |
| Yhteensä                                                                   | 284,0 | 263,1 |
|                                                                            |       |       |
| 20. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ                                           |       |       |
| Milj. euroa                                                                | 2013  | 2012  |
| Kertynyt poistoero 1.1.                                                    | 0,0   | 0,0   |
| Fuusion vaikutus                                                           | 9,3   | 0,0   |
| Poistoeron muutos                                                          | -0,2  | 0,0   |
| Kertynyt poistoero 31.12.                                                  | 9,1   | 0,0   |

21. PAKOLLISET VARAUKSET

| Milj. euroa             | 2013        | 2012         |
|-------------------------|-------------|--------------|
| Varaukset 1.1.          | 109,7       | 115,8        |
| Uudet varaukset         | 21,9        | 19,2         |
| Varausten purku         | -33,1       | -24,1        |
| Kurssierot              | -4,5        | -1,2         |
| <b>Varaukset 31.12.</b> | <b>94,0</b> | <b>109,7</b> |
| Joista pitkäaikaista    | 69,3        | 82,3         |
| Joista lyhytaikaista    | 24,8        | 27,4         |
| <b>Yhteensä</b>         | <b>94,0</b> | <b>109,7</b> |

Lentokaluston pitkäaikaisen huoltovarauksen odotetaan purkautuvan vuoteen 2020 mennessä.

22. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

| Milj. euroa                                                         | 2013         | 2012         |
|---------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Laskennallinen verovelka johdannaisten arvostuksesta käypään arvoon | 0,0          | 3,0          |
| Lainat konserniyrityksiltä                                          | 1,0          | 1,0          |
| Lainat rahoituslaitoksilta                                          | 48,2         | 58,7         |
| Joukkovelkakirjalainat                                              | 151,2        | 0,0          |
| Hybridilaina                                                        | 120,0        | 172,4        |
| Muut velat                                                          | 1,8          | 2,1          |
| <b>Yhteensä</b>                                                     | <b>322,3</b> | <b>237,3</b> |

Korollisten velkojen erääntymisajat

|                   |              |  |
|-------------------|--------------|--|
| 2014              | 55,0         |  |
| 2015              | 48,3         |  |
| 2016              | 0,0          |  |
| 2017              | 0,0          |  |
| 2018              | 151,2        |  |
| 2019 ja myöhemmin | 121,0        |  |
| <b>Yhteensä</b>   | <b>375,5</b> |  |

23. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

| Milj. euroa                             | 2013         | 2012         |
|-----------------------------------------|--------------|--------------|
| Lyhytaikaiset velat konserniyrityksille |              |              |
| Ostovelat                               | 25,7         | 34,4         |
| Siirtovelat                             | 24,5         | 23,0         |
| Muut velat                              | 138,9        | 143,1        |
| <b>Yhteensä</b>                         | <b>189,1</b> | <b>200,5</b> |

Lyhytaikaiset velat osakkuus- ja yhteisyrityksille

|                 |              |             |
|-----------------|--------------|-------------|
| Ostovelat       | 0,0          | 2,1         |
| Siirtovelat     | 164,3        | 32,3        |
| <b>Yhteensä</b> | <b>164,3</b> | <b>34,4</b> |

Lyhytaikaiset velat muille

|                            |              |              |
|----------------------------|--------------|--------------|
| Lainat rahoituslaitoksilta | 10,5         | 32,7         |
| Yritystodistukset          | 44,5         | 80,9         |
| Ostovelat                  | 52,8         | 55,0         |
| Siirtovelat                | 514,2        | 414,9        |
| Muut velat                 | 21,5         | 36,4         |
| <b>Yhteensä</b>            | <b>643,4</b> | <b>619,8</b> |

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

|  |              |              |
|--|--------------|--------------|
|  | <b>996,8</b> | <b>854,7</b> |
|--|--------------|--------------|

Siirtovelat

|                                         |              |              |
|-----------------------------------------|--------------|--------------|
| Ennakkoon saadut lentolipputulot        | 255,6        | 204,6        |
| Lentopolttoaineet ja liikennöimismaksut | 248,9        | 101,4        |
| Lomapalkat                              | 52,3         | 50,2         |
| Kanta-asiakasohjelma Finnair Plus       | 32,2         | 32,5         |
| Muut erät                               | 114,1        | 81,4         |
| <b>Yhteensä</b>                         | <b>703,0</b> | <b>470,1</b> |

24. ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT

| Milj. euroa                                         | 2013           | 2012           |
|-----------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Takaukset ja vastuusitoumukset                      |                |                |
| Konserniyritysten puolesta                          | 571,3          | 698,8          |
| Osakkuusyritysten puolesta                          | 2,0            | 2,0            |
| Muiden yritysten puolesta                           | 0,3            | 0,5            |
| <b>Yhteensä</b>                                     | <b>573,5</b>   | <b>701,3</b>   |
|                                                     |                |                |
| Lentokoneiden vuokrasopimuksista maksettavat määrät |                |                |
| Seuraavan vuoden aikana                             | 223,6          | 239,4          |
| 1-5 vuoden kuluessa                                 | 658,3          | 721,0          |
| Myöhemmin                                           | 139,9          | 184,4          |
| <b>Yhteensä</b>                                     | <b>1,021,7</b> | <b>1,144,8</b> |

Emoyhtiö on vuokrannut lentokaluston 100 %-sesti omistamaltaan tytäryhtiöltä.

| Milj. euroa                                  | 2013         | 2012        |
|----------------------------------------------|--------------|-------------|
| Muista vuokrasopimuksista maksettavat määrät |              |             |
| Seuraavan vuoden aikana                      | 27,5         | 6,3         |
| 1-5 vuoden kuluessa                          | 80,9         | 10,5        |
| Myöhemmin                                    | 140,0        | 0,0         |
| <b>Yhteensä</b>                              | <b>248,4</b> | <b>16,7</b> |

Leasingvastuiden kasvu johtuu konsernin kiinteistöyhtiön fuusiosta emoyhtiöön.

|                                             |            |            |
|---------------------------------------------|------------|------------|
| Eläkevastuut                                |            |            |
| Eläkesäätiön kokonaisvastuu                 | 317,8      | 302,2      |
| Lakisääteistä osuutta katettu               | -          | -          |
| Lisäetuusosuutta katettu                    | -317,8     | -302,2     |
| Eläkesäätiön vastuusta kattamatta           | 0,0        | 0,0        |
| Vastuu yhtiön suoraan maksamista eläkkeistä | 0,0        | 0,0        |
| <b>Yhteensä</b>                             | <b>0,0</b> | <b>0,0</b> |

25. JOHDANNAISSOPIMUKSET

| Milj. euroa                                        | 31.12.2013     |              | 31.12.2012   |             |
|----------------------------------------------------|----------------|--------------|--------------|-------------|
|                                                    | Nimellisarvo   | Käypä arvo   | Nimellisarvo | Käypä arvo  |
| <b>Valuuttajohdannaiset</b>                        |                |              |              |             |
| Suojauslaskennassa olevat erät:                    |                |              |              |             |
| Polttoaineen valuuttasuojaus (termiinit)           | 370,5          | -17,0        | 413,5        | 0,3         |
| <b>Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä</b>     | <b>370,5</b>   | <b>-17,0</b> | <b>413,5</b> | <b>0,3</b>  |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:                |                |              |              |             |
| Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (termiinit)   | 407,9          | 2,4          | 173,3        | -0,9        |
| Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (optiot)      |                |              |              |             |
| Osto-optiot                                        | 149,8          | 16,1         | 105,5        | 5,9         |
| Myyntioptiot                                       | 169,5          | -0,8         | 110,5        | -0,8        |
| <b>Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä</b> | <b>727,2</b>   | <b>17,7</b>  | <b>389,3</b> | <b>4,2</b>  |
| <b>Valuuttajohdannaiset yhteensä</b>               | <b>1 097,7</b> | <b>0,7</b>   | <b>802,8</b> | <b>4,5</b>  |
|                                                    |                |              |              |             |
| <b>Hyödykejohdannaiset</b>                         |                |              |              |             |
| Suojauslaskennassa olevat erät:                    |                |              |              |             |
| Lentopetrolitermiinit, tonnia                      | 563 550        | 11,8         | 574 660      | -1,7        |
| Sähkøjohdannaiset, MWh                             | 17 568         | 0,0          | -            | -           |
| <b>Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä</b>     |                | <b>11,8</b>  |              | <b>-1,7</b> |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:                |                |              |              |             |
| Lentopetrolitermiinit, tonnia                      | 18 000         | 0,8          | 0            | 0,0         |
| Optiot                                             |                |              |              |             |
| Osto-optiot, lentopetroli, tonnia                  | 201 000        | 3,4          | 214 000      | 3,1         |
| Myyntioptiot, lentopetroli, tonnia                 | 201 000        | -1,1         | 301 000      | -4,1        |
| Sähkøjohdannaiset, MWh                             | 71 100         | -0,5         | -            | -           |
| <b>Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä</b> |                | <b>2,6</b>   |              | <b>-1,0</b> |
| <b>Hyödykejohdannaiset yhteensä</b>                |                | <b>14,4</b>  |              | <b>-2,7</b> |
|                                                    |                |              |              |             |
| <b>Korkojohdannaiset</b>                           |                |              |              |             |
| Suojauslaskennassa olevat erät:                    |                |              |              |             |
| Koronvaihtosopimukset                              | 150,0          | 1,2          | 0,0          | 0,0         |
| <b>Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä</b>     | <b>150,0</b>   | <b>1,2</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>  |
| Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:                |                |              |              |             |
| Koronvaihtosopimukset                              | 25,0           | -0,5         | 25,0         | -1,1        |
| <b>Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä</b> | <b>25,0</b>    | <b>-0,5</b>  | <b>25,0</b>  | <b>-1,1</b> |
| <b>Korkojohdannaiset yhteensä</b>                  | <b>175,0</b>   | <b>0,7</b>   | <b>25,0</b>  | <b>-1,1</b> |
|                                                    |                |              |              |             |
| <b>Johdannaiset yhteensä</b>                       |                | <b>15,8</b>  |              | <b>0,7</b>  |

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

**Toiminnallinen liike-tulos:**  
Liikevoitto ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon muutoksia, huoltovarausten valuuttakurssimuutoksia ja kertaluonteisia eriä

**Toiminnallinen käyttö-kate (EBITDA):**  
Toiminnallinen liike-tulos + poistot

**Toiminnallinen EBITDAR:**  
Toiminnallinen liike-tulos + poistot + lentokaluston leasemaksut

**Oma pää-oma:**  
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus

**Bruttoinvestoinnit ilman ennakkoja:**  
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin - maksetut ennakot tilikauden aikana

**Sijoitettu pää-oma keskimäärin:**  
Taseen loppusumma - korottomat velat

**Korollinen netto-velka:**  
Korolliset velat - muut lyhytaikaiset rahoitusvarat - rahavarat

**Tulos/osake:**  
Tilikauden voitto - oman pää-omanehtoisen lainan korot  
Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä

**Oma pää-oma/osake:**  
Oma pää-oma  
Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä

**Osinko tuloksesta, %:**  
Osinko/osake  
Tulos/osake x 100

**Efektii-vinen osinkotuotto, %:**  
Osinko/osake  
Osakkeen hinta tilikauden lopussa x 100

**Liiketoiminnan rahavirta/osake:**  
Liiketoiminnan rahavirta  
Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä

**Hinta/voitto-suhde (P/E):**  
Osakkeen hinta tilikauden lopussa

Tulos/osake

**Omavaraisuusaste, %:**  
Oma pää-oma + määräysvallattomien omistajien osuus  
Taseen loppusumma - saadut ennakot x 100

**Nettovelkaantumisaste, %:**  
Korolliset netto-velat  
Oma pää-oma + määräysvallattomien omistajien osuus x 100

**Oikaistu netto-velkaantumisaste, %:**  
Korolliset netto-velat + 7 x lentokaluston leasemaksut  
Oma pää-oma + määräysvallattomien omistajien osuus x 100

**Oman pää-oman tuotto (ROE), %:**  
Tilikauden voitto  
Oma pää-oma + määräysvallattomien omistajien osuus (keskimäärin) x 100

**Sijoitetun pää-oman tuotto (ROCE), %:**  
Tulos ennen veroja + rahoituskulut  
Sijoitettu pää-oma keskimäärin x 100



**Hallituksen esitys osingonjaosta**

Tilinpäätöksen 31.12.2013 mukaan Finnair Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 284.038.140,67 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, ettei osinkoa jaeta ja tilikauden tulos jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

**Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus**

Helsingissä 10. päivänä helmikuuta 2014

Finnair Oyj:n hallitus

   
Klaus Heinemann Harri Kerminen

    
Maija-Liisa Friman Jussi Itävuori Merja Karhapää

   
Gunvor Kronman Antti Kuosmanen

  
Pekka Vauramo  
Finnair Oyj:n toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 28. päivänä helmi kuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy  
KHT-yhteisö

  
Mikko Nieminen  
KHT

# TILINTARKASTUSKERTOMUS

## Finnair Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Finnair Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

## Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

## Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtajat syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksistä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

## Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

## Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

## Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2014

### PricewaterhouseCoopers Oy

KHT-yhteisö

Mikko Nieminen

KHT



LUETTELO TOSITELAJEISTA

|                           |                                          |                                                                      |
|---------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Tasekirja                 | paperimuodossa                           |                                                                      |
| Päivä- ja pääkirja        | sähköisessä muodossa                     |                                                                      |
| Reskontraerittelyt        | sähköisessä muodossa                     |                                                                      |
| Pankkitapahtumat          | paperitositteina ja sähköisessä muodossa | tositelajit 42, 43, 68, 69, 70 ja YI                                 |
| Myyntilaskut              | paperitositteina ja sähköisessä muodossa | tositelajit 30, 31, 40, 41, XV, XW, YJ ja YW                         |
| Myynnin tilitystapahtumat | sähköisessä muodossa                     | tositelajit SC, SE, SF, SH, SI, SJ, SM, SN, SO, SR, SS ja ST         |
| Ostolaskut                | paperitositteina ja sähköisessä muodossa | tositelajit 64, 65, 66, 67, YA, YM, YN, YP, YU ja YX                 |
| Palkkatapahtumat          | paperitositteina ja sähköisessä muodossa | tositelajit XQ ja YV                                                 |
| Matkalaskutapahtumat      | sähköisessä muodossa                     | tositelaji YQ                                                        |
| Rahoitustapahtumat        | paperitositteina ja sähköisessä muodossa | tositelajit XK ja XM                                                 |
| Käyttöomaisuustositteet   | paperitositteina ja sähköisessä muodossa | tositelajit AA ja AF                                                 |
| Finnair Plus tapahtumat   | sähköisessä muodossa                     | tositelaji XY                                                        |
| Muistiotositteet          | paperitositteina ja sähköisessä muodossa | tositelajit 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, XX ja YY |
| Clearing-tositteet        | sähköisessä muodossa                     | tositelaji 22                                                        |